Pazartesi
2
MAYIS
1938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1111
Fransızca Ankara 1063
Yazı işleri 1062-1063
İdare müdürlüğü 1061
Atölye 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Şehir stadyomunda

Dün zengin atletizm hareketleri olmuş bu hareketler binlerce seyirci tarafından takib edilmiştir. Tafsilâtı 10. uncu sayfamızda bulacaksınız.

Başbakanımız bugün Istanbulda

Başbakanımız Atina meçhur asker âbidesi önünde

Selânikte Büyük Önderin doğdukları ev ziyaret edildi

Selânik belediye reisi diyor ki:

Atatürkün evini en iyi şekilde muhafaza etmek Selânik için bir şeref meselesidir

Selânik, 1 (A.A.) — Başbakana refakat eden genel direktörümüz bildiriyor :

Başbakan refikaları ve hariciye vekili refakatlerinde Atinadaki türk elçisi ve Ankaradaki yunan elçisi, diğer heyet âzası olduğu halde saat 9 da Selâniği teşrif ettiler.

İstasyonda Makedonya umumî valisi ve bayanı, kolordu komutanı general Politis ve askerî ümera, yüksek memurlar, Selânik belediye reisi, türk — yunan dostluk cemiyeti reisi ve âzası, eski muharibler cemiyeti âzası, türk kolonisi, Romanya, Yugoslavya başkonsolosları ve pek büyük bir kalabalık tarafından istikbal edildiler. Tren durur durmaz mızıka türk ve yunan millî marşlarını çaldı. Başbakan ve hariciye vekili istasyon peronunda selâm vaziyetinde duran askerî kıtayı

(Sonu 8. inci sayfada)

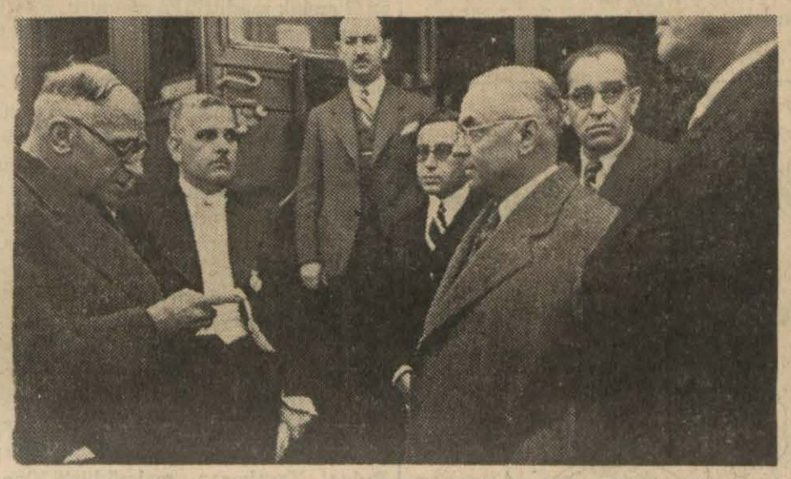

B. Celâl Bayar Serezde belediye reisinin nutkunu dinlerken

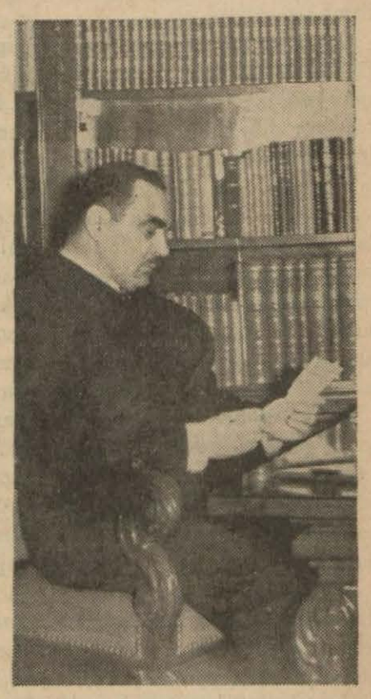

Yugoslavya Başbakanı B. Stoyadinoviç

Küçük antant konferansı toplanırken..

Sinayada mühim meseleler görüşülecek

Belgrad, 1 (A.A.) — Küçük antantın Sinaya'da akdedeceği konferanstan bahseden Samuprava gazetesi, küçük antant daimî konseyinin son eylûl toplantı devresinden beri tehaddüs etmiş olan hâdiselerin tesiri altında toplanacağını yazmaktadır.

Bu gazete, diyor ki: "B. Stoyadinoviç ile B. Komnen ve B. Krofta'nın aynı histen yani konferansın ruznamesine ithal edilmiş olan meselelerin hal sureterini arayarak sulhu muhafaza etmek hissinden mülhem oldukları kanaatindeyiz.

Görüşülecek meseleler

Aynı gazete, konferansta müzakere edilecek meseleleri tadad etmektedir.

Bu meseleler, şunlardır: Küçük antantın italyan imparatorluğu karşısındaki müşterek hattı hareketi, Avusturyanın beynelmilel Tuna komisyonundan ayrılması sebebiyle Tuna meselesi, küçük antantın Macaristan ve diğer komşu devletlerle olan münasebatı.

Bilhassa Macaristan ile olan münasebetlerden bahseden Samuprava, bu içtima esnasında bu mesele için çok daha müsbet bir hal sureti bulunabileceği kanaatindedir.

Millî şeker ve ziraatimiz

Yazan: Dr. Kerim Ömer Çağlar

Sayın Başbakan geçenlerde verdiği bir söylevde "rentable" olmasa bile fırsat düştükçe yurdda şeker fabrikalarının çoğaltılacağını söylemişlerdir. Bu fikrin memleket menfaatleri bakımından ne büyük bir değeri olduğunu işin içine biraz nüfuz ettikten sonra anlamak kabildir.

Bugün, hükûmet geniş bir programla çalışarak büyük bir ziraî kalkınma hareketine başlamıştır. Bu hareket takdire şayandır. Çünkü memleketin mühim bir ekseriyeti köylü ve çiftçiden mürekkeptir. Köylünün maddî ve manevî yükselmesi, memleketin umumî seviyesinin yükselmesi demek olduğuna göre bu bakımdan atılacak her adımın ayrı bir kıymeti olmak lâzımdır.

İşte, geçen gün Sayın Başbakanımızın temas buyurdukları şeker fabrikaları mevzuu, böyle köyü bir değil bir kaç bakımdan yükselten bir unsur olarak görülmelidir. Biz ziraatçiler, şeker fabrikalarının rentabilitesini onun çıkardığı şekerle ölçmeyiz. Bizim ölçümüz başkadır: Şeker kadar, o fabrikaya ham madde olarak hazırladığımız pancar ve fabrikanın bize iade ettiği pancar küspesi de bizi alâkadar eder. Çünkü bir şeker fabrikasının kuruluşu orada yalnız bir bacanın yükselmesi demek değildir. Pancar, bütün bir mıntakadaki köylerin içtimaî bünyesini değiştiren bir ziraat nebatıdır. Nihayet fabrika bakiyelerinin de aynı rolü oynadığı düşünülürse, yurdun her hangi bir köşesinde yükselen bu şeker fabrikasının ne kadar değerli bir kalkınma âmili olduğu kendiliğinden anlaşılır.

Pancar, kârlı fakat o nisbette ekimi dikkat ve ihtimam isteyen bir çapa nebatıdır. O, toprağı eşeliyerek ekilmez, ekildikten sonra olduğu gibi bırakılamaz, timar ister. Hasadı, hususî teknik bilgilere ihtiyaç gösterecek kadar güçtür. Bu böyle olunca, kârlı bir nebatın ekimini yapmağa heves eden köylü toprağını, en iyi bir şekilde hazırlamak yolunu öğrenir. Her işi vakit ve zamanında yapar. Karasapan işine yaramadığı için pulluğa sarılır. Toprağı tırmıklamağı ihmal edemez. İlk devrede elle savurduğu tahumu, sonradan ekme makinalariyle atmağa mecbur kalır. Tarlasını evvelce iyi hazırlamamış olursa tohum çıkmaz, çıksa bile pancar büyümez, şeker yapmaz. Bu hoşa gitmeyen haller karşısında kalmamak için tarlasını gübreler, sular ve yetişen mahsulünü, fazla kâr etmek emeliyle çocuğu gibi korur. Otunu yolar, çapasını yapar. Hulâsa pancar, bin bir kitabın öğretemiyeceği pratik ve iyi çiftçiliğe rehber olan bir ziraat nebatıdır.

Yetişen pancarları köylü kendi istihlâk etmiyecek ve pazarda da satmıyacaktır. Onu ya civar bir istasyona veya, yakında ise, fabrikaya teslim edecektir. Bu pancarı istasyon ve fabrikaya taşımak için yol lâzımdır. Köylü bunu kendisi düşünmeğe mecbur olur. İlk sene çarpık ve çamurlu yoldan gidilemiyeceğini anlayınca müşterek hareketle kır yollarını düzeltmeğe başlar. Tarlasını itina ile sürmüş olan hayvanına taşıma işini de gördürmek için iyi bakmağa mecbur olur.

Pancarı satarak eline geçen para ile kendi hayat tarzına bir çeki düzen verir. Bu hal pancar tohumu tarlaya atıldıktan fabrikaya teslim edilinceye kadardır. Ondan sonra yeni bir safha başlar.

Fabrika pancarı işleyip şekerini aldıktan sonra geriye bir küspe kalır. Buna pancar küspesi denir. Pancar küspesi en iyi hayvan gıdalarından biridir. Bunu kurutarak veya taze olarak hayvana yedirirler. Fabrikanın *Kampanya* zamanında çıkardığı bütün küspeyi taze olarak hayvanlara yedirmek imkânı olmadığı için mühim bir kısmını kuruturlar veya silolarda yeşil olarak muhafaza ederler.

Nitekim, çiftçinin tarlasında yetiştirdiği pancarın yaprakları da aynı işe yarar. Köylü bu yaprakları kısa bir zaman zarfında istihlâk edemiyeceği için hayvanına yedirebildiğini yedirir, artanını silo halinde ve yeşil yem olarak muhafaza eder.

Gerek pancar yaprakları ve gerekse

(Sonu 8. inci sayfada)

Başbakanımızın ve Doktor Arasın Atina ziyaretini takibeden türk gazetecileri kendilerini karşılıyan haricî matbuat umum müdürü B. Seferyadis, Yunan basın birliği reisi B. Zarifis, ve Atina ajans müdürü B. Vakelliamis'le beraber Atina garında

Türk gazetecileri olimpiyada

Gazeteciler salıya Selâniğe, oradan Belgrada gidecekler

Yazı İşleri Müdürümüz Mümtaz Faik Fenik bildiriyor

Olempiya, 1 (Telefonla) — Payitaht nazırı B. Fotyos'un daveti üzerine bugün türk gazetecileri hususî bir trenle Olempiyaya gittik. Seyahat esnasında halkın gösterdiği samimî tezahürler ve coşkun şevk ve heyecan, her türlü tarifin üstünde idi.

Trenin geçtiği bütün istasyonlarda, ellerinde Elen ve türk bayraklarını sallıyan muazzam bir halk kütlesi bizi "yaşasın Atatürk, yaşasın kıral Jorj" nidalariyle selâmlıyordu.

Mora ahalisinin gösterdiği bu sevgi tezahürleri resmî bir istikbalin çerçevesini çoktan aşmıştı. Hepimiz çok heyecanlı ve sevinçli idik. Muhtelif nutuklar teati edildi. Mora eski muharibler cemiyeti reisi verdiği nutukta kahraman türk kardeşlerine selâmlarını bildirdi.

Konsolosumuz da refikasiyle birlikte bize refakat etmekte idi. 1 mayıs Yunanistanda çiçek bayramı olduğu için, bütün karşılayıcılar konsolosumuzun refikasına çiçek takdim etmekte âdeta yarışıyordu. Ve Bayan konsolos çiçekleri taşıyamaz bir halde idi.

(Sonu 8. inci sayfada)

Muğlada şiddetli iki zelzele oldu

Muğla, 1 (A.A.) — Dün gece şehrimizde oldukça şiddetli bir zelzele hissedilmiştir. Darbe amuden gelmiştir.

Saat 21,30 da bir, ve iki dakika sonra da ikinci ve şiddetli bir zelzele daha kaydedilmiştir. Hasar yoktur.

Filistinde Araplar altı polis öldürdüler

Kudüs, 1 (A.A.) — Bu sabah Tulkerin civarında bir seyyar jandarma karakoluna tethişçiler tarafından yapılan şiddetli bir hücum esnasında altı arab polis memuru öldürülmüştür. Muhacimler de ağır zayiat vermişlerdir.

1 mayıs bayramı sükûn içinde kutlandı

Londrada işçi partisi 200.000 kişilik bir miting tertib etti

Moskova, 1 (A.A.) — Bir mayıs dolayısiyle bütün Kızıl Meydanda büyük bir askerî geçid ve muazzam halk tezahürleri olmuştur.

(Sonu 3. üncü sayfada)

Dünkü spor hareketleri

Dün Ankara çok canlı bir spor günü yaşamıştır. Fenerbahçe ile Ankara Gücü - Gençler Birliği muhteliti arasın daki maç 5 - 5 beraberlikle bitti. İstanbulda ve İzmirde milli küme maçlarına devam edildi. Bisiklet yarışları yapıldı ve Atlı spor gezinti yaptı. Bu spor hareketlerinin tafsilâtını 7 inci sayfamızda bulacaksınız. Yukardaki resim dünkü Fenerbahçe - muhtelit maçından heyecanlı bir anı tesbit etmektedir.

"İntibak"

Acaba bütün imtiyazlı şirketlerden senelerdenberi istediğimiz "yeni şartlara intibak" dan ne kastediyorduk? Onlar maziyi tamamen unutacaklardı. Sömürge yahud yarı - sömürgelerde yalnız metropol hissedarları hesabına işleyen şirketler zihniyetini bırakacaklardı. Yeni Türkiyenin milliyet ve istiklâl rejiminin devam, istikrar ve inkişafına inanacaklar, ve idarelerindeki yabancılık havasını tasfiye ederek, bizi benimsedikleri kadar bizim tarafımızdan benimseneceklerdi. Bütün devlet mekanizmasına ve onun yalnız idarî değil, her türlü endüstri, banka ve ticaret müesseselerine kâfi kadro unsuru veren milletin çocuklarından istifade edebileceklerini ve ancak onlarla müesseselerini yerlileştirmek ve binaenaleyh yerleştirmek mümkün olduğunu düşüneceklerdi.

Geçenlerde bir ecnebi dostumuz diyordu, ki:

— Beyoğlunda bir dostumun evinde biri yerli biri ecnebi iki kişinin Ankarayı şiddetle çekiştirdiklerine şahid oldum. Tuhafı bu adamlar Ankarayı bizim kadar bilmiyorlardı ve daha tuhafı bir türk şirketinde yüksek memur imişler!

Yeni Türkiye h a k' ka riayet ettiği kadar, kendi haklarını tanıttırmakta taassub gösterir. Aldanılmağa, avutulmağa, atlatılmağa tahammül etmez. Bizimle çalışmak istiyenler, bizi anlamış olmalıdırlar. - Fatay

İÇTEN, DIŞTAN

Bizim havamız

Ulvi Cemal Erkin'in yeni bestesini Musiki Muallim Mektebinde dinlerken modern garp müziğinin dalgalı tullerini şekilden şekile sokarak titreten memleket meltemlerinin taze havasını duydum. Bir taraftan sesler kulağımdan içime aksediyor, öbür yandan gözlerimde biri bitip biri başlayan tablolar canlanıyordu. Sarp bir yar; ince bir yol; boynuzları göğe doğru birer kavis çizen mütevekkil öküzlerin ufukta görünüşleri; taşıdıkları kağnının uzak mesafelerden alıp getirdiği hasretli iniltiler...

Diğer bir tablo: Başakların eğilip doğrularak fısıldadıkları kuytu, derin ve içli türküler. Sonra ekin yığınlarının altın gölgelerinde halkalanıp oynayan, coşan köylülerin sesleri. Neş'e hayat ve hürriyetin nağmeleri. Susuyor gibi olup yeniden tizleşen türküler. Kalınlı inceli, erkekli kadınlı, durmadan çevikleşen çiftçi halkasının insanı beraber oynamağa çeken hareketli ahengi.

Bütün bu levhaların arasında bestenin ilham ettiği öyle manzaralar da oluyordu ki onlar hiç te bu anlattıklarına benzemiyordu. Arada sırada kulağıma gelen bu nağme parçaları kumlu çöllerde aheste aheste yürüyen deve kervanlarını, boşlukta yuvarlanan bağırmaların dili dilime benzemez istimdadlarını, üstüva iklimlerinin boğucu havasını hatırlatıyordu. Bestenin tamamiyle biz olan sesleri içerisinde bu oriyantal levhalar ilham eden yerler ne yabancı kalıyordu?

Artık hiç bir sanat eseri bize cenup havası getirsin istemiyoruz. Bu hava, gevşetici, esnetici, bunaltıcıdır. Bu hava, asırlardanberi bizi boğmadı mı? Bizim kendi kıyılarımızın meltemlerine, kendi dağlarımızın serin havalarına, kendi yaylalarımızın rüzgârlarına iştiyakımız ve ihtiyacımız var. Sesler bu havayı getirmeli, renkler bu manzaraları canlandırmalı sözler bu âlemin efsanesini söylemelidir.

Bize bizim havamızı duyurmak için çalışan genç müzisyenimizi tebrik ederken kendinin ve arkadaşlarının daha çok eser vermelerini beklemekte olduğumuzu söylemeliyim. Bethoven, Mozart gibi büyük üstadların eserleri yanında mütevazi, fakat bizim olan sanat parçalarını da dinlemek ümid verici bir zevk oluyor. Yaylalarımızın, güneşli sahillerimizin havalarını ancak onların seslerinden duyacağımıza inanmaktayız.

Hasan - Âli YÜCEL

Yeşil Köşe

Çimen yerine (Viola Odorata) mor menekşe

Mor Menekşe

Çiçekler ancak yeşil dekor içerisinde ve yeşil zemin üzerinde güzeldirler.

Mevsim çiçeklerinin yer yer ve renk renk bezediği kırların engin yeşilliğine doyum olur mu?..

Tabiata göz alıcı güzelliğini veren su da rengini yeşilden alır.

En güzel tabiat yeşillikleri şehirlere ve bahçelerimize bir çok yollardan girerler..

Bugün işaret edeceğimiz yol bize, kokusu parfümlere kadar giren mor menekşeyi getirecektir.

Mor menekşe; kokulu mor çiçeklerini yürek şeklindeki alıcı yeşil yaprakları arasından bu mesvimde uzatır.

Boysuz olduğundan bahçelerde çimen yerine de kullanılabilir.

(Raygras) ingiliz çimi, bahçelerin arsız olduğu kadar da müşkülpesent çayırı; zamanında ve muntazaman biçilmek, sulanmak, timar ve tamir edilmek ister. Halbuki; mor menekşe daha az bakım istiyen daha güzel ve çiçekli çimendir.

Bunun Ankara iklimine uygun olarak pek iyi yetiştiği bir çok bahçelerimizde görülüyor.

Yetiştirilmesi :

Kökten ayırma suretiyle yaplır.

Mor menekşe bulunduğu yerde kökleri marifetiyle kendi kendisine yayılır ve ürer. Şöyle ki; bir fideden bir iki sene içerisinde yerinde kendiliğinden birçok fidecikler meydana gelir. Çoğaltmak için bu fidecikleri teker teker ayırmak ve usulünde dikmek kâfidir.

Böylece hazırlanmış mor menekşe fidecikleri çiçek piyasasından da ucuz olarak temin olunabilir. Yalnız piyasadan alınacak fidelerin mümkün olduğu kadar taze (yani yerinden yeni sökülmüş) olanları tercih edilmelidir.

Bunlar da renklerinin canlı yeşilliği ile ayırd edilebilirler.

Mor menekşe ile bezenecek çayır yeri bir kürek derinliğinde temzice kazılarak kabartılmış ve gübrelenmiş olmalıdır.

Kabartıldıktan sonra tırmıkla muntazamca düzeltilen çimen yerine fideler dörder parmak aralıkla dikilirler.

Dikme işi:

Toprakta işaret parmağiyle açılacak delik içerisine fideyi derince yerleştirmekten ibarettir. Yalnız, yerleştikten sonra iki elin baş ve işaret parmaklariyle fide etrafındaki toprağı hafifçe sıkıştırmak lâzımgelir..

İlk can suyu fidelerin dibine küçük bahçe kovasiyle ayrı ayrı verilir. Bundan sonra fideler her akşam süzgeçli kova ile ve daha sonraları hortumla sulanabilirler.

Geri kalan bakım işi, mor menekşenin üzerine sonbaharda ynamış (eskimiş) gübreden az bir mikdar sermek ve toprak kurumıyacak kadar sulamaktan ibarettir..

Yeni paralarımız ne zamana piyasaya çıkacak

Bazı İstanbul gazeteleri yeni kâğıd paralrımızdan 2,5; 10 ve 1 liralıkların basılmasının bitmiş olduğunu ve bu paralrımızın da yakında tedavüle çıkarılacağını yazmışlardı. Alâkalı makamlardan yaptığımız tahkikata göre basılması devam etmekte bulunan yeni on liralklarımızın mayıs ayı içinde tedavüle çıkarılması muhtemeldir. 2,5 liralıklarla 1 liralıkların basılmasına devam ounmaktadır. Bu paralarımızın tedavüle konulmas için henüz bir karar verilmemiştir. Salâhiyetli makamlar bu paraların tedavüle vazının basılmanın bitmemiş olması dolayısile bir zaman işi olduğunu söylemektedirler.

Maliyede

Terfi, tayin ve nakiller

Finans Bakanlığı, memurları arasında tayini terfi, nakil ve becayişler yapmıştır. Bunları sırasiyle yazıyoruz:

Terfiler :

Varidat genel direktörlüğü şube yar direktörü BB. Haydar Akbaş, Ankara varidat kontrol memuru Fahri Çandır, varidat kontrolörü Zeki Ömer Öner, Van muhasebe müdürü İsmail Çilingir, zat işleri ikinci mümeyyizi Hikmet Dinçman, büdce umum müdürlüğü mümeyyizi Sırrı Gürkan, Bursa tahakkuk şefi Riza Sarkun, İstanbul tahsil kontrol memuru Celâl Özden, merkez muhasebeciliği memuru Sami Galatalı, zat işleri müdürlüğü memuru Kaya Sungur, Bolu tahsilât şefi Halil Öncel, hariciye muhasebe memuru Emin Göken, gümrük muhasebe memuru Hulusi Akpınar, D. D. Y. muhasebe müdekkiki Ulvi Day, İstanbul itirazları tetkik komisyonu hesab mütehassısı Ziya Gürsoy, Zonguldak inşaat baş müdürlüğu mesul muhasibi Cavad Çiçekdağ, Bolu hazine avukatı Akif Akalın.

Tayinler :

Varidat umum müdürlüğü birinci mümeyyizi Ferruh Saraçoğlu terfian varidat kontrolörlüğüne, Ankara hususî muhasebe tahakkuk memuru Niyazi Ural terfian varidat umum müdürlüğü ikinci mümeyyizliğine, İstanbul Hocapaşa tahsil kâtibi Hayri Şenkal terfian levazım müdürlüğü memurluğuna, millî emlâk müdürlüğü memuru, Fahri Buharlı terfian Ankara muhakemat memurluğuna, muhasebat umum müdürlüğü daktilosu Fehmi Güran terfian zat işleri müdürlüğü daktiloluğuna, maliye muhasebesi daktilosu Sabri Eren terfian büdce ve malî kontrol umum müdürlüğü daktiloluğuna, tapu tasaruf azâsından Ömer Bingöl Ankara levazım âmirliği birinci mümeyyizliğine, malî tetkik heyeti eski birinci mümeyyizi Kevser Metinsoy malî tetkik heyeti birinci mümeyyizliğine, Millî Müdafaa muhasebesi memur namzedi Zeki Su Millî Müdafaa musasebesi memurluğuna, Bulancak eski malmüdürü Emin Gürtan Kâhta malmüdürlüğüne, Karakoçan malmüdür namzedi Sıdkı Bulga Karakoçan malmüdürlüğüne, zat işleri müdürlüğü memur namzedlerinden Bekir Çulcu ve Raif Sayan zat işleri müdürlüğü memurluklarına, büdçe ve malî kontrol memur namzedi Fevzi Fırad büdce ve malî kontrol memurluğuna, muntazam borclar memur namzedi Kâmuran Kurultay muntazam borçlar memurluğuna, İstanbul eski hesab mütehassısı Talât Toker, İstanbul hesab mütehassıslığına, temyiz mahkemesi mümeyyizi Fahri Doğrul kazanç temyiz komisvonu raportörlüğüne, açıktan Nuri Sungur D. D. Y. maliye muhasebesi mesul muhasibliğine, acıktan Riza Gökçe Bolu hazine avukatlığına.

Nakiller ve becayişler :

Yalvaç malmüdürü Burhan Tuncel Serik malmüdürlüğüne, Tümen muhasebecilerinden Hakki Ölmez Çoruh muhasebe müdürlüğüne, Çoruh muhasebe müdürü Remzi Özmen tümen muhasebeciliğine, Tutum malmüdürü Osman Göksu tahsilât müdürlüğü ikinci mümeyyizliğine, Manyas malmüdürü Rüştü Çağlar Diyarbakır muhasebe müdürlüğüne, Ereğli malmüdürü Ali Riza Kayalın Uşak malmüdürlüğüne, Emirdağ malmüdürü Necati Ünal Kula malmüdürlüğüne, Tavas malmüdürü Rıfkı Erim Sarayköy malmüdürlüğüne Şile hususî muhasebe memuru İhsan Çeren Kocaeli tahsil kontrol memurluğuna, Ankara mektebler muhasebeciliği kâtibi Ekrem Çivrili Ankara levazım âmirliği muhasebe kâtipliğine, Olti malmüdürü İbrahim Tunceli Tutak malmüdürlüğüne, Ankara levazım âmirliği mümeyyizi Reşid Buney muhasebat umum müdürlüğü mümeyyizliğine, Yeşilova varidat memuru Ali Şengül Alucra malmüdürlüğüne, Kula malmüdürlü Mustafa Akkut Turgudeli malmüdürlüğüne, Sıhiye muhasebesi memuru Cavad Gökoğlu büdce ve malî kontrol umum müdürlüğü memurluğuna, varidat umum müdürlüğü tahrir masası şefi S. Mutel Tekirdağ varidat malmüdürlüğüne, büdce ve malî kontrol umum müdürlüğü daktilosu Niyazi Ekesel büdce ve malî kontrol memur namzedliğine, Tekirdağ variadt memuru Hüsnü Erdal Niğde varidat müdürlüğüne, Niğde varidat müdürü Hadi İnan varidat umum müdürlüğü ikinci mümeyyizliğine, Zat işleri müdürlüğü daktilosu Yaşar Öniz sıhiye muhasebesi daktiloluğuna, Burhaniye malmüdürü Ali Erten Tavas malmüdürlüğüne, Maliye muhasebe memuru Ali Türker Şiran malmüdürlüğüne, Şiran malmdüürü Kemal Bursalı Manyas malmüdürlüğüne, muntazam borçlar umum müdürlüğü muvakkat memuru Mithat Can Karadeniz sıhiye muhasebesi memurluğuna, Millî Müdafaa Vekâleti mahakim şubesi memuru Tarık Nebli hariciye muhasebesi memurluğuna, sıhiye muhasebesi memuru Kâmil Tamuçan muntazam borçlar umum müdürlüğü muvakkat memurluğuna Niğde tahsil kontrol memuru Ramazan Köçal Konya tahsil kontrol memurluğuna nakledilmişlerdir

Rakamlarla Türkiye

Vilâyetlerimiz : Van

"Dünyada Van, ahrette iman" çok eski bir halk sözüdür. Çok eski diyoruz. Çünkü, birçok şehirlerimiz gibi onu da cumhuriyet, tam bir harabe halinde buldu.

Van, birçok yeni baymdırlık ve kültür hareketlerinin merkezi olmak üzeredir: Halk üniversitesi Vanda kurulacaktır. Dost İranla birleşecek olan demiryolu hattı Van'dan geçecektir. Van gölü işletme idaresi bu tarihî şehre bir hareket ve hayat getirmiştir.

Van, nüfus kesafeti itibariyle en düşük vilâyetlerimizden biridir. 75053 erkek, 68381 kadın olarak 143.434 nüfusu vardır. 35190 kilometre kare olduğundan bir kilometre kareye düşen nüfus 4 dür. Bu nüfusun 23419 zu şehirlerde, 120.015 şi köylerde yaşamaktadır.

Van'da bekâr evliden çoktur: 27393 evli erkeğe mukabil, 48107 bekâr erkek; 26744 evli kadına mukabil 36661 bekâr kadın vardır.

Van'da nüfusun büyük kısmı; toprak mahsulleriyle meşguldür. 30441 erkek, 16669 kadın olarak 47110 vatandaş ziraatle yaşamaktadır. Sanayi ve küçük sanatlarla 1244 erkek, 596 kadın geçinmektedir. Ticaretle 963 erkek, 46 kadın meşgul olmaktadır.

Van'da mesleksizler, yani muayyen bir iş yapmıyan şehirlerimiz arasında da hatırı sayılır bir yer alıyor: 37397 erkek, 50867 kadın, muayyen bir iş yapmamaktadır.

Van'da irad sahiblerinin sayısı da çok değildir: 22 erkek, 17 kadın... Mütekaid ve yetim maaşı alanlar 80 erkek, 12 kadındır.

Van, nüfusu arasında sakat nisbeti en az olan vilâyetlerimizden biridir. Nüfusun 141713 ü sağlam, 1717 si görünür sakatlığı olanlardır.

Vanda kadınlar arasında en çok yapılan sanat hlıcılıktır: 223 kdın bu işle geçinir.

Çiftçi mallarının korunması

İç bakanlık müstahsil için çok mühim bir kanun projesi hazırladı

İç Bakanlık tarafından çiftçi mallarının korunması hakkında bir kanun projesi hazırlanmakta olduğunu yazmış ve bu projenin bir hülâsasını da neşretmiştik. İç Bakanlık hazırlamış olduğu ilk projeyi müfettiş umumiliklere ve vâliliklere göndererek mütalealarını sormuş, umumî müfettişlerin ve vâlilerin mütalealarına göre yeni baştan hazırlanan proje Başbakanlığa verilmiştir...

Çiftçi mallarının korunması ve ziraî asayişin temini ziraî suçların süratle tahkik, takib ve muhakemesi işlerinin kanunî hükümlerle başarılmasını sağlıyan proje köylümüzün büyük bir derdini ortadan kaldıracak ve yurdda ziraat emniyetini tamamen kurtaracaktır.

Yeni projenin ihtiva ettiği esaslara göre çiftçi mallarının korunması ve bunlarla alâkalı suçların takibi, suçluların muhakemesi ve cezalandırılması bu kanun hükmüne tâbi olacaktır.

Ormanlar hariç olmak üzere şehir ve kasabaların imar plânlarına göre çizilen imar hududları, plân yoksa çiftçi meclislerinin tayin edeceği hudud dışında kalan yerlere ziraî saha denecektir. Bu saha içindeki, ziraat işlerinde kullanılan veya bu işlerle alâkası olan hükmî veya hakikî şahıslara aid veya umumun faydalanmasına mahsus menkul ve gayri menkul mallara çiftçi malları denecektir. Köy merkezleri de ziraî saha içinde sayılacaktır. .

Birer çiftçi meclisi

Her köy ve belediye sınırı içinde bulunan ziraî saha bir ziraî daire addolunacak, bu dairede bir ziraî sicil ve bir çiftçi meclisi bulunacaktır. Nüfusu 500 ze kadar olan yerlerde çiftçi meclisine iki, 500 den 2000 ne kadar olan yerlerde 4, bundan fasla nüfusu olan yerler-6 azâ ve bir o kadar yedek azâ seçilecektir. Meclisler 4 senelik olacaktır.

Merkezde İç Bakanın reisliği altında jandarma genel komutanı, emniyet işleri, mahallî idareler umum müdürlerinden, Adliye, Ziraat ve Millî Müdafaa Bakanlıkları delegelerinden müteşekkil bir heyet kurulacaktır. Bu heyet kanunun tatbik şekillerini ve ziraî asayişle alâkalı hususları tetkik ile mütalea beyan ve ziraî asayişe müteallik nizamname ve talimatname esaslarını hazırlayacaktır.

Çiftçi meclisleri ziraî dairelerin mevkilerini tesbit edecek, yaya ve atlı bekçileri tayin ve bekçi ücretlerini tesbit, bekçilerin teftişini temin edecektir.

Mıntakalarındaki otlakları kiralayan sürü sahiblerinden lâzım gelen kefalet ve teminatı alacak bu kanun hükümlerine uygun şekilde ittihaz olunan kararlara riayet etmeyen sürü sahiblerine aid sürülerin mıntakalarından uzaklaştırılması hakkında kararlar verecektir.

Ziraî saha dahilindeki yollara patikalara hendeklere, su yollarına ot, çöp hayvan leşi gibi şeylerin atılmaması ve gelip geçmeye mani olan engellerin kaldırılması hakkında kararlar verecektir.

Üç tip bekçi

Çiftçi mallarının korunmasında kullanılacak bekçiler, daimî, muvakkat ve bekçi âmirleri olmak üzere 3 kısım olacaktır. Bunun dışında olarak 10 dekardan fazla meyvalığı sebze bahçesi, tütün tarlası, 50 dekardan fazla zeytinliği bağ ve fidanlığı olanlar hususî bekçiler kullanabileceklerdir. Hususî bekçilerin aylıkları tutanlar tarafından verilecektir. Bu hususî bekçiler resmî bekçi vasıflarını haiz olacaklardır.

Bekçilere mahallin ekonomik vaziyetine göre 25 liradan yukarı olmamak üzere çiftçi meclislerinin tayin edeceği aylık bir ücret verilecektir. Atlı bekçilere bunun dışında olarak beş liraya kadar yem bedeli verilecektir. Bekçi âmirlerine 40 lirayı geçmemek üzere ücret verilecektir.

Vazifelerinde fevkalâde yararlıkları görülen bekçilerle bekçi âmirlerine çiftçi meclisleri kararıyle bir aylık nisbetinde mükâfat verilebilecektir.

Kurulacak olan bu teşkilâtın masraflarını karşılamak için ziraî sahalar içinde ziraî sicille kayıdlı arazinin dekarından senede 5 kuruş, bağ ve bahçelerin dekarından 20 kuruş, meraların dekarından 3 kuruş, koyun ve keçilerden 2 kuruş, sığır, at, kısrak ve esterlerden 10 kuruş develerden 20 kuruş alınacaktır.

Başı boş bırakılarak yakalanan, sahibi çıkmıyan hayvanlar da satılacak ve bedelleri bu teşkilâtın gelirleri arasına katılacaktır.

Projede bundan sonra ziraî sicillerin tutulması şekli, ziraî suçların tahkik, takib ve muhakeme usulü ziraî cezalar hakkında hükümler vardır.

ŞEHİR HAYATI

Halkevinde:

Halkevinde konferans

Bugün saat 18 de Halkevi konferans salonunda C. H. P. nin tensib ve Halkevi Dil, tarih ve edebiyat komitesinin organize ettiği konferanslar serisinden olmak üzere İstanbul üniversitesi diş tababeti mektebi doçentlerinden Doktor Suad İsmail Gürkan tarafından (çocuk dişlerinin ehemiyeti) mevzulu bir konferans verilecektir. Bu konferans herkesin anlıyabileceği bir şekilde hazırlanmıştır. Herkes gelebilir.

Danslı çay

Halkevinin yüksek mekteb talebesine mahsus olmak üzere her pazar hazırladığı danslı çay dün de yapılmış ve Ankaranın yüksek tahsil talebesi zengin bir büfe ve mükemmel bir cazla pazarlarını dans ve millî eğlenceler içinde geçirmişlerdir.

Göçmenlerin toprak davâları

Hazineye aid olduğu tesbit edilen toprakların göçmenlere tevzi ve tahsis edilmekte olduğu malûmdur.

Göçmenler kendilerine verilen bu toprakları birçok emek sarfiyle imar ve ihya ettikten sonra üçüncü şahısların bu yerler üzerinde hak iddia ederek göçmenler aleyhine davâ açmakta oldukları ve göçmenlerin haklarını lâyikiyle müdafaa edememeleri yüzünden davâların muhacirler aleyhine neticelendirildiği tesbit olunmuştur.

Finans Bakanlığı, suçsuz göçmenlerin haklarının korunması için iskân genel direktörlüğü tarafından bildirildiği takdirde bundan böyle bu gibi davâlara hazine avukatlarının karışmalarını kararlaştırmıştır.

HAVA

Hava bulutlu geçti

Dün şehrimizde hava umumiyetle çok bulutlu ve yağışlı geçmiş, rüzgâr garbdan en çok sekiz metre kadar hızla esmiştir. En düşük ısı 8, en yüksek ısı 21 derecedir.

Yurdun Trakya, Kocaeli, Ege bölgelerile orta ve cenub Anadoluunun garb taraflarında hava kapalı ve yer yer yağışlı; diğer yerlerde bulutludur.

24 saat içindeki yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları, Edirnede 6, Erzurumda 3, Çanakkalede 2, diğer bazı yerlerde bir kilogram kadardır.

Yurdda en düşük ısılar Trabzonda 7, Çorumda 4, Kırşehirde 3, Sıvasta 1 derecedir. En yüksek ısılar da Diyarbakırda 23, İzmirde 24, Balıkesirde 25, Adanada 26 derecedir.

Bir dâvâ dolayısiyle

Geçenlerde İstanbulda bir tramvay kazası oldu ve bunun neticesinde Hasan isminde bir vatandaş öldü. 22 yaşındaki bu vatandaşın karısı, şimdi tramvay kumpanyasını mahkemeye vermiş bulunuyor.

Hukuk mahkemesi meseelyi ehli vukufa havale etmiş, mütehassıslar da şu fikirde bulunmuşlardır:

Hasan 22 yaşında öldü. Bir insanın tabii ömrü vasatî olarak 65 senedir. O halde kumpanya, 22 yaşında ölen Hasanın dul karısına rahmetlinin — sağ kalsaydı — daha yaşayacağı 43 senelik kazancını vermelidir.

Böyle bir karar teklifi ilk defa yapılmaktadır ve pek orijinaldir.

Bir dostum diyordu ki: "Böyle bir karar verilecek olursa o zaman şoförler ve vatmanlar, mümkün olduğu kadar yaşlı kimseleri çiğnemeğe dikkat edeceklerdir.„

Bir başkası da şunu sordu :

— Peki, böyle bir kaza kurbanı, meselâ, 66 yaşında ise ne olacak? T.İ.

Yanlışlar

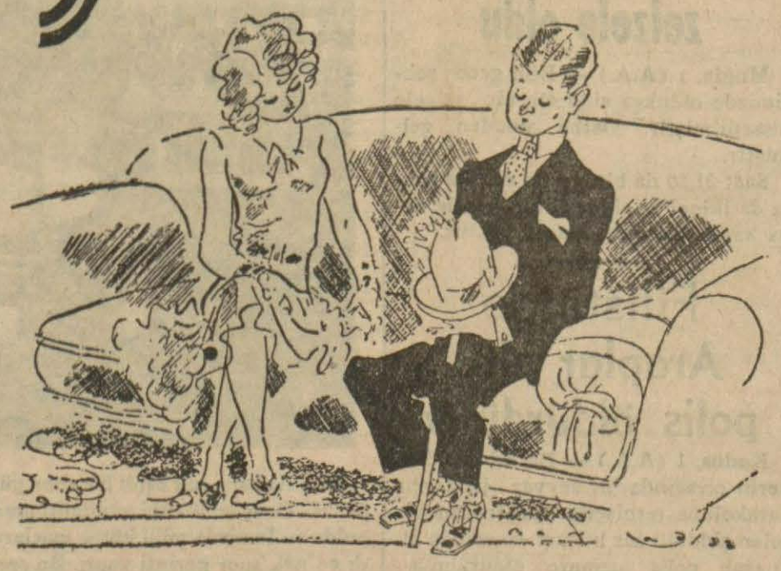

Kadın — Maalesef geç kaldın. Başkasiyle nişanlandım.
Erkek — Ziyanı yok, beklerim !

Stadyomdaki sesler !

— Bravo !
— Yaşa !
— Sağol !
— Aşkolsun !
— Aferin !
— Varol !

Gibi takdirler, hattâ:

— Dikkat et!
— Koş !
— Uyuma !

Gibi ihtarlar, herhangi bir maçta seyircilerin oyuna karşı gösterdiği alâkayı ve bu alâkanın doğurduğu heyecanı ortaya koyar ve bütün bu sesleri tabiî görmek lâzım gelir. Bir stadyomu dolduran binlerce kişi oraya heyecanlanmak için koşmuşlardır.

Fakat bir de bunun arasında 20, 30, 40, 100 ağızdan birden yükselen :

— Yuh !
— Yuha !

Nağrası var ki bu ne sporculuğa, ne modern bir stadyoma yakışmaz. Sporun kaidesi, usulü olduğu gibi, maç seyretmenin de bir yolu, bir yöndemi bulunduğunu unutmamalıyız !

DIŞ İCMAL

Yeni "antant kordiyal,,

İngiliz ve fransız devlet adamları arasında Londrada yapılan müzakereler nihayetlendi ve görüşmelerden sonra da bir tebliğ neşredildi. Tebliğin dikkati celbeden bir noktası çok kısa olmasıdır. Fakat bu kısalığına rağmen, Londrada yalnız iki büyük devlet arasındaki karşılıklı münasebetler bakımından değil, Avrupa sulhu bakımından da ehemiyetli meselelere temas edildiği ve şümullü kararlar verildiği sarih olarak anlaşılmaktadır. İtalya ile Romada imzalanan itilâftan sonra, İngiltere, Londrada Fransa ile yapılan anlaşmanın şümul ve ehemiyetini nümayişle tebarüz ettirerek Almanya'ya karşı cebhe kurmak ister gibi görünmekten çekinmiştir.

Kısa tebliğe bakılacak olursa, ingiliz ve fransız devlet adamları, İtalya ile İngiltere arasında imzalanan itilâfı gözden geçirmişler ve Fransanın da aynı yolda itilâf imazlamak için İtalya ile giriştiği müzakereler üzerinde görüşmüşlerdir.

Sonra her iki devleti yakından alâkadar eden İspanya meselesini tetkik ederek görüşler arasında ayrılık olmadığını anlamışlar. Bu da İspanyadan İtalya ve Almanya askerlerinin teknisyenlerinin çekilmelerine aid mesele olsa gerektir ki her iki devlet için de aynı derecede ehemiyetlidir. Bundan sonra Milletler Cemiyeti konseyinde takib edilecek yol üzerinde görüşülmüş ve içtimaı müteakib Habeşistanın tanınmasına karar verilmiştir. Görüşülen ehemiyetli bir mesele de Çekoslovakya davâsıdır. Malûmdur ki Fransa, Çekoslovakya'yı taarruzdan korumak için harb yapmayı bile göze almıştır. İngiltere ise, yalnız Çekoslovakyaya yapılan bir taarruz dolayısiyle harba girmiyeceğini bildirmiş bulunuyor. Fakat bu yüzden bir Avrupa harbı çıkarsa bitaraf kalmayı da vadedemiyor. Diğer taraftan Fransayı tecavüzden korumak için de çok sarih teahhüd altına girişmiş bulunuyor. Şu halde Çekoslovakya taarruza uğrar da Fransa, giriştiği teahhüd icabı bu devlete yardıma mecbur kalırsa, İngilterenin hareket hattı ne olacak? Mantıkan İngiltere şu yolda hareket etmelidir :

Eğer Fransanın Çekoslovakyaya yardım bahanesiyle harba girmesini haksız telâkki ederse, bitaraf kalmalıdır. Fakat böyle bir Avrupa harbında mantık yürümez. Her şeyin fevkinde İngilterenin emniyeti [illegible], Fransa sebebsiz olarak harba girdi diye Almanya tarafından ezilmesine karşı İngiltere lâkayd kalamaz. Binaenaleyh Çekoslovakyaya Fransa tarafından yapılcak yardımın ne zaman haklı, ne zaman haksız telâkki edileceği bu defa Londrada görüşülmüştür. Anlaşılan İngiltere ve Fransa, alman ekallıyetlerine şu ve bu imtiyazın verilmesi için Çekoslovakya nezdinde teşebbüste bulunacaklardır. Bu imtiyazlar verildikten sonra da Almanya hâlâ ekalliyetler davâsını kapanmış telâkki etmez de bu yüzden Çekoslovakyaya taarruz eder ve Fransa da yardıma mecbur kalırsa, İngiltere böyle bir Avrupa harbına karşı lâkayd kalamıyacağını bugünden bildirecektir. İngilterenin orta Avrupa hakkındaki bu alâkasının sulha yardımı olacağı aşikârdır.

Fakat ingiliz - fransız görüşmelerinin en ehemiyetli safhası, şüphesiz askerî işbirliği üzerindeki anlaşmadır. Tarihin öğrettiği ehemiyetli bir ders şudur ki, devletler arasındaki itilâflar ve ittifaklar, askerî anlaşma ile teyid ve itmam edilmedikçe, büyük kıymet ifade etmez. Bu, her iki tarafın biribiri hakkındaki dostluğunda samimî olmamasından ileri gelmiyor. Dostluk çok kuvvetli olabilir. Fakat herhangi buhranlı bir vaziyette dostlar ne yapacaklarını daha önceden tayin etmemişlerse, o münasebet plâtonik bir dostluk olarak kalmaya mahkûmdur. Bu sebebledir ki fransızlar, 1892 senesinde çarlık Rusyası ile akdettikleri ittifakı, iki sene sonra askerî bir ittifak haline kalb etmek lüzumunu hissettiler. Ve rus - fransız ittifakı ondan sonra bu iki devlet için kıymet ifade etmeğe başladı. İngiltere ile Fransa arasında aktedilen 1904 itilâfı, Afrikayı nüfuz mıntakalarına ayıran bir anlaşma idi. Almanya bu anlaşmayı suya düşürmek için Fransayı tazyik etmeğe başlayınca ve bu tazyikini Delkose'nin istifasını temine kadar vardırınca, ingiliz - fransız kurmayları aralarında bir takım anlaşmalar yapmak lüzumunu hissetmişlerdi. O zaman harbiye nazırı olan Holdeyn'in sonra yazdığı hatıralarında anlattığına göre, "ingiliz askerî teşkilâtında esaslı bir inkılâp yapılmıştı. Şu şekilde ki, Almanya ile harb çıkar çıkmaz, ingiliz askerleri, Parisin müdafaasına koşacaklar. İngiliz donanması Fransanın garb sahillerini müdafaa edecek. Fransız donanması da Akdenizde vazife almıştı. Harbtan evvelki oldukça gevşek olan ingiliz - fransız itilâfını sıkı askerî bir ittifak haline koyan ziyet, bu kurmay müzakereleri ve anlaşmalarıdır.

Bugünkü ingiliz - fransız münasebetlerinde aynı vaziyete şahid oluyoruz. Siyasî itilâfın kurmay görüşmeleri ile tamamlanması teşebbüsü 1936 senesinde başlamıştır. Almanya Lokarno muahedesini fasheder etmez, İngiltere alman tecavüzüne karşı Fransayı korumak noktasındaki teahhüdünü bir defa daha teyid etti. Ve derhal de kurmay görüşmeleri başladı. O zaman harbtan evvelki kurmay görüşmelerine benzeyen bu görüşmeler bazı ingilizler tarafından şüphe ve endişe ile karşılanmıştı. Ve bu yolda çok ehemiyetli adımlar atıldığı malûm değildir. Bu defa neşredilen kısa tebliğde de bu kurmay müzakerelerine başlanacağı ve iki devletin kara, deniz ve hava hizmetleri arasında en sıkı bir elbirliği kurulacağı gizlenmemektedir. Bu, İngiltere ile Fransa arasındaki anlaşmayı, tıpkı 1904 anlaşması gibi, bir askerî ittifak haline kalbetmektedir. Yani antant kordiyal, bunun harbtan evvelki enternasyonal münasebetlerde delâlet ettiği şümul ve manâ ile ihya ediliyor demektir.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

İzvestiyaya göre:

Sovyetler birliği harb tehdidi altında

Moskova, 1 (A. A.) İzvestiya gazetesi, başmakalesinde diyor ki:

"Son zamanlarda harb tehlikesi ve bilhassa sovyet birliğine karşı harb tehlikeleri pek bariz bir şekil almıştır. Memleketimizin işçileri pek âlâ bilirler ki, bir taarruz takdirinde sovyet birliği her şeyden önce kendi kuvvetlerine güvenmek mecburiyetindedir ve gene pek âlâ bilir ki, bu kuvvetler düşmanı ezmeğe kâfidir. Ordu ve donanma sovyet memleketi hürriyet ve istiklâlinin katiyen emin müdafii bulunuyorlar. Onların kudretleri vatanı müdafaaya azmetmiş olan bütün sovyet milletinin azimle bir kat daha artmaktadır. Faşistler Sovyetler Birliğini bütün dünya köylü ve işçilerinin şahsında malik bulunduğu birçok müttefiklerden mahrum etmeye muvaffak olamıyacaklar ve harbe ve faşistliğe karşı baş gösteren hareketi durduramıyacaklardır. Sovyetler Birliği halkı beynelmilel vazifelerine sadık kalarak bütün işçiler arasında kardeşlik bağlarını ve muhabbetini her ne suretle olursa olsun kuvvetlendirecektir.,,

Londra görüşmelerinden sonra

Cenevre konseyinin işi geniş ölçüde kolaylaştı

Cenevre, 1 (A.A.) — İngiliz - Fransız anlaşmasının toplantı tarihini 9 mayıs olarak tesbit edilmiş olan konseyin çalışmalarını geniş mikyasta teshil edeceği mütaleası serdedilmektedir..

İngiliz ve fransız hükümetlerinin gerek Habeşistan meselesine gerek İspanyadaki dahilî harbe müteallik olarak aynı hattı hareketi kabul etmiş oldukları kaydedilmektedir.

Fransız - İngiliz tesanüdü

Roma, 1 (A.A.) — Messajero gazetesi ingiliz - fransız anlaşması hakkında şöyle yazıyor:

"Fransız - ingiliz tesanüdü kuvvetlenmiştir. Fakat İngiltere Avrupada tedricen umumî bir sükûnet devresi tesis etmek arzusunu göstermiştir. İngiltere yapacağı askerî yardımı tecavüze uğradıkları takdirde Fransa ve Belçikaya inhisar ettirmek istediğini anlatmıştır.

Çekoslovakyaya gelince, İngiltere bu meselenin ehemmiyetle ve sulhu bozmaksızın halledilmesi için gerek Prag gerek Berlin nezdinde tazyikde bulunacaktır.,,

Kanada'daki akisler

Ottava, 1 (A.A.) — Fransızlarla ingilizler arasındaki görüşmelerin neticesi, Kanadada çok iyi bir tesir yapmıştır. Halbuki Kanada, İngilterenin Avrupa işlerinde fazla teahhüdlere girişmesini daima ihtirazla karşılamakta idi.

Prağda yapılacak teşebbüsler

Londra, 1 (A.A.) — Gazetelerin yazdığına göre Südet almanları meselesinin halli için İngiltere Berlin nezdinde Fransada Prag nezdinde teşebbüslerde bulunacaklardır.

Amerikan mahfillerinin fikirleri

Vaşington, 1 (A.A.) — Yarı resmî mahfiller ile gazetelere göre, Londrada ingilizlerle fransızlar arasında yapılmış olan görüşmelerin başlıca neticelerinin bariz bir surette Almanyanın satvetine faik olan ve Avrupa sulhune hakikaten realist yegâne zımanını teşkil eden askerî ve iktisadî bir ittifak vücude getirilmesi olmuştur..

Nevyork Times gazetesi, diyor ki :

"Fransız ve ingiliz mümessilleri, Versay muahedesindenberi dünyanın en mühim vesikası olan bir vesikayı tasdik etmişlerdir.,,

Kollektif emniyet devresi sona erdi

Bu gazete ilâve ediyor :

"Bu vesika, kollektif emniyet devresine hatime çekmekte ve artık dönülmiyecek surette ittifaklar sistemine ve kuvvet siyasetine rücu edilmiş olduğunu işaret eylemektedir.

Çekoslovakya meselesi hakkındaki mütalealar muhteliftir. Zira fransız - ingiliz ittifakının ne nisbet dahilinde ve ne gibi şartlar altında faaliyet izhar edeceği aşikâr surette görünmektedir.

Maamafih bu babta mütalea yürüten mahfillerin hepsi, Fransanın son harbten beri aramkta olduğu şeyi elde etmiş bulunduğunu kaydetmektedirler.

"Fransa oyunu kazanmıştır"

Nevyork Times devam ediyor:

"Emniyet meselesi, Fransanın merkezî Avrupa milletleri ile akdetmiş olduğu ittifakların ruhu idi. Şimdi Fransanın oyunu kazanmış olduğu söylenilebilir, çünkü kendi emniyetinin İngiltere tarafından zıman altına alınması neticesini elde etmiştir.,,

Bu husus hakkında mütalealar serd eden diğer mahfiller, ingiliz - fransız anlaşmasının tevlid edeceği menafii kabul ve teslim etmekte ancak sulhun ve enternasyonal nizamın adâlet ve ahlâkiyete istinad edilmek suretile kurulmasına aid bütün ümidlerin boşa gitmiş olmasına teessüf eylemektedirler.

Siyaset Hitler'den Çemberlayn'e geçti

Mütemayiz bir zat, Avrupa ve hattâ dünya siyaseti idaresinin iki gün içinde Hitlerin elinden Çemberlaynın eline geçmiş olduğunu beyan etmiştir.

Nihayet salâhiyetli müşahidler, Vaşington tarafından takib edilmekte olan siyasetin de realizme doğru bir istihale geçirmesi lâzım gelmekte olduğu mütaleasında bulunmaktadırlar.

Çek meselesi Prağda hallolunabilir

Berlin, 1 (A.A.) — Essende çıkan ve Göring ile sıkı bir alâkası olan Nazional Saytung gazetesi Çek meselesinin ancak Pragda halledilebileceğini kaydettikten sonra şöyle demektedir:

"Bu meselenin İngiltere ile Almanya arasında görüşünmesinin sebebi anlaşılamıyor. İngiltere tarafından yapılacak tahkikat ve kullanılacak nüfuz ancak Pragda müessir olabilir.,,

Çekoslovakyada vahim hâdiseler

Berlin, 1 (A.A.) — Çekoslovakyadan bnraya gelen haberlere göre, Tropauda Çek polisinin himayesi altında Çeklerin almanlara karşı yaptıkları tecavüzler üzerine vahîm hâdiseler çıkmıştır.

Alman mebusu Künzil, Çekoslovakya Dahiliye nazırına bir telgraf göndererek Çek polisinin hareketini protesto etmiş ve polis müdürünün azlini istemiştir.

Bir İtalyan yolcu tayyaresi parçalandı

19 ölü var !

Roma 1 (A.A.) — Tirana ile Brendizi arasında kaybolan tayyare parçalanmış olarak bulunmuştur. Bu tayyarenin saat 13 e doğru Formia civarında bir dağın tepesine çarparak parçalandığı anlaşılmıştır. Tayyare enkazını çobanlar görmüş ve hükümete haber vermişlerdir. Tayyarede Arnavutluğun Roma orta elçisi Cafer Villa diğer sekiz ecnebi yolcu, beş italyan ve beş kişilik de tayyare mürettebatı bulunuyordu. Bunların hepsi ölmüştür. Cesedler yanmış ve parçalanmış olduğundan teşhisleri pek güç olacaktır.

Fena hava yüzünden

İspanyada harb durdu

Salamanka, 1 (A.A.) — Frankist tebliği :

Havaların fena gitmesi yüzünden bütün cephelerde harekât durmuştur.

Barselonda 50 kişi öldü

Barselon, 1 (A.A.) — Cumhuriyetçilerin tebliği: Akdeniz ve Aragon cebhelerinde frankistlerin taarruzları devam etmektedir.

Yedi tayyare Barselon civarını birkaç kere bombardıman etmiştir. Bombardıman neticesinde elli kişi ölmüştür.

Kristof Kolomb'un ahfadından biri yaralandı

Sensebastiyen, 1 (A.A.) — Akdeniz cebhesinde bir bombardıman infilâkı neticesinde gözünden yaralanan Kristof Kolombun ahfadından Dük de Verahuanın halen Sensebastiyen askerî hastahanesinde tedavi edilmekte olduğu öğrenilmiştir.

1 mayıs bayramı sükûn içinde kutlandı

(Başı 1. inci sayfada)

Kordiplomatik ile sovyet ve ecnebî gazetecileri ve başta Stalin olmak üzere parti ve hükümet erkânı hazır bulunmuştur. Stalinin tribünde görünüşü coşkun yaşasın sesleriyle karşılanmıştır.

Geçid resmi

Tam saat 10 da müdafaa komiseri Mareşal Voroşilof at üzerinde olarak Kremlin sarayının kapısından çıkmıştır. Yanında geçid kumandanı mareşal Budienni bulunuyordu. Dizilmiş olan kıtaların önünde geçen ve askere bir mayıs bayramını tebrik eden Voroşilof doğruca hazırlanmış olan yare geçtikten sonra geçid resmi başlamıştır :

En önde, müdafaa komiserliği, subaylarından mürekkeb muhtelit bir kıta ve ondan sonra da askerî mekteb ve akademi talebesi geçmiştir.

Kıtalar geçerken

Moskova garnizonu olan birinci fırkanın tüfek ve mitralyözler elde olarak geçişi alkışlarla selâmlanmıştır.

Birinci fırkadan sonra sıra ile pilot ve paraşütçüler topçular, bisikletçiler, motosikletçi kuvvetleri ve nihayet motörlü ağır toplara gelmekte idi.

Kızıl meydanı büyük bir süratle geçen ve hakikaten birer seyyar kale hissini veren büyük tankların geçişi muazzam bir heyecan uyandırmıştır.

Bu esnada tayyareler meydan üzerinde uçuş yapıyordu. .

Halk cumhuriyetçi İspanya heyetinin bulunduğu tribünün önünden geçerken heyeti şiddetle alkışlamıştır. Tribünün üstünde İspanya cumhuriyetinin üçrenkli bayrağı sallanıyordu

Londrada muazzam bir geçid resmi

Londra, 1 (A.A.) — İşçilerin bugün Hayd parkta yaptıkları miting şimdiye kadar görülmemiş, muazzam alay halinde gelmiştir.

İşçi ve faşist partileri bugün Hayd park da mukabil tezahürler tertib etmişlerdir.

İşçiler, faşistlere karşı mücadele edilmesi ve İspanyada yardımda bulunulmasını istiyen karar suretleri almışlardır.

Mühim polis kuvvetleri muarızların biribirine geçmelerine mani olmuşlardır.

Berlin'de

Berlin, 1 (A. A.) — Kız ve erkek 150.000 genç Hitlerci bu sabah Berlinin sokaklarından geçerek Hitler, Göbels ve gençlik teşkilâtı şefi Baldur von Şirah tarafından söylenen nutukları dinlemek için olimpiya stadına gitmişlerdir.

Bu nümayişe, stadın medhaline konan büyük bir levhada yazılı olduğu veçhile "Büyük Almanya nümayişi,, ismi verilmişti.

Hitler kendisine tahsis edilen bir tribünde göründüğü zaman şiddetle alkışlanmıştır.

Birleşen Almanya

Hitler "sieg, heil,, sesleriyle müteakiben kesilen nutkunda ezcümle demiştir ki:

"— Halkımızın ne büyük bir terakkiye mazhar olduğunu gördünüz. Alman milleti büyük bir hâdise neticesinde birleşmiştir. Milletimiz uzun bir zaman müttehid değildi. Bu sebbele silâhlarından ve haklarından mahrum kalmıştı. Cenabı hak, sistematik bir terbiyenin neticesi olarak dahilde ittihad eden nasyonal - sosyalistleri mükâfatlandırdı ve böylece büyük bir Almanya meydana geldi.,,

Bu sözler sürekli alkışlarla karşılanmış ve nutku dinliyen 150 bin kişi millî marşlar söylemişlerdir.

Pariste

Paris, 1 (A.A.) — 1 mayıs diğer pazarlardan farklı geçmemiştir. Yalnız seyrüseferde her zamankinden daha az bir faaliyet görülmüş ve her sene bu mevsimde olduğu gibi gene inci çiçekleri satılmağa başlanmıştır.

Otobüsler, metro ve taksiler de dahil olmak üzere bütün umumî servisler normal bir şekilde işlemektedirler.

Dün basılan aksiyon fransez gazetesinden maada hiç bir gazete çıkmamıştır. Müvezziler bu gazeteyi bilhassa şehrin merkez mahallelerinde satmaktadırlar.

Hükümetçi İspanyada 1 mayıs kutlanmadı

Madrid, 1 (A.A.) — Hükümet tarafından verilen emirler mucibince bugün memleketin her tarafında çalışmağa devam edilmiştir.

Madridin sivil valisi Gomez Ossorio bir not neşrederek harb siyasetinin istihsalâtı artırmak mecburiyetini tevlid ettiğini kaydetmiştir.

Sendikalar federasyonu da bir beyanname neşrederek 1 mayıs 1938 in bir çalışma günü olduğunu ilân etmiştir.

Südetlerin nümayişi

Hiberec, 1 (A.A.) — Henlayn partisi bugün 1 mayıs bayramı münasebetile büyük nümayişler tertib etmiştir.

Partinin şefleri sıra ile nutuklar söylemişlerdir. Öğleye kadar hiç bir hâdise kaydedilmemiş ve polis müdahale etmek mecburiyetinde kalmamıştır.

Hankov'da

Hankov, 1 (A.A.) — Yüzbinden fazla çin işçisi bugün sokakları dolaşarak 1 mayısı kutlamış ve Şankayşeke sadakatini bildirmiştir. Çinli işçiler bütün dünya işçilerini kendilerine yardıma davet eylemişlerdir.

Atina'da

Atina, 1 (A.A.) — Pirede tertib olunan 1 mayıs tezahürlerine takriben yüzbin işçi iştirâk etmiştir.

Başvekil Metaksas söylediği nutukta otoriter hükümetin Yunanistanı kargaşalıklardan kurtarmış olduğunu kaydeylemiştir.

Belgrad'da

Belgrad, 1 (A.A.) — 1 mayıs günü bütün Yugoslavyada hâdisesiz geçmiştir.

Polonyada hâdiseler

Varşova, 1 (A.A.) — 1 mayıs dolayısiyle Polonyanın birçok şehirlerinde marksistlerle sağcılar arasında hâdiseler olmuştur. 1 kişi ölmüş ve birçok kişiler yaralanmıştır.

Lenberde dört bomba patlamış ve 40 kişi yaralanmıştır.

Varşovada ciddî hâdiseler olmamıştır. Polis şiddetli tedbirler almıştı.

Yahudi mahallesinde bir bodrumda patlayan bomba üç metrelik bir çukur açmıştır. İnsanca zayiat yoktur ve marksistler bu münasebetle yahudi aleyhtarlığını şiddetle tenkid etmişlerdir. Tehlikeli tahrikâtçılar daha dünden muvakkaten tevkif olunmuşlardı.

TÜRKİYE BASINI

Müşterek hamlemiz

TAN'da B. Ahmed Emin Yalman, Kırşehir felâketi münasebetiyle Kamutay kürsüsünde başbakan vekili ve dahiliye vekili B. Şükrü Kayanın verdiği izahat münasebetiyle şunları yazmaktadır.

"Her insn, her millet, her memleket görünmez kazalara, tabii âfetlere maruzdur. Bunlar habersizce gelir, çatar, Âfet neticesinde yaralar açılır. İşte o zaman ferdin bünyesinde de, bir milletin bünyesinde de bir imtihan başlar: Yaralı yeri iyileştirmek ve tamir etmek için bünyede ne kadar zindelik var, ne kadar kudret var; bu meydana çıkar.

Millî bir felâket karşısında en büyük imtihanı hükümet geçirir. Orta Anadoluda yer deprenmesinden dolayı yüzlerce vatandaşın acı ölümü, birçok vatandaşın yaralanması, binlerce evin yıkılması millî bir felâkettir. Hükümetin bu hâdiseler karşısında ne gibi bir imtihan geçireceğine her türk tabii olarak merak etmiştir, hükümetin yapacaklarını merakla beklemiştir.

Kamutayın cuma toplantısında Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya hükümet namına imtihan verdi ve bu imtihandan yüzünün akiyle çıktı. Her türk vatandaşı, Dahiliye Vekilinin sözlerini gazetesinde okurken hakikî bir memnuniyet duymuştur. Çünkü hükümet, vaziyeti modern bir zihniyetle karşıladığı, bilgi ve sistemle hareket ettiğini ortaya koymuştur."

TESELLİ NOKTASI

KURUN'da B. Asım Us da, aynı mevzua temas ederek ezcümle diyor ki:

" Büyük âfet karşısında bizim için en mühim teselli noktası, B. Şükrü Kayanın dediği gibi tatmin ve telâfisi kabul olmıyan can zayiatının nisbeten az olmasıdır. Hakikaten felâket sahasında yıkılan evlerin çatıları altına sığınmış vatandaşların sayısı en aşağı yirmi, yirmi beş bin kişi olduğunda şüphe yoktur. Eğer birinci ve en şiddetli yer deprenmesi gündüzün ve bütün köylüler tarlalarında iken olmayıp da gece yarısı herkes uykuda bulunduğu bir sırada olsaydı can zayiatının mikdarı her halde 148 kişiden ibaret kalmıyacaktı; kayıb olacak nüfusun mikdarı o vakit binleri bulacak, belki de on bini geçecekti O zaman bu dehşetli felâket memleket için teselli kabul etmez bir matem halini alacaktı.

İşte memleketin böyle bir dehşetli felâket ihtimalinden kurtulmuş olması bugünkü acılıklar içinde gene minnet ve şükran ile ifade olunacak bir tali ve semavî himaye eseri sayılmak lâzımgelir."

BİR İŞ BORSASINA MUHTACIZ

SON POSTA'da B. Muhiddin Birgen, bu başlıklı yazısında ezcümle diyor ki:

" Memleketin en mühim iş ve işçi menbaları olan yerlerde basit de olsa bir teşkilât nüvesi vücude getirmemiz lâzımgeliyor.

İş alanlarla iş verenler arasındaki münasebetleri tanzim için, Avrupada olduğu gibi sistematik bir karşılaşmayı ve nihayet bir iş borsasının tesisini temin edecek olan bu hareketin başlaması zamanı gelmiştir. Bu bir taraftan işçiye iş ve işe işçi bulmayı temin edecek, diğer taraftan da memlekette yavaş yavaş mütehassıs amele yetişmesi ve iş ücretleri arasında, muayyen nisbetler dahilinde umumî bir seviye husule gelmesine yarayacaktır. Buna şiddetle ihtiyaç vardır.

İşle işçi arasındaki münasebetler bugünkü anarşik nizam içinde çalıştıkça memleketin çalışma sahasında rasyonel bir yoldan gitmesine imkân yoktur; bu hal biraz daha devam edecek olursa Türkiye iktısadiyatını izaç edecek, yoracak bir takım fenalıklar zuhuru muhakkaktır. Bunların önünü almak için bir an evvel bu tanzim faaliyetine başlamak lâzımdır."

İstanbulda bahar bayramı

İstanbul, 1 (Telefonla) — 1 mayıs, İstanbulda çok güzel bir hava ile geçti. Kalabalık ve neşeli halk kütleleri, şehrin gezilecek yerlerini doldurmuşlardı. Sayfiye yerlerine bilhassa büyük bir rağbet vardı. Gidiş ve dönüş vapurlarında, tramvaylarda yer bulmak âdeta mesele olmuştu. Şirketi hayriyenin Üsküdar tramvaylarile birlikte çıkardığı kombine biletler bu gün bilhassa rağbet gördü ve binlerce kişi bu biletlerden istifade ederek Kısıklı ve Çamlıcaya gittiler.

Japonların bir zaferi

Şanghay, 1 (A. A.) — Japonların bildirdiğine göre Hangsova 25 kilometre kadar sokulmaya muvaffak olan iki çin fırkası mağlûb edilmiştir. Çinliler iki bin üç yüz ölü ve birçok da yaralı bırakarak uzaklara çekilmişlerdir.

TÜRK ÇANAKKALE

— 46 —

Yazan: M. Şevki Yazman

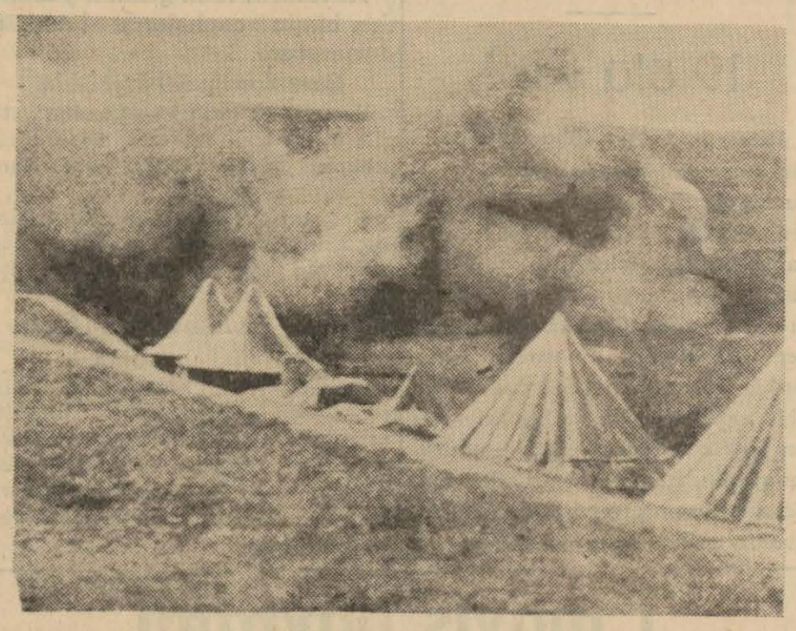

18 martta Hamidiye tabiyesine düşen bir mermi

Kumtepe tam Sığındere mansabiyle Kabatepe arasındadır. Buraya asker çıkarmak hem Seddülbahirdeki kuvvetlerin gerisini kesmek ve hem de Kilidülbahire en çabuk yoldan inmek demekti. O halde en büyük tehlike burada başlamıştı.

Sonra 19 uncu tümenin büyük kısmı geride kalmıştı. Tümen komutanının bu büyük kısım başında bulunması bir zaruretti ve nihayet çok güvendiği 57 inci alayı burada cepheye girip durumu sağladıktan sonra diğer yerlerde beliren veya belirecek olan işler için kuvvetlerinin başına geçmesi icab ediyordu. Tümen her şeyden evvel ordunun biricik ihtiyatını teşkil ediyordu ve şimdiye kadar nerede işe müdahale etmesi lâzım geleceği hakkında ordudan bir emir alamamıştı ama, her an böyle bir emirde gelebilirdi. Bu sebeble kendisi bir taraftan kıtalarına bu yeni vaziyete göre hareket emri verirken bizzat harekâtı idare etmek üzere de bu kıtaların başına gelmek zaruretini duymuştu. Evvelâ Kocadere köyündeki yetmiş yedinci alayı ve sonra de 72 inci alayı görüyor, Kumtepe istikametinde hareket ettiriyor ve kendisi de bu istikamette yola koyuluyor. Maltepe civarına geldikleri vakit oraya henüz gelmiş olan kolordu komutanı Esad Paşa ile karşılaşıyor. Yeni vaziyeti anlatıyor, fakat dokuzuncu tümen komutanının aynı zamanda kolorduya da göndermiş olduğu raporun okunmasından sonra anlaşılıyor ki hakikatte Kumtepeye asker çıkarılmamıştır.

Bu raporu şifahen tebliğ eden subay "Kumtepeye asker çıktı,, sözünü yanlışlıkla ilâve etmiştir.

Kumtepeye asker çıkmadığı bu suretle anlaşılınca kolordu kumandanı 19 uncu tümen komutanından kararını soruyor ve o da (Atatürk) derhal şu kararı veriyor.

"— Tekmil kuvvetimizle Arıburnundaki düşmana taarruz!,,

Kolordu komutanı da bunu muvafık buluyor. Alaylar Kumtepe yerine sağa çark yaparak Arıburnu istikametini tutuyorlar.

77 inci alay 27 inci alayın solu açığından düşman sağ yanına taarruz emrini alıyor.

72 inci alay bidayette 57 inci alayın ihtiyatını teşkil etmek üzere bizim sağ yanımıza alınıyor. Icab ettikçe 57 inci alayın yanında muharebeye girecektir.

Topçu kuvvetleriyle bizzat kumandan merkezî bir vaziyette bulunan ve bilâhare Kemal yeri adını alan tepelere doğru yöneliyor.

Muhtelif hareketler, yürüyüş, istikamet değiştirme, düşman ateşi altında yayılma zarureti bu iki alayın ancak akşama doğru cepheye sokulmasını mümkün kılıyor.

Arazi çok arızalı ve kesik, kıtalar arasında irtibat yok. Sabahtanberi en az 12000 kişilik yani 12 taburluk düşmana karşı çarpışan bizim iki alay (57 ve 27) kuvvetlerinin hemen yarısını zayi etmişler. Fakat buna rağmen 19 uncu tümenin azim kâr kumandanı bir gece taarruz kararı vermekten çekinmiyor. Çünkü bu geceden istifade edecek düşmanın yarın daha kuvvetli şekilde karşısına çıkacağını kendisinin ise yarın için hiç bir takviye alamıyacağını biliyordu. Bütün günkü yorgunluğa rağmen bu çetin gece çarpışmasının iki taraftan ne kadar şiddetle devam ettirildiğini anlamak için gene 57 inci alaydan bir subayın (dokuzuncu bölükten asteğmen Hüsnü) hatıralarını nakledeceğim:

"Alay gündüzün muharebeye girerken bizim tabur ihtiyatta idi. Maamafih diğer taburlar ilerledikçe biz de takriben bir kilometre geriden yanaşıyorduk. Bu sırada ilerden boyuna yaralılar geliyor. Bir ara çok ağır bir yara ile birinci tabur kumandanı Zeki Beyin de geriye getirilmekte olduğunu gördük. Onu hepimiz çok severdik. Yanına koştuk. Yarasının hayli ağır olmasına rağmen gülerek bize:

— Çocuklar dedi. Alayımız muzaffer olacaktır. Fakat ben geri gidiyorum. Göremiyeceğim. Size zafer dilerim.

O geri gitti. Bize tekrar ileri yanaşmak emri geldi. Ikindiye doğru ve hattâ düşman makinalı tüfeklerinin ateşine de tutularak sıçraya sıçraya ilerledik ve tam karanlık basarken birinci ve ikinci taburların savaştıkları sırtların gerisine geldik.

Akşam oldu, karanlık bastı ve biz de Kesikderede ilk vazifemizi aldık. Bizim bölüğe, sonradan Bombasırtı adını verdiğimiz tepeye ilerliyerek işgal etmesi ve yan taraflariyle irtibat tesisinden sonra da ilerlemesi emri verilmişti.

Bulutlar arasından kayan bir ay ışığı var. Adeta yanaşık nizamda ve süngü takmış bir avcı hattiyle en önde ben ilerliyordum. Tepenin üzerinde durduk, sağa, sola ve ileriye keşif kolları gönderdim.

Soldaki keşif kolu beş on adım gittikten sonra tüfekler patladı ve ilk rapor olarak manga kumandanı Günanlı Ramazan onbaşının şehid olduğu haberini getirdiler. Düşman burada çok yakındı ve bölüğün büyük kısmı o tarafa çevrildi.

Çanakkale'ye taarruz eden fransız askerleri

Geçtiğimiz yerler bütün ölüler ve yaralılarla dolu, kurşunlar da gelmeye başlayınca ay ışığında görülmemek için biraz eğilerek öne doğru yanaşıyoruz. Biraz sonra yanımdaki nefer:

— Ay karnım diye yere yuvarlandı!

O anda şaştık. Çünkü ne bir bomba ve ne de bir tüfek patlamamıştı. Bir de gözümüz yere ilişti. Yaralı, bacakları kesilmiş bir düşman neferi karanlıkta çukura sinmiş ve biz yanından geçerken süngüsünü benim neferin kalçasına saplamıştı.

(Sonu var)

Mahkemelerde

Muzipliğin bu türlüsüne acaba ne derler?

Zanlı, beni içmeğe davet ettiler, sonra da hesabımı görmediler, diyor

Müessesenin sahibi, hakikî Karadeniz şivesinin bütün hususiyetlerini belirte belirte şikâyetinin sebebini şöyle anlattı:

— Bunlar geldiler, hâkim bey, dedi, üç tene arkadaştılar. Tezgâhın başına geçtiler. Sodalı şarap ısmarladılar. Arkasından bir daha, bir daha, bir daha derken iyice oldular,kimin ne söyleme ye hakkı var? Ben ticaret ehli bir adamım. Her müşterime istediği kadar şarap veririm. Yalnız, haddini aşırır da çıngar çıkarmaya kalkarsa, onu da kapıya kadar uğurlarım: şayed dayatırsa o zaman da bekçinin, polisin yardımını isterim.

Bu üç arkadaş 19 duble ispiriç içtiler. Hallerine baktım ki artık evlerine gitseler de istirahate çekilseler hiç fena olmıyacak.. Zaten onlar da kalkmak niyetindelermiş.. İçlerinden biri, nah şu uzun boylusu, bir aralık kapıya kadar çıktı. Çıkarken bana döndü; parmağiyle daha oturan diğer iki arkadaşını gösterdi:

— Hesab beylerde dedi :

Olur a. Bunlar üç arkadaş; demek ki buna ikram etmişler.. Fakat tam bu sırada diğer ikisi de kalkacak oldu. Dediler ki:

— Biz o gidenin hesabına karışmayız. Her koyun kendi bacağından asılır. Biz kendi içtiklerimizin hesabını veririz. Elin borcundan bize ne?

Aman dedim, zaman dedim. Baktım işin çıkar tarafı yok. Benim uşağı bu uzun boylu efendinin arkasından koşturdum:

— Hadi uşak, dedim, nasıl olsa o ağabey daha köşeyi dönmemiştir. Kendisine söyle de parayı müsaade etsin.. Dıvar diplerine baka baka git; belki de oralarda bulursun, dedim.

Fakat bir yandan da içeridekilerini oyaladım. Bari birini kaçırırsak, ikisinin hesaplarını temize çıkaralım.

Derken efendm, biraz sonra benim uşak geldi:

— Patron, adam şu köşede bekliyor. Gelip geçene evinin adresini soruyor. Velâkin şarap parasını vermiyor. Ne yapalım? dedi.

Hep beraber köşeye kadar gittik. Uzun boylusu uşağın dediği yerde duruyordu. Bizi görünce:

— Şimdi parayı marayı bırakın da bizim eve hangi yoldan gidilir, onu söyleyin, dedi.

Ben içtiği şarapların parasını istedim. O vermedi. İki arkadaşı da elime sekize katlanmış bir lira tutuşturup köşeyi kıvrıldılar. Halbuki topluca 190 kuruş borçları olmuştu.

Verirsin, vermezsin aramızda hır çıktı. Bana yumruk, bizim uşağa tekme attı. Bunlar yetmiyormuş gibi, yerden yumruk kadar bir taş aldı. Benim dükkâna salladı. Camımı kırdı. gene de şarap parasını vermedi. Ben de bekçiye haber verdim. Tuttular. Kendisinden davacıyım, şahidlerim de vardır. Hepsini dinleyin.

Şahidler, patronun anlattıklarını kısaca tekrarladılar. Bir kısmı yalnız kavga safhasını görmüş; bir kısmı da tâ dükkândaki halinden tutun da son dakikaya kadar vakayı takib etmiş.

Zanlı da bu iddialar karşısında kendisini şöylece müdafaa etti:

— O akşam üç arkadaş biraz kafamızı dinlendirelim, dedik. Ayak üstü bu adamın yerine uğradık. Benim cebimde para yoktu. Bana arkadaşlar ikram edeceklerini söylediler. Yoksa cebimde para yokken benim ne haddime meyhaneye girmek?

Ne kadar içtiğimizi şimdi iyi hatır layamıyorum. Lâkin epeyce olmuştuk galiba.. Bir aralık aklıma evde karımın hasta olduğu geldi. Zaten efkârım da bu yüzdendi ya.. Arkadaşlara;

— Vakit epiy geçti, çocuklar, dedim, siz kusura bakmayın ben artık eve gideyim.

Onlar da bana:

— Eh madem gitmek istiyorsun, mani olmayalım. Sen hesabdan yana karışma.. Biz anlaşırız, dediler.

Ben de çıktım, gidecek oldum. Fakat peşimi bırakmadılar, gidemedim. Yani işin doğrucası bu vakada benim sunu taksirim yok. Bu bana arkadaşların bir muzipliği oldu.

Fakat, arkadaşlarından hazır bulunan bir tanesi bu iddiayı kabul etmedi:

— Ne münasebet, dedi, bizim böyle bir sözümüz yoktu. Herkes içtiğinin parasını verecekti.

Diğer arkadşın da dinlenmesi için mahkeme başka bir güne bırakıldı.

Finans memurlarının izinleri

Memurlar kanunu; vali ve kaymakamlara mecburî sebebler ve meşru özürlere dayanmak şartile 8 gün kadar izin vermelerine cevaz vermistir.

Finans Bakanlığı, bazı memurlarının hiç de meşru ve mecburî olmıyan şahsî bazı işlerini takib için vali ve kaymakamlardan izin alarak vazifelerinden ayrılmakta olduklarını görmüştür. Bakanlık, vali ve kaymakamların defterdar, malmüdürü ve muhasebecilere izin vermeden evel mecburî sebeb ve meşru mazertlerin bakanlığa bildirilmesinin usul ittihazını kararlaştırmış ve kararını valiliklere bildirmiştir.

Hazine haklarının kaybolmaması için

Finans Bakanlığı bakaye vergilerin esaslı bir şekilde takibini ve hazine haklarının kaybolmasına meydan verilmemesini temin maksadiyle yeni karar lar almıştır. 1 ikinci kânun 1938 tarihinde **müruruzamana uğramış ve uğrayacak olan vergi bakayası kayıdları** için her borçlu mükellef hakkında yapılan ve yapılacak olan takibatın safha ve neticelerini gösteren basılmış dosya gömlekleri hazırlanmıştır. Bu dosyalar borçlu vergi mükellefleri hakkında yapılan takiblere aid müsbet evrakın muhafazasına ayrılacak, diğer muameleler için katiyen kullanılmıyacaktır. 1938 finans yılına devrolunacak bakaya için birer dosya açılacak ve evrak bu dosyalarda seneleri itibariyle muhafaza ve takib olunacaktır.

Finans Bakanlığı bu yeni usul ile bakaya vergileri zamanında ve devamlı bir şekilde takib ederek tahsili cihetine gidecek, müruruzamana uğramalarının önünü alacaktır.

RADYO

Ankara :

Öğle neşriyatı: 12.30 Karışık plâk neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları — 13.15 Dahilî ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı: 18.30 Karışık plâk neşriyatı — 18.50 İngiliz ders (Azime İpek) — 19.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları) — 20.00 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 20.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Cemal Kâmil ve arkadaşları) — 21.00 Spor konuşması (Nizamettin Kırşan) — 21,15 Stüdyo salon orkestrası: 1 Hippmann : Alt Wien. 2 - Robert Leuschner: Der Fröhliche Wald. 3 - Side: Streuzzel. 4 - Mihaly Erdélyi: Unter Strenen küss' mich. 5 - Lüling: İndische Suite — 22.00 Ajans haberleri — 22.15 Yarınki program.

İstanbul :

Öğle neşriyatı: 12.30 Plâkla türk musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 Plâkla türk musikisi — 13.30-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 17.00 İnkılâb tarihi dersi, Üniversiteden naklen: Mahmut Esat Bozkurt — 18.30 Plâkla dans musikisi — 19.15 Çocuklara masal: Bayan nine — 19.55 Borsa haberleri — 20.00 Rıfat ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 20.45 Hava raporu — 20.48 Ömer Rıza tarafından arabça söylev — 21.00 Fasıl saz seyeti: İbrahim ve arkadaşları tarafından (Saat ayarı) — 21.45 ORKESTRA: 1 - Berliyoz: Benvenuto selini, üvertür. 2 - Severak: La buvat a müzik. 3 - Musorski: Larm. 4 - Berje: La fot de roz — 22.15 Ajans haberleri — 22.30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları — 22.50 - 23 Son haberler ve ertesi günnü programı.

Avrupa :

OPERA VE OPERETLER: 18.30 Moskova — 20 Berlin — 20.5 Prağ — 20.30 Paris — 21 Roma.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERLER: 18.45 Moskova — 20 Keza — 20.30 Laypzig, Marsilya — 21 Milano, Varşova — 22.20 Lüksemburg.

ODA MUSİKİSİ: 17 Berlin — 18.10 Königsberg — 18.25 Breslav — 20 Monte Ceneri, Sottens — 20.30 Strazburg — 21,30 Paris - P. T. T. — 22.50 Hilversum.

SOLO KONSERLERİ: 14 Laypzig — 15 Frankfurt — 15.25 Hamburg — 17 Beromünster — 17.15 Strazburg — 17.25 Brno — 18.20 Kolonya — 20 Paris Eyfel kulesi — 20.45 Bükreş — 21.20 Münih — 22.20 Breslav.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.): 5 Breslav — 8.30 Keza — 19.30 Stokholm — 20 Viyana.

ORG KONSERLERİ VE KOROLAR: 16 Paris - P. T. T. — 19.10 Frankfurt — 19.40 Laypzig.

HAFİF MÜZİK: 6.10 Hamburg — 6.30 Alman istasyonları 7.10 Kolonya — 8.30 Stuttgart — 10.30 Hamburg — 12 Breslav, Hamburg, Stuttgart — 13.15 Münih — 14 Stuttgart — 14.10 Kolonya — 14.15 Berlin — 16 Alman istasyonları — 18.30 Frankfurt — 19.10 Berlin, Kalundborg — 19.15 Stuttgart — 20.40 Sottens — 21 Stuttgart — 22,30 Kolonya — 22.40 Königsberg.

HALK MUSİKİSİ: 10.30 Viyana — 11.30 Stuttgart — 17.5 Stokholm — 19.10 Laypzig — 21 Kolonya.

DANS MÜZİĞİ: 22.10 Lemberg, Varşova — 22.25 London- Recyonal — 22.30 Floransa — 22.40 Alman istasyonları — 23 Lüksemburg — 23.10 Moskova — 23.15 Droytviç — 23.35 Budapeşte.

Yazan: Alexis Tolstoi **No: 76**

BÜYÜK PETRO

Noteburg kalesi önünde muharebe

vari dışarı fırladı... Tüfek sesleri arasında kulağına öyle korkunç bir bağırışma geldi ki Petro titredi... Yaya ve suvariler tarafından takib olunan türkler ricate başlamışlardı bile... Birer birer düşüyor, düşüyor, düşüyorlardı... Petro başını avuçları içine aldı. Tekrar Aleksaşkayı gördü: Kırmızı elbiseli, başı sarıklı adama yetişmek üzere atını dört nala sürüyordu. Karşılaşıp çarpışmağa başladılar. Duman bulutları... Kumbaraların patlayışı... Kudurmuş atlar.. Korkudan çehreleri tanınmaz hale gelmiş adamlar bir anda hayaletler gibi görünüyor, sonra toprak tabyadan atlayıp sipere yuvarlanıyorlardı.

Mağlub, mağlub!

.....

Ruslar bu işte beş yüz er, bir albay, on subay ve bütün bir batarya kaybettiler. Petro, üzerinde türklerin gülüşüp alay ettikleri kalenin dıvarlarına günlerce bakamadı. Aleksaşka, herkesin önünde, kanlı kılıcı ile öğünüyordu: Bir kahramandı o! Ordugâhlardakilerin hali kötü idi: Bakınız bir uyku neye mal olmuştu! Lö For ile Golovin meydana çıkmıyor, ve ordugâhlarında yalnız toprak atan küreklerin durmayıp işlediği görülüyordu....

Bu muvaffakiyetsizlik Petroyu şaşkına döndürmüştü. O günlerde düşünce, herkesten kaçar oldu, ve bir delikanlı iken bir erkek halini aldı. Sabit bir fikrin hükmü altında idi: Azak alınmalıdır! Muzaffer olarak veya olmayarak, hattâ bu muvaffakiyetin kazanılması için bütün Rusyanın ayağa kaldırılması lâzım gelse Azak alınacaktı! Akşam, gökte yıldızlar parlarken, mahfuz yerinin önünde oturuyor, çubuğunu yakıyor ve Gordon'u harb, askerî tali, meşhur kumandanlar hakkında sorguya çekiyordu. Gordon, alman şivesiyle cevab veriyordu:

— Askerini israf etmeyen, harbı iyi gıda ve kürekle idare eden inadcı ve ihtiyatlı olan kumandan talilidir... Askerin kumandanına itimadı varsa, ve karnı aç değilse — o asker kahramanca harbeder.

Petro artık kaleye top atarak eğlenmiyordu. Bütün günlerini, kıtaların adım adım kaleye yaklaşmalarını temin eden takarrub siperleri kazdırmakla geçiriyordu. Arkasından kaftanını ve başından perukasını çıkarıp bizzat toprak kazıyor, kirpi örüyor, askerle birlikte ve her nerede ise yemeğini orada yiyordu.

Azak, şehir tarafından, bir yamacın tepesinde bulunuyordu. Gordon, kalenin tam karşısına, bir adaya, bataryalariyle, bir tabya inşa edilmesini tavsiye ediyordu. Kötü huylu ve inadçı bir adam olan Jakob Dolgorfduki bu tehlikeli işi başaracağını iddia ederek ileri atıldı. Şeref kazanacak olduktan sonra bu işde başını vermeğe razı idi. İki alayla, geceleyin, bu adayı işgal edip siperlere girdi. Ertesi gün, tehlikeyi anlayan türkler tatar suvarisi ile takviye edilmiş kuvvetli bir müfreze göndererek ruslara sağ sahilden hücumla adayı zabte kalkıştılar. Gordon, Dolguriki'ye yardım etmelerini diğer iki genaralden taleb ettikten sonra, bu muaveneti beklemeksizin, sahilde ve adadan biraz uzakta, topçu kıtalariyle birlikte mevzi alıp etrafına siperler ördü.

İşkillenen türkler nehri geçerken bu işi yarıda bıraktılar. Bu suretle de hareketsiz kalınmı şoldu: Gordon sol sahilde, korkuya kapılan Dolgoruki adada, ve telâşa kapılan türkler de sağ sahilde.. Lö For ile Golovin vakit kazanmaya çalışıyorlardı; nihayet ordugâhtan çıkmamağa karar verdiler: Gordon ikisinin de canlarını sıkıyordu. "Başının çaresine baksın...,,

Petro kıtaalrın hareketini tabyanın tepesinden takib ediyor, ve herkes gibi o da ne olup bittiğini anlayamıyordu. Ve birden bire, tatar süvarisi suya atıldı, yüzmeye başladı, ve türkler de atların kuyruklarına yapışarak onların peşine takıldı. Tatarlar stepte uzaklaştı, türkler kaleye girdi. Gordon başta mızıka olduğu ve sancaklar da açılmış olduğu halde ordugâha döndü. Harp ateş bile edilmeden kazanılmıştı.

Adadan ruslar hemen yakıncacık görünen Azağın içine bombalar atıp evleri yıkmağa ve yangınlar çıkarmağa başladılar. Halkın kale dıvarları altında kendisine sığınacak yer aradığı görünüyordu. Rus ordugâhında herkes keyifleniyordu. Taarruzdan bahse başlandı. Bu sefer de manâsız bir teşebbüsün önüne geçen gene Gordon oldu: müstahkem mevki kumandanı Murtaza paşanın münasib şartlarla kaleyi teslime hazır olup olmadığını anlamak üzere müzakereye başlanmasını tavsiye etti. Şiddetli bir bombardımandan sonra bütün Azak duman içinde iken iki kazakla Paşaya bir mektup gönderildi. Ve hâdiselerin neticesi beklenildi. Kazaklar kalpaklarını ve mektubu sallaya sallaya kale dıvarlarına yaklaştılar. Bunların içeri girmelerine müsaade edildi, fakat bir müddet sonra ikisi de hakaretle ,dışarı atıldı. Çarın elçileri! Bunlar mektubu geri getirdiler. Mektubun arka tarafına Yansen'in eli ile rusça olarak bir takım kaba sözler yazılmıştı.

Golovin'in çadırında Gordon, askerlik sanatına göre ilk önce yaklaşma yollariyle kale dıvarlarına kadar varılıp orada bir gedik açıldıktan sonra hücuma kalkışılabileceğini diğerlerine boşuna izaha çalışıyordu. Şarap dolu kadehlerin karşısına oturmuş olan generaller onu dinlemek bile istemiyorlardı. Başını elleri içine almış olan Petro ensesini kaşıyarak mumların alevlerini seyrediyor, ve Azak denizi üzerinde zafer havaları çalan boruların sesini sanki daha şimdiden işitiyordu.

Gordon, kılıcının kabzesine vura vura:

— Meşhur Kondenin âdeti..

Golovin, hım hım sesi ile:

— Konde, Konde, diyordu, bırak şu Konde'ni!.. Senin bu palavralarımla vaktimizi kaybettik ve çarın şerefini lekeledik.

Lö For, dudaklarından küstahça bir tebessümle ihtiyar generali baştan aşağı süzüyordu.

Petro hemen taarruza kalkılmasında ısrar ediyordu.

Taarruz günü olarak 5 ağustos tesbit edildi.

.....

Gönüllülere baş vuruldu. Zaptedilecek her top başına subaylara yirmi beş, erlere on ruble vâdolundu. Mutad dualer esnasında alay papasları askeri fedakârlığa teşvik ediyorlardı. Ne sıra neferleri ve ne de streliçler arasında gönüllü bulunamadı: "Böyle işler için başka enayiler arayın...,, Fakat Don kazakları Petroya şeflerini göndererek şehir alınınca yirmi dört saat için olsun talana müsaade edilmek şartiyle kendilerinden iki bin beş yüzünün, ve icab ederse daha da fazlasının, kale bedenlerine tırmanmağa hazır olduklarını bildirdiler.

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Topraktan gelen kanser

Geçen gün bir gazete yazıyordu, radyomun kırkıncı yılı dolayısiyle Avrupada bir yerde kanser haftası tertib edilmiş. Bizden de hekimler davet olunmuş... Bir gazete de İstanbul üniversitesindeki kanserle mücadele cemiyetinin bir kanser haftası tertibine karar vermiş olduğunu yazıyor.

Yalnız, gazetenin rivayetine göre, İstanbulda tertib olunacak kanser haftasının programiyle haftanın tarihi henüz kararlaştırılmamış. Kanser haftasının programı şüphesiz pek geniş olacağından onun ne olacağı şimdiden bilinemezse de, haftanın tarihini tahmin etmek güç olmasa gerektir: Bu zamanın hekimleri Nücûm ilmine inanmazlarsa da, eski zamanlardaki meslekdaşlarımız arasında pek çok müneccim hekimler bulunduğunu hatırlayarak, kanser haftasını, elbette, haziranın 22 si ile (saat 4, dakika 4) temmuzun 23 ü (saat 14, dakika 57) arasına, yani güneşin tam kanser burcu içinde bulunduğu zamana getire ceklerdir. Zaten, cenub Amerikasında bir hocanın, güneş ışıklarının kansere sebeb olduğuna dair kuvvetli bir nazariyesi de bulunduğundan, güneşin haylice kızgın olduğu bir zamanda kanser haftası onu da hoşnud edecektir.

Kanser haftalarının çoğalması ve devam etmesi onunla birlikte herkesi de hoşnud edecek bir şeydir. O haftalarda, kanserin kesin tedavisi yahud kanserin büsbütün önüne geçilmek için kesin çareler bulunacağı için değil, çünkü iş henüz oraya kadar gelmekten haylice uzaktır. Bir taraftan da, kanser acıklı olmakla beraber, tutulanların kol tuklarını kabartacak bir hastalıktır: Bir nazariyeye göre, kanser eski kibar ırklarda, onların arasında da en kibar ailelerde görülür. Meselâ zencilerde kanser yoktur, diyebilinir, buna karşılık Avrupanın şimal taraflarında medeniyetleri eskimiş, kibarlaşmış, endüstri işlerinde ilerlemiş milletlerde kanser daha çok bulunur. Japonyada az olması japonların kibar olmadıklarından değil, endüstri medeniyetine [illegible] olmasından ileri gelir.

Kanser tetkiki, bu hastalığın nasıl geldiği hakkında nazariyelerin pek çok olmasından dolayı, pek meraklı ve meraklı olan her şey gibi eğlenceli bir iş olmuştur. Onun için, kanser haftalarında kanser nazariyelerinin münakaşası hekim olanlar gibi, hekim olmıyanları da hoşnud edecektir.

Bu nazariyeleri burada söylemeği çok isterdim ama, buna burada imkân olmadığı gibi bir haftada bile hepsinin münakaşa edilebileceği pek şüphelidir. Bugün yalnız topraktan gelen kanser hakkında bir iki söz yazmak istiyorum.

Yalnız bir değil, bir takım nazariyelere göre kanserin asıl sebebi topraktadır. Kimisi kabahati topraktan çıkan radiyasiyonlarda, kimisi toprakta çeliğin yahud potasın fazlalığında bulur. Bunlar şimdilik pek de ehemiyetli sayılmaz. Fakat profesör Delbe'nin kurduğu toprak nazariyesi pek ciddî tutulmaktadır.

Bu nazariyeye göre, kanserin gittikçe çoğalmasına sebeb toprakta manyezyom madeninin azalmasıdır. Toprakta bu maden azaldıkça kanser hastalığı çoğalır.

Toprakta bu madenin azalmasına sebeb de, tabiî, ekinlerdir. Ekin yetişmek için o madene muhtaçtır. Bereketli ekinler topraktan çok manyezyom çekerler. Çiftçiler bunu bildikleri için az manyezyomla yetişebilecek nebatlar bulmuşlardır. Insanlar bu nebatlardan yedikçe kansere tutulmak istidadları artar.

Bu nazariyeyi merak etmiş olan bir fransız eczacı, Fransada her kazanın toprağındaki manyezyom nisbetini gösterir bir harita tertib etmiş ve bu harita kanser haritasına uygun çıkmış.

Işin fena ciheti, sunî gübre yapan fabrikaların mahsullerine manezyom katmağa akıl etmemeleridir. Sunî gübrelerin içinde fosfatlar, azot, potas olduğu halde, manyezyom yoktur. Bir taraftan da potasların kansere daha ziyade istidad verdiği hakkında nazariye vardır.

Işin güldürecek tarafı da kendilerini kibar ve bundan dolayı bir kanser hastalığına karşı daha ziyade istidadlı tutan şimal ırkı memleketlerinin en ziyade sunî gübre kullanmalarıdır.

Demek oluyor ki kanserde kibarlık sadece sunî gübre kullanmaktan geliyor... - G. A.

Mahkûmlar hukuk tahsili görüyorlar

San Fransisko civarında Alkatraz adlı bir ada vardır. Bu ada, mahkûmlar için cezaevi vazifesini görmekte ve "Amerikanın şeytan adası" diye tavsif edilmektedir. Buradan kurtulmak şöyle dursun, kaçmağa teşebbüs etmek bile, ölüm demektir.

Ceza müddetleri bitmeden kurtulamıyacaklarını anlayan mahkûmların bir çoğu, şimdi vakitlerini hukuk tahsili ile geçirmekteler imiş. Buna ne[illegible] Bundan bir müddet evvel, mahkûmlardan biri, bir temyiz müdafaanamesi kaleme alıp mahkemeye göndermiş. Bu müdafaaname neticesinde, hüküm, bozulup davânın yeniden görülmesine karar verilmiş ve suçlu beraet etmiş. Bunu gören diğer suçlular hukuk tahsiline başlamışlar. Üç senedenberi gece gündüz hak ve adâletin sırrını keşfetmeğe çalışan bu zavallılardan otuz beş kişi kendi aralarında imtihan olarak diploma almış ve hemen kendi davâlarının tezini hazırlayarak alâkalı makama vermişler. Fakat, bir kişiden başka hiç kimseye kurtuluş nasip olmamış.

Geçen yıllar Lehistan hapishanelerinden birinde biri evvelâ hatıralarını ondan sonra bir roman yazıp bastırmış ve büyük bir şöhret kazanmıştı. Bunu gören diğer mahkûmlar da bundan cesaret alarak çala kalem, roman, hikâye yazmağa ve her biri bir "şöhret" olmaya azmetmişti. Lâkin, muayyen bir sahada istidatsız azmin bir değeri olmadığı er geç meydana çıkıyor.

IRAK MEKTUBLARI

YOLDA..

Yazan: Behçet Kemal Çağlar

Partimizin komşu ve dost memleketlerle yakın kültür temasları yapmak kararı, bana da Bağdad'da ötedenberi çok feyizli olan arab edebiyatiyle ve onun yeni münsipleriyle yakından tanışmak fırsatını kazandırdı. Kalkınan, garblileşen, hamle ve hareket halinde olan şarkta, güzel sanatlara düşen ve gördürülen âziz hizmeti orada da yakından görmek için bir yolculuğa çıkmak emir ve müsaadesini aldım.

Yoldaki ve Bağdaddaki intibalarımı "Iraktan mektublar" başlığı altında yazacağım bir kaç makaleye koymağa çalışacağım.

Partinin gönderdiği tiyatro heyeti de o günlerde orada bulunuyordu. Türkçe temsil günlerinde Bağdadda iyiden iyiye beliren dost ve takdirkâr havayı, Bağdad münevver ve güzidelerinin meclis ve sohbetlerindeki çeşniyi, başka hiç bir şehirde rastlanamayacağı pek âlâ iddia edilebilecek olan güzellikleri ve hususiyetleri bir kaç yazı ile türk okurlarına ULUS sütunlarında anlatmayı bir zek ve vazife bildim.

B. K. Ç.

Adananın sabahını portakal bahçelerinden seyrediyorum.

Artık palmiyeyi saksıda değil, toprakta görebilecek kadar cenubtayım. Palmiye yaprakları arasından Torosların karlarını görmekse ancak Adanada mümkün olan bir değişikliklik.

Etrafımdaki çiçek mahşerine rağmen, demin yolumda rastladığım sarı sabırları düşünüyorum: Ömründe yalnız bir defa, bu toprağın sarısaî bir gülüşü gibi, açılıp solmak için boy atan sarı sabırları.. Yanı başımda Seyhan, ağır başlı ve temkinli akıyor. Suyuna eğilmiş salkım süğüdlerin derdlerini can kulağiyle dinler görünürken birden omuz silkip geçiyor gibi.

Karşı sahilde, boz, şişkin, gebe toprak.

Bu yanda, üzerlerinde geçen yılın meyvalarını taşıyan portakal fidanları, bu yılın çiçeklerini açmaya hazırlanırken sarı, mat, yuvarlak ampullerle süslenmiş noel ağaçlarını hatırlatıyor.

Aradaki başka ağaçların dallarını dolduran penbe çiçeklere bakarken bütün bu neşeli ve renkli dünyanın şu boz, küskün ve gösterişsiz topraktan nasıl fışkırdığına şaşıyorum: Çizgili ve kavruk bir yüzdeki çocuk gülüşü kadar acaib ve yersiz fakat yakışıklı ve alımlı; ana toprak, surat asımca dev; gülünce çocuk..

Yıllardır aynı feyizli baharın maddî bereketine rağmen manevî havasında bir türlü esaslı bir kalkınma, bir refah ve sükûn sevinci görülmemiş olan Adanada şimdi cumhuriyet güneşinin baharı da yeryer kendine has çiçekleri ve meyvaları ile gülümsemeye başlamış. İmar, intizam, temizlik, her tarafta baş gösteriyor.

Tren vakti yaklaşıyor.. İstasyon yolunda, Atatürk parkındayım. Anıtın üstündeki yazıyı tekrar tekrar okuyorum: "Bende bu vekayiin ilk hisi teşebbüsü bu memlekette, bu güzel Adanada doğmuştur.,,

En Büyüğün her şeyi gibi tevazuu da eşsiz: yarattığı inkılâbların ve harikaların hepsine birden sadece "vekayi" deyip geçiyor. "Bu vekayi" in tesirinin bütün dünyaya ve hele bütün bir şarka şamil olduğu malûm. Ben bu tesirlerin memlekete aid olanlarını yakından gördüm, biliyorum. Şimdi şarkın diğer köşelerindeki tesirlerini, şarktaki hamleleri ve ilerlemeleri görmeye giderken bu satırları yeniden okumak [illegible] yaratıldığı kavramak için yaratıldığı yerden düşünmeye ve görmeye başlamak, ne güzel rastlayış..

Geceyle beraber Halebe giriyoruz. Yarım saat kadar vakit var. İstasyondan şehre doğru şöyle bir yürüyeyim, diyorum. Burada da asfalt medeniyetin ve imarın ilk remizlerinden biri. İstasyondan başlıyor ve şehir içlerine kadar devam ediyor. Göz alan bazı yeni binalar var; yenilikleri güzel fakat üslûpları memleketin iklimi ve hayat şartları hakkında fikir verebilecek hiçbir hususiyeti olmayan yarı kübik binalar. Şehrin hareketli yerlerine kadar uzanmaya zaman müsaid değil. "İşte geldim gidiyorum, şen olasın Halep şehri,, diyebilecek kadar bile kalıp görmeden Telköçek trenine biniyorum.

Trende, Tahrandaki yeni sefaret binamızın mimarı Seyfi Arıkanla ve İranın Romadan gelen yeni Moskova sefiri ile beraberiz. Uzun zaman Ankarada bulunan ve türkçeyi çok iyi konuşan Said Hanla türk ve İran edebiyatının yeni hamlelerinden bahsediyoruz. Tahrandaki Gençler kulübünün kapısına:

Kârist ki ba huday müyesser nemi şeved
Ma hod huda şevîm ve berarim kârı ma

(Allahın müyesser etmediği işi biz kendimiz birer Allah olarak başarmak azmindeyiz.,, mealindeki beyitin yazıldığını öğrenerek uyanan ve kımıldanan şarkın nasıl önüne geçilmez bir dinamizmle mahmul olduğunu bir daha kavrıyarak seviniyorum. O da defterine bizim dilden mısralar not ediyor:

Yemişimiz dünyanın kültür
ağaçlarından;
Alır yere vururuz devleri
saçlarından;
Zaman hükümsüz artık, hükmedecek
biz varız;
İstedik mi geceyi yırtar, fecre
çıkarız.

Sabah, saat 9; yeniden sınırdayız. Türk kudret ve iradesinin timsali Mehmedciğin yüzüne vuran şafak rengiyle beraber bayrağımızı bir daha kana kana seyrettikten biraz sonra, Telköcekte trenden iniyoruz.

Bir otomobil ve kamyon kafilesile Musul yolundayız. Etrafta gözle[illegible] bodur ve sık yeşillikleriyle Anadoluda sıksık rast geldiğimiz tabiatte, hiç garipsemediğimiz bi rerazi. Kumu eksibesi, serabı ile karakteristik çölü ancak Bağdaddan sonra görmek mümkün olduğunu anlıyoruz. Kırlarda otlayan develere ve başlarda kefyelere rast gelmesek halâ hududlarımız içinde seyahat ettiğimizi zannedeceğiz. Bir taraftan tren yolu yapılmakta olduğu için bu yıl yolların tamirine pek ehemiyet vermemişler. Dört saat sarsılarak ve arada bir dinlenerek Musula geliyor ve ilk defa Dicleyle karşılaşıyoruz. Son yağmurlarla taşmış olan Dicle, bulanık ve girdablı akıyor. Şehir, geriden yeşilliği ve boz bir toprak ortasında, topraktan yoğrulmuş ve bilinmez bir beddua ile "taş kesilmiş,, görünen kârgir binalariyle uzun bir uykudan yeni silkiniyor gibi. Ufuklar o kadar düz ve toprak o kadar hâkim ki: ağaçlarda bile geriden nebatî bir eda yok. Herşey, toprağa bitişik. Bazı tepelerin yeşilliği bile bir nevi bulaşıklık hissini veriyor.

Vaktiyle birkaç velinin veya peygamberin mezarını ihtiva ediyor, diye etrafında bile bir türbe sükûnu muhafaza edilmesine çalışılan yerlerde şimdi Irak çocukları yepyeni ve tam dünyevî bir neşe içinde oynuyorlar.

Akşam olurken Gergüke vardık. Küçük istasyonda, koğuş karyolalarına benziyen yatakları şimdiden yapılmış, küçük ve munis bir tren bizi Bağdada götürmek için bekliyor. Ankaradan tanıdığım bir gergüklü, otomobilimiz geçerken bizi görmüş, koşarak istasyona gelmiş; karşılaşıyoruz. Biraz sonra, arabalara atlayarak Gergüke dönüyoruz. Yukarıda, kale ve eteğinde evler; geriden Ankaranın Kale mahallesini hatırlatıyor; biraz daha kalabalık, biraz daha ayakta, geniş tarlalarda beyazlı sarılı bir bahar göz alabildiğine uzuyor. Uzakta guruptaki yangından yere sıçramış gibi yeryer kızıltılar ve bakıldıkça büyüyen alevler göze çarpıyor; petrol kuyularının ve i[illegible]iliz mahallesinin olduğu taraf. Orada petrol işlerin[illegible] çalışan memurlarına şirket, küçük bir Avrupa şehri kurmuş; gazinoları, tenis sahaları, koşu yerleri bile var..

Gergük kulübündeyiz. Etrafımızı, şarkı selâh ve refaha götürecek hamlenin merkezi Ankaradan haber almak için gelen insanlar sarmış. İçlerinde eski üslûbla çok güzel türkçe şiirler yazan Hicri dede yoksa da Ömer Fevzi Püryadî hiç bir eksikliği aratmıyor. Arslan gibi bir adam; yüzünden sıhat, cesaret ve saffet akıyor. "daha demin okuyup duruyordum; şimdi sevincimden hiçbir şey hatırlamıyorum,, diye mırıldanarak bazı beyitlerini tekrarlıyor:

Gel elele verelim cihanda
Seyyah olalım şimdiki zamanda
Bir keşt edelim cihanı hayli
Tâ vermeyelim zamana meyli
Ben Fevzii müstemendi derdem
Emsâlim içinde serübülendem!

İstasyona dönerken ilk petrol çıkarılan yeri gösteriyorlar. Büyük bir külâh gibi toprak bir kubbenin

(Sonu 9. uncu sayfada)

1 Gün için

Gençlerin üzerlerine aldıkları vazife

Kop yamaçlarından aşağıda harelenen ovaya bakınız; toprakla bir hizada tüten dumanlar görürsünüz : Bunlar oraların köyleridir. Biraz ileride bir kaza merkezine uğrayınız; ekmek bulursunuz ama ilk lokmayı tiksinti duymadan belki ağzınıza alamazsınız: Ekmek rengi ve şeklile kerpici andırır. Sabahleyin yüzünüzü yıkayacağınız akar sulu çeşme kasabanın meydanındadır. Geceyi geçirdiğiniz köy evinde ayakyolu varsa bahçenin bir kenarındadır.

"Doğu köylerinde,, adındaki güzel tedkik eserini baştan başa büyük alâka ile okuduğum doktor Rükneddin Fethi anlatıyor:

Erzurumun Aşkale kazasının Sarpduran köyünde "en büyüğümüz kimdir?,, sualine bir köylü :

— Jandarma;

Bir diğeri :

— Muhtar;

Bir başkası :

— Kaymakam;

Bir dördüncüsü :

— Asker paşası, cevabını verdi.

Bayburdun Verzahan köyünde: "En çok neyi seversiniz?,, sualini, diyebilirim ki, bütün köylüler bir a-ğızdan: "öküzü!,, sözü ile karşıladılar.

Bir köyde de şu hikâyeyi dinledim: "Bir gün dereye bir kadınla bir inek yuvarlandı. Köylüler hemen suya atılıp önce ineği, ve sonra kadını kurtardılar.,,

Bütün bu derdleri biliyoruz: Yüzlerce imparatorluk yılının cânice ihmallerini on beş cumhuriyet yılında silip süpüremezdik. En büyük davâmız cehaletle mücadele davâsıdır: Okutmak, yazdırmak, öğretmek, tenvir edip irfan seviyesini yükseltmek, rahat ve müreffeh yaşamanın zevkini tattırmak, daha fazla çalışıp kazanmak ihtiyacını duyurmak... Ancak, bütün bunlar münevverlerin el birliği ile uğraşıp halledecekleri, birer misyoner feragati ile didinmek şartile üzerlerine alacakları memleket vazifeleridir.

Üç sene evvel talebe birliği reisi olarak bir seyahati esnasında Ankarada tanıdığım Rükneddin Fethi'ye, geçen sene, doktor kıyafetile Erzurumda rastladım. Hekim olduğu kadar seyyah, seyyah olduğu gibi bu memlekette münevver gence düşen büyük vazifenin mahiyetini hakkile kavramış bir misyonerdi: Doğu köylerinde yaptığı uzun bir tedkik ve tenvir seyahatinden yeni bir tedkik ve tenvir seyahatine çıkıyordu. Memnun ve mesuddu. Gözleri parlayarak intıbalarını anlatıyordu.

Bu seyahatlerin mahsulü olan "Doğu köylerinde,, risalesini bugün masamın üzerinde, zarif bir kap içinde, çalışkan ve vatansever bir gencin derin ve asil heyecanının ifadesi olarak anlatılmaz bir sevinçle seyrediyorum.

Tahsilini muvaffakiyetle bitirip vazife alan her gencin bir doktor Rükneddin Fethi gayreti ile yurd için çalışmayı vazife bildiğinden emin olarak genç arkadaşımı sâyinden ve eserinden dolayı burada tebrik ederim. — N. Baydar

HÂKİM ROBİNSONUN KATLİ

Yazan: R. H. Goldman

17

— Vilks hakkında lüzumundan fazla şeyler biliyordu, değil mi? Dündenberi bu hususta çok düşündüm. Her halde babamın bildikleri Vilks'le evlenmemize mani teşkil ediyordu. Vilks onun için babamın vücudunu ortadan kaldırmak istedi.

— Zan ederim, dedim. Fakat iş bununla kalmaz. Size haber veriyorum, Elen: Babanızın bildiği şey, yalnız Vilks'i değil belki bizzat babanızı da itham edecek mahiyetteydi. Hakimin vicdan azabı çekmesi de bunu isbat eder. Onun içindir ki kolaylıkla Hatfild'in eline düştü. Hasta olduğu için ölümden korkuyor ve nedametinin sevkiyle allaha sarılıyordu.

Elen:

— Zararı yok, dedi. Her şeyi öğrenmeliyiz.

— Demek katî kararınız bu?

Başiyle bir çok kerreler evet işareti yaptı.

— Babam eğer bir suç işlediyse, bunu hayatiyle ödemiştir. Ötekiler de ödemelidirler.

— Öyleyse, pek alâ, dedim.

Ertesi günü - cumartesi - bir kaç gün için Midland'dan ayrıldım: Mühim bir iş dolayısiyle Şikagoya gitmiştim. Çarşamba günü geri döndüm. Bu müddet zarfında gazete, son hâdiseler dolayısiyle heyecanlı manşetlerle çıkmıştı. Pazar sabahı: *Şehir korku içindedir, kasab Magi halâ serbest dolaşıyor.* Pazartesi akşamı: *Hakim Robinsonun vasiyetnamesi muteber addedildi. Dava mı açılacak?,* Salı sabahı: *Kasab Magi kenar mahallelere dehşet saçıyor.* Salı akşamı: *Magi halâ yakalanamadı. Polisin ihtarı.*

Çarşamba sabahı çıkan gazeteyi Midland'a dönüşte trende okuyordum. Şu haberi veriyordu: Greyston tahkikat komisyonu bu sabah toplanıyor."

İlk istasyonda Mitçel'e şu telgrafı çektim: "Komisyonun raporunu aynen neşredin. Hiç bir fikir beyan etmeyin. Başlık şöyle olacak: Tahkikat neticesinde idarenin kabahati olmadığı anlaşılmıştır. Saat dört buçukta oradayım; J. - S. Spens."

Saat üçte çıkan nüshayı istasyonda aldım ve beni idarehaneye götüren otomobilde okudum. Mitçel talimatımı aynen tatbik etmişti. Komisyonun raporu, Greyston'a ilk ziyaretimden sonra yazdıklarımdan farklı değildi. Doktor Vilks komisyonun reisiydi.

Rapor, ölüm sebebleri üzerinde durmadan Kenedi'nin ölümü dolayısiyle esef beyan ediyordu: Boynundaki yara zikredilmemişti. Tahkikatı yapanlar on altıncı dairenin elektriğinin nasıl söndürülmüş olduğunu araştırmamışlar, Müdüriyetin almış olduğu tedbirlerin mükemmeliyetine işaret ederek Kenedi'nin ihtiyatsızlığına kurban gittiğini kaydetmekle iktifa etmşlerdi. Hakim Robinson'un ölümünden ve şehrin geçirdiği korkudan hep bu adamın ihtiyatsızlığı mesul gösteriliyordu.

Odama çıkınca yazı işleri müdürüm Mitçel koşa koşa geldi. Hayreti ve hiddeti yüzünden okunuyordu. Gazete nüshasını sumeni min üstüne attı ve asabiyetten titreyen bir sesle sordu:

— Neden bana bu başlığı yazdırdınız?

— Neden? Başlığın nesi var. Tahkikat raporu bunu söylemiyor mu?

Saçlarını yolmak istiyormuş gibi kollarını başına götürdü:

— Fakat bunu altmış puntoluk harflerle ilân etmekte ne manâ vardı?

— Hadi, hadi, sakin ol.

— Mezarında babanızın kemikleri sızlamıştır. O bir başlığın nasıl yazılması icab ettiğini çok iyi bilirdi.

— O olsaydı ne yazardı?

— Meselâ: *"Tahkikat raporu bize yeni hiç bir şey öğretmemiştir."*

Hakikat da budur. Fakat böyle bir başlık daha başka türlü tesir yapar.

Sözünü kestim ve çantamı açarak:

—Mitçel, dedim, size bir şişe eski viski getirdim, harbten evelki devirden kalma bir viski. Şunun bir tadına baksanız fena etmezsiniz.

Gözlerini kırpıştırarak beni hayretle süzdü:

— Benden, benden bir şeyler saklıyorsunuz, dedi.

— Nasıl bildiniz, dedim; böyle esrarlı görünmeyi severim.

— Robinson'lara gene bir oyun mu oynayacaksınız yoksa?

— Mitçel, dedim, o şişeye yirmi dolar ödedim.

Bir saniye bana baktı, omuzlarını silkti ve şişeyi eline alarak etiketini okudu.

— Yirmi senedenberi bu viskinin yüzünü görmemiştim, dedi. Eskiden biz bunu üç buçuk dolara alırdık.

Sükûnet bulmuş bir halde, şişesini koltuğu altına sıkıştırarak dışarı çıktı. Elen'i telefona çağırdım; evinde değildi; Lauderbeki' aradım; bürosundaydı. Hemen onun yanına gittim.

— Beni ancak Magi'nin yakalanmasından sonra görmeye geleceğinizi sanıyordum, dedi.

— Bahsine girişirim ki bütün bu müddet zarfında buradan dışarı adım atmamışsınızdır? Nerede yatıyorsunuz?

— Alayın sırası değil, Cerri. Görmüyor musunuz, ne haldeyim?

— Görüyorum, fakat korkudan bu hale geldiğinizi sanıyordum.

— Bu canavar bize rahat vermiyor. Bugün şurada görünüyor, yarın orada, ve biz koşup yetişinceye kadar ortadan kayboluyor. Nerede yattığımı soruyorsunuz. Yattığım yok ki dostum. Telefon durmadan işliyor. Dün gece saat birde, beşer dakika fasıla ile üç defa imdad istediler. Korkudan çılgına dönmüş bir kadın Magi'nin bodrum penceresinden evine girmeye kalkıştığını iddia ediyordu. Bir adam evinin arkasındaki arsadan Magi'nin geçtiğini görmüş. Bütün gece bu neviden iddialarla oradan oraya koştuk. Gün ortasında bile müracaatlar vaki oluyor. Aşağıda polis otomobili hazır duruyor. Bir haber aldık mı hemen hâdise yerine koşuyoruz.

— Zavallı dostum!

— Eğer bu hafta içinde herifi ele geçiremezsek işler kötüleşecek. Derhal polisin liyakatsizliğinden, ihmalinden bahse başlayacaklar. Bu arada ne olursa bana olacak.

— Sıkı takibleriniz sayesinde Magi'nin saklanmaya mecbur kaldığını söyliyerek sizi himaye ederim.

— Teşekkür ederim. Siz seyahatte iken Mitçel de bana karşı çok nazik davrandı. Bir muharririni mülâkat yapmaya gönderdi.

— Evet, okudum.

— Halka tehlikeyi ihtar ettim. Geceleri tenha yollarda, kenar mahallelerde dolaşanların âkibetinden mesuliyet kabul edemem. Bu sabah Makkinley mahallesindeki eczaneden bir adam telefon etti. Hemen oraya gittik. Adam yalnız Magi'yi gördüğünü değil, fakat onun tarafından kovalandığını da iddia ediyordu. Karısiyle beraber bizi eczahanede bekliyordu. Magi'yi oradan dört mil mesade, çiftliğinin yanındaki yolda görmüştü. Civarı devriyelerle tarattığım halde bir şey bulamadım. Adamın evine bir nöbetçi bıraktık. Eminim ki bu adam Magi'yi hakikaten görmüştür.

— Nereden biliyorsunuz?

— Otomobilini yol kenarında bırakarak evinde yatmaya gitmiş. Gece yarısına doğru uyanmış ve otomobili içeri almayı unuttuğunu hatırlamış. Dışarı çıkmış, direksyona geçmiş ve fenerleri yakmış. Tam o esnada Magi'nin yolda kendisine doğru ilerlediğini görmüş.

— Magi olduğunu nereden biliyor?

— Bana tarif etti. Gördüğü tâ kendisidir. Elinde bir çekiç varmış. Üstünde üniforma, başında deri kasket taşıyormuş. Yani hala Kenedi'nin elliselerini giyiyor demek.

— Ya? Dedim.

Lauderbek:

(Sonu var)

YURDDAN RESİMLER

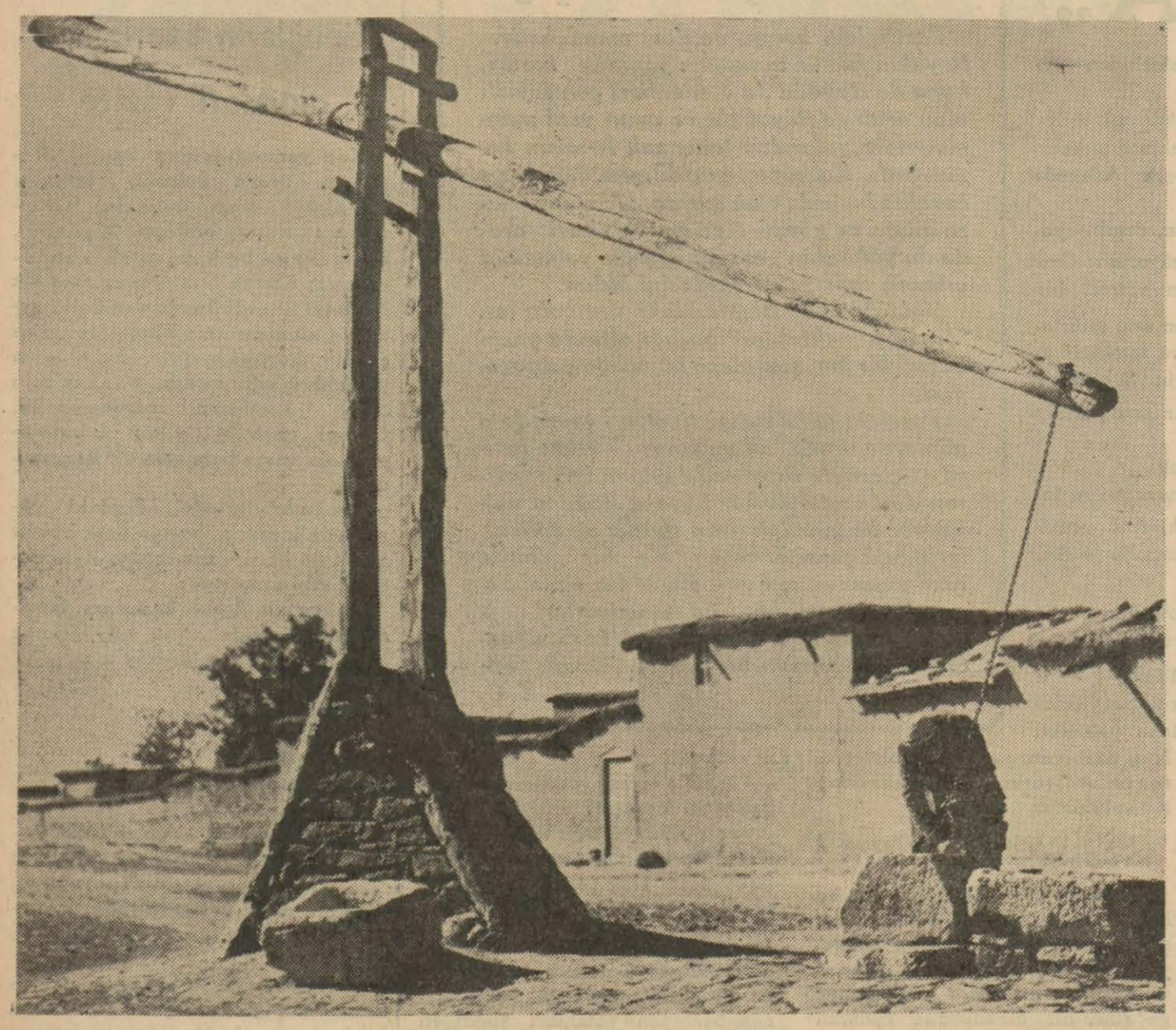

Konya etrafında sık sık rastlanan çıngırıklı kuyulardan biri

Çankırı, bağ ve bahçe diyarı

Fen ve teknik girdikten sonra Çankırı yurdun en sevimli bir meyva şehri olacak

Çankırı köylüsü fennî bağcılık tatbikatında

Çankırı (Hususî) — Çankırı kilometrelerce devam eden bahçeleriyle ve yeşillikleriyle şöhret bulmuş bir yurd parçasıdır. Vadi boyunca devam eden bitmez tükenmez bahçelerini trenle Zonguldak yolculuğu yapanlar çok iyi bilirler ve hatıralarında seyahatin en kuvvetli intibaı olarak saklarlar.

Evet; bol bahçe.. bitmez tükenmez yeşillik ... Fakat hepsi bu kadar.. Bütün bunlar, düne kadar zengin tabiatin bir lütfünden ibaret kalıyordu, kendi kendine yetişen bu ağaçlar, fennî bakım görmediğinden kâfi miktarda meyva vermiyordu. Fakat son senelerde yurdun her tarafına sokulan bilgi teknik, iki bakım ve ağaç sevgisi yavaş yavaş Çankırının başıbozuk tabiatini disiplin altına almağa başlıyor. Alınan mahsuller bilhassa Ankara pazarların da satılıyor.. Çankırının yakın bir gelecekte Ankaranın bütün çeşitli meyva ihtiyacını karşılayacağı temennisi çok yerinde olur.

Çankırının bağları da çok ve boldur. Fakat bakımsızdır. Onar bağlarının üzümleri meşhurdur. Bunlar, kışın ilkbahara kadar kurumadan yaş olarak saklanır. Fakat bu bağların çoğu kuru çayların kenarındadır. Sel geldiği zaman bağları basar ve mahveder. Bilhassa Bakırlı köyünün bağları çok güzel mahsul vermektedir. Burada köylü bağına lâzımgelen emeği verir. Bu bağlarda fennî usuller tamamen tatbik olunur. Yavaş yavaş her mıntakada bağcı köylüye iyi bakım usulleri pratik olarak gösterilmektedir. - *K. K.*

Salihlide orta okul yapılıyor

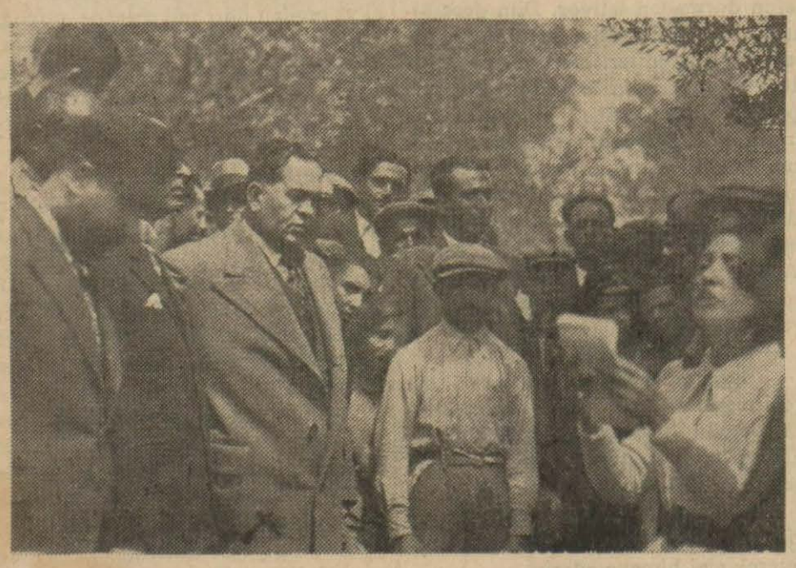

Salihli (Hususi) — Şehirimizde yapılacak olan modern orta mektebin temeli törenle atılmıştır, Törene aid bir intibaı gönderiyorum...

Yurdda sahne zevki

Yurdun dört köşesindeki Halkevi kolları, halka sahne zevk ve heyecanını kendi imkânları dahilinde tattırıyorlar. Eski çağlarda vilâyet merkezi bile sahneyi tanımazken, şimdi nahiye merkezlerinde bile sahne günlük bir ihtiyaç haline gelmiştir. Yukardaki resim, Ağva öğretmen ve memurları tarafından verilen "Zehirli Hançer„ piyesini oynayan gençleri gösteriyor.

Bir baba oğlunu terbiye etmiş!

Çocuğu tavana asmış!

İzmir, (Hususî) — Burnuvarada Beyler sokağında orman mesaha memuru B. Ömer Güven, evden bazı eşya alarak kendisinden habersiz satan oğlu Said Güveni iki elinden tavana asmak suretiyle demirle döğdüğünden zabıtaca tutulmuş, çocuğa işkence etmek suçundan adliyeye verilmiştir.

Bergamada kermes hazırlıkları

Bergama, (Hususî) — 22 mayıs pazar günü başlıyacak olan Bergama kermesi için büyük hazırlıklar devam etmektedir. Komite sıksık toplanmaktadır. Misafirlerin istirahatlerini temin için otellerin temizlenmesi ve banyo yerleri yapılması üzerinde durulmaktadır.

Verilen karar dairesinde banyo yapamadıklarından dolayı Bergama, Merkez Pamukçu ve Trabzon otelleri kapatılmıştır.

Bunlardan Cihan ve Trabozn otelleri işe başlamışlardır. Diğerleri işe başlamak üzeredirler.

Hanlarda, dükkânlarda da çalışmalar devam etmektedir. Aynı hafta içinde Bergama panayırı kurulacaktır. Bunun için de hazırlıklar başlamıştır.

İlim evinin bütün noksanları onbeş güne kadar tamamlanmış olacaktır. Konforlu bir otel haline gelen burası bugünlerde müze ile birlikte hususî bir elektrikle aydınlatılmış olacaktır.

Yurdda çocuk bayramı

Gaziantebte bayram kutlanıyor.

Diyarbakırda yavrular Halkevi önünde.

Muğlada bayramdan bir görünüş

Yukarda resmini gördüğünüz küçükler, Aydında muvaffak bir konser vermişler ve muhitte büyük bir takdir ve sevgi toplamışlardır

Trakyada güreş bayramı

Bu seneki bayrama fazla pehlivan iştirak ediyor

Geçen seneki güreşçilerden birkaçı

Edirne, (Hususî) — Trakyada ötedenberi büyük pehlivan güreşleri yapılır. Kırkpınarda yapılan bu güreş bayramı âdeta millî bir anane halindedir. Bu bayram, her sene 6 mayıstan sekiz mayısa kadar üç gün devam eder. Trakyadan ve bütün yurddan irili ufaklı her çeşit pehlivan bu güreşlerde yer alır, bu suretle millî sporla uğraşan pehlivanlarımız burada tanışır burada boy ölçüşürler. Bu bayram için İstanbuldan şehrimize hususî bir tenezzüh treni de hareket edecektir.

Bu seneki bayram geçen senelere nazaran daha hararetli olacak, güreşe gelen pehlivanların adedi de fazla olacaktır.

Diyarbakırda spor

Kır koşuları yapıldı, tenis sahası kuruluyor

Diyarbakır (Hususî) — Türk Spor Kurumu Diyarbakır bölgesi tarafından tertib edilen kır koşularının ikincisi ve üçüncüsü de yapıldı. Birinci koşuda birinciliği Ayspordan Fehmi, ikincilği Yıldızdan Talât, üçüncülüğü Aydan İhsan kazandılar. 3500 metrelik ikinci koşuda da gene Aydan Fehmi 11 dakika 32 saniye ile birinci, Yıldızdan Talât 12 dakika 15 saniye ile ikinci, Aydan İhsan 12 dakika 27 saniye ile üçüncü gelmişlerdir. 5 bin metrelik koşu cuma günü yapılacaktır.

Pazar gününden itibaren de T. S. K atletizm federasyonundan gelen programın günü gününe tatbiki için bölgece tertibat alınmıştır.

Şehir plânında spor sahası olarak gösterilen ve şimdiye kadar saha olarak kullanılan yerin çukurluğu yüzünden su ile dolarak göl halini alıyordu. Yeni şehirde daha müsaid bir yer saha olarak tanzim edilmiştir. Şimdi maçlar burada yapılmaktadır.

Diyarbakır Halkevi parkı içindeki iki tenis kortundan birisinin de T. S. K. bölgesi tarafından tanzimine ve teknik bir kort haline getirilmesine başlanmıştır. 15 mayıstan itibaren burada tenis maçları yapılacaktır.

Bu kortun tanziminde iklim şartları göz önüne alınarak beton yapılması düşünülmektedir. - *Usman ETİ*

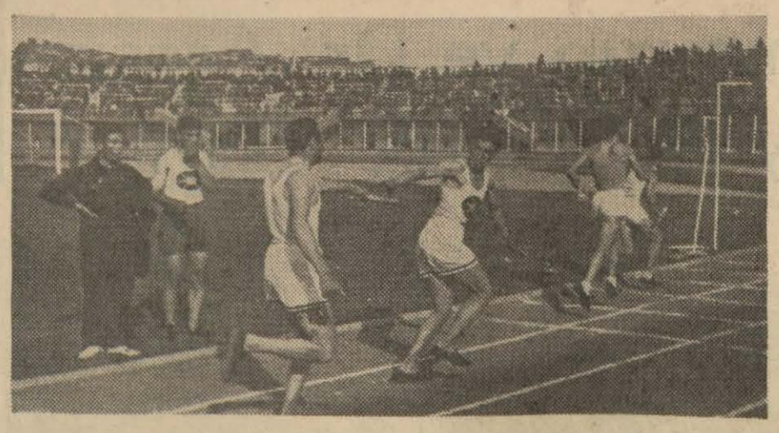

Dünkü atletizm müsabakalarında olimpiyad bayrak yarışından bir görünüş. (Atletizm müsabakalarına aid haberler 10. uncu sayfamızdadır).

S P O R

Fenerbahçe ve Ankara gücü - Gençlerbirliği muhteliti 5 - 5 berabere

Fenerbahçeliler dün ikinci karşılaşmalarını şehir stadyomunda yaptılar. Halk alâka ile takib ettiği bu müsabakanın şehir stadyomuna nakledilmesine lâyık olduğu şekilde cevab vermiş bulunuyordu: Tribünler oturacak yer bulunmıyacak kadar dolu idi. Birinci devrede 0 — 4 yenilen Ankara Gücü— Gençler Birliği muhtelitini teşkil eden futbolcular takdire değer bir oyunla ikinci devrede vaziyeti telâfi ettiler. Maç 5 — 5 beraberlikle neticelendi.

Sahaya evvelâ Fenerbahçeliler, onlardan sonra da Ankara Gücü - Genç - ler Birliği kulüpleri birliği takımı çıktı. Hakem antrenör B. Horeys idi. Fenerbahçeliler kaleye Necdet Erdemi ve beke de Lebib Elması koyarak şu şekilde bir takım teşkil etmişlerdi:

Necdet Erdem, Lebib Elmas — Fazıl Arzık, Esad Kaner — Angilidis— Fikret Arıcan, Niyazi Sel — Ali Rıza Tansı — Yaşar Yalçın — Şaban Topkan — Naci Bostancı .

İkikulüb birliği cumartesi günkü takımını biraz değiştirerek muhtelite İhsan İzmirli, Mustafa Yılmaz ve Keşfi Tarlanı da almıştır. İhsan İzmirli ikinci golden sonra çıktı. İkinci devrede kaleye Kefer geçti. Takım şu şekilde idi :.

Rahim Kotan, Nuri Togay — Enver Erlat, Keşfi Tarlan — Semih Sözer — Abdul Küçüktaşkıner, Selim Baykurt, Ali Rıza Arda — Hasan Pulat — Fahri Akay — Mustafa Yılmaz .

BİRİNCİ DEVRE

Oyuna 16.40 da ankaralılar başlnadılar. Saha biraz evel yağan yağmur dolayısile kayıyordu. Oyuncular dört beş dakika sahada tutunmak için epeyce zorluk çektiler. Fenerbahçeliler ankaralılardan evel kendilerini topladılar ve oyuna hâkim olduar. Muhtelit takım bilhassa bek hattı ilk dakikalarda bocaladı.

Fenerin golleri

Fenerliler, uğruna millî kümeyi terkettikleri yeşil sahaya kavuşunca güzel oynamağa başlamışlardı. Haf hattının forvede verdiği isabetli paslarla açıktan ilerliyorlar ve havadan gelen şandelleri üç orta durdurmaksızın kaleye gönderiyorlardı.

Muhtelitin akınları seyrek ve neticesiz kalıyordu. Bilhassa topu havaya kaldırmaları dolayısile avantaj fenerlilere geçiyordu.

Fenerbahçeliler dokuzuncu dakikadan itibaren üstünlüklerinin neticesini kazanmağa başladılar. Yaşar Yalçın, Fikret Arıcanın pasile ilk golü attı.

22 inci dakikada sağdan çekilen bir kornerden sonra Ankara kalesinin önü karıştı. Şaban Topkan sıkı bir şütle ikinci golü yaptı.

İki gol yiyen muhtelit oyuncuları, neticenin çok fena olacağını anlayarak biraz kendilerini topladılar. 15 dakika kadar oyun mütevazin bir şekil aldı. Fenerlilerin akınları azaldı. Ankaralılar hücûma geçtiler. Fakat kale önüne kadar çok güzel inen muhacimler vuruşlarının isabetsizliği dolayısile birkaç fırsat kaçırdılar.

39 uncu dakikada Yaşar Yalçın gene bir karışık vaziyetten istifade ederk üçüncü golü attı. Bir dakika sonra Fikret Arıcan serbest vuruştan dördüncü golü de ağlara taktı.

Geri kalan 5 dakikada vaziyeti değiştiren mühim bir akın olmadı. Devre 0 — 4 Fener lehine bitti.

İKİNCİ DEVRE

Bu devrede fenerliler galibiyetin verdiği bir neşe içinde görünüyorlardı. Gol sayısını arttıracaklarını muhakkak sayarak bütün teknik bilgileri ni gösteriyorlardı. Fakat 0 — 4 lük mağlûbiyeti çok acı bulan muhtelit oyuncuları birinci devredeki durgunluktan sıyrılmışlar ve gayretle oynamağa başlamışlardı.

Ankaralıların iki golü

Ankaralıların devreye enerji ile başlamaları oyunun seyrini değiştirmişti. Yedinci dakikada soldan güzel bir pas alan Fahri Akay şütünü çekti. Fazıl Arzık bu şütü elile kesti. Hasan Pulat topu yakaladı. Fener müdafası bu defa da ceza çizgisi içinde favul yaptılar. Verilen penaltıyı Keşfi Tarlan çok güzel çekti. Muhtelit ilk golünü kazandı.

İki, üç dakika sonra güzel bir akından sonra Ankara Gücü— Gençler Birliği takımı ikinci golü de attı.

Fenerin son golü

Devrenin başında galibiyeti garanti li görerek serbest oynamağa başlayan fenerliler ikinci golden sonra biraz toparlandılar. Sıkışan kalelerinin önüne toplanmaktan vaz geçerek açıkları vasıtasile hücûma geçtiler. Soldan yapılan bir akında topu ayağına oturtan Ali Rıza Tansı takımının son golünü attı.

Ankaralıların üç golü

Maçın en heyecanlı safhası 15 inci dakikada yapılan Fenerin son golün - den sonra başladı. İki taraf da güzel oynuyordu. Fakat fenerliler daha çok müdafaa yapıyorlar, Fahri Akay ile Mustafa Yılmazın işlettiği muhtelit forvet hattı ise Necdet Erdeme nefes aldırmıyorlardı.

Fener müdafaası vaziyetin aleyhlerine döneceğini anlayınca favullü bir oyuna başladılar. Tabiî bu aleyhlerine oldu. 28 inci dakikada hakem ikinci penaltıyı vermeğe mecbur kaldı. Keşfi Tarlan üçüncü golü de bu suretle yapmağa muvaffak oldu.

32 inci dakikada Selim Baykurdun ortaladığı topa Fahri sıçradı ve cidden güzel bir kafa vuruşile dördüncü golü yaptı.

37 inci dakikada Küçük Mustafa Yılmaz kaleci ile krrşı karşıya kaldı. Çektiği şütü Necdet Erdem yakaladı.

Muhtelit takım oyunun son dakikalarında Hasan Pulatın bir kafa vuruşu ile beşinci beraberlik sayısını yaptı.

Fenerbahçeliler

Bir gün evel ufak ve toprak sahada bocalıyan fenerbahçeliler dün şehir stadyomunda ilk devre eski oyunlarını hatırlatacak bir maç çıkardılar. Fakat ikinci devrede karşılaşacakları vaziyeti hesab etmedikleri görüldü. Çünkü bütün enerjilerini sarfederek son yarım saat içinde karşılarındaki takımın baskısı altına girdiler. Eğer ankaralı forvedler arasında bir iki şüt çekmesini bilen oyuncu olsaydı, Fenerbahçe takımı için mağlûbiyet muhakkaktı.

Dünkü maçı gördükten sonra da bir gün evelki fikrimizi değiştirmiş değiliz. Bütün takımın takdire değer bir gayretle oynamasına rağmen Fenerbahçe takımı esaslı tadillere muhtaç bir hale gelmiş görünmektedir.

Burada bir noktayı da işaret etmeden geçemiyeceğiz: Fenerbahçelilerin yıllardan beri halktan topladıkları sempatinin sebebleri arasında favulsüz oynamalarının, hakeme hürmetin ve karşılarındaki takıma gösterdikleri kardeşliğin büyük yeri vardır.

Halbuki dün âciz kaldıkça favul yapıyorlardı. Maçtan sonra kendisine el uzatan Hasan Pulata takım kaptanları arkasını döndü. En tınmış, beynelmilel olmuş iki oyuncuları hakemi âdetâ tahkir ettiler. Bir kaza neticesinde ayağı sakatlanan Niyazi Sele geçmiş olsun derken, bu fena jestleri iyi görme diğimizi samimiyetle kaydetmek isteriz.

Muhtelit takım

Bir takım için 0 — 4 mağlûbiyetten 5 — 5 beraberliğe ulaşmak fevkalâde bir neticedir. Kulübleri için temiz bir sportmenlik göstererek candan bir gayret ve enerji ile oynayan ve bu neticeyi kazanan fudbolcuları samimiyetle tebrik ederiz.

İstanbulda millî küme maçları

Altı kulüb muhteliti Güneşi 2 - 0 yendi

Beşiktaş Galatasaràyâ 2 - 1 mağlub oldu

İstanbul, 1 (A.A.) — Millî Küme maçlarına bugün Şeref stadında devam edildi. Havanın güzel olması sayesinde, İstanbulun futbol meraklıları, birinci sınıf iki takımı karşılaştıran mühim maçı zevkle takib etmek imkânını buldular. .Stadyomda yedi binden fazla bir kalabalık vardı.

İlk maçı Güneşle altı kulüb muhteliti yaptılar. Güneş sahaya eksik bir kadro ile çıkmıştı. Bu yüzden bozuk bir oyun oynadı ve 2-0 yenildi.

Galatasaray - Beşiktaş maçı

İkinci maçı Galatasaray - Beşiktaş takımları oynadılar. Millî küme ikinciliğinin mukadderatı üzerinde rolü mühim olan bu maç haftanın en şayanı dikkat karşılaşmasını teşkil ediyordu.

Galatasaray şu kadro ile sahaya çıktı :

Sacit - Lütfi, Salim - Musa, Mustafa, Suavi - Necdet, Şefik, Mehmet, Haşim, Bülend.

Beşiktaş da şu şekilde sıralanmıştı :

Mehmet Ali - Hüsnü, Nuri - Rifat, Feyzi, Faruk - Hayati, Muzaffer, Hakkı, Şeref, Eşref.

Hakem Adnan Akın.

Oyunun ilk anları

Oyunun ilk dakikaları Galatasarayın nisbeten ağır basması altında geçti.. Sarı - kırmızılılar bu ilk anlarda hücum faikiyetini ellerinde tutmakla beraber, Beşiktaş müdafaasını müessir surette tazyik etmek imkânını bulamıyorlar. Hüsnü - Nuri müdafaası, zorlukla karşılaşmaksızın, Galatasaray akınlarını kesiyorlar ve Mehmed Aliye iş bırakmıyorlardı.

Beşiktaş hâkim olmağa başlıyor

15 inci dakikadan sonra beşiktaşlıların Galatasaray hâkimiyetini bertaraf etikleri ve vaziyette hâkim olmağa başladıkları görülüyor. Fakat bu sefer de Galatasaray müdafaası çok canlı bir oyunla Beşiktaşın tehlikeli muhacimlerine nefes almak imkânını vermiyor. Geriden Beşiktaş muavinlerinin verdiği paslar, mükemmel yer tutan ve görerek oynıyan Salimle Lütfinin yerinde müdahaleleri ile derhal geri dönüyor..

Devrenin ikinci yarısında oyun durgun bir manzara göstermeğe başladı. Top, iki taraf müdafaasının uzun vuruşlariyle adetâ kaleden kaleye gidiyor. Bu aralık şayanı dikkat birer hareket olmak üzere, Muzaffer'le Bülend'in sayılık birer fırsatı kaçırmaları kaydediliyor.

Birinci devre bu şekilde sayısız bitti .

İkinci devre

İkinci devre yine Galatasarayın tazyikile başladı. Sarı-kırmızılılar muhakkak galib gelmek azmiyle oynıyorlar.

Dördüncü dakika beşiktaşlş Farugun yaptığı bir favlu hakem firikik ile cezalandırdı. Vuruşu Musa yaptı... Haşim, önüne düşen topu vole bir şütle Beşiktaş ağlarına taktı.

Bu sayıyı takib eden dakikalarda oyunu sertleştirmek istidadı içinde görüyoruz. Fakat, hakem, daha ziyade Beşiktaşlıların sebebiyet verdiği bu hareketleri cezrî kararlarla karşılaştı ve önüne geçti. Galatasarayın hâkimiyeti devam ediyor.

Galatasarayın ikinci golü

Eşrefin yaptığı favul yüzünden Beşiktaş kalesine bir firikik daha atıldı. Musa'nın vuruşu Necdet'e Necdetten de Haşime geçti. Gene vole bir şüt ve Galatasarayın ikinci golü.

Devrenin ilk on dakikası içinde iki gol yiyen Beşiktaşlılar, yalnız sert oynamakla vaziyeti telâfi edemiyeceklerini anladılar ve cidden güzel bir oyun çıkarmağa başladılar. Galatasaray daha ziyade müdafaaya ehemiyet veren bir tabiye kullandığı için beşiktaşlıların oyunu daha ziyade müessir oluyor.

On beşinci dakikada, Suavi sakatlandığı için sağaçığa geçti. Necde sağiçte. Şefik de Suavinin yerine alındı.

Beşiktaşın şeref sayısı

Otuz ikinci dakikada: Galatasaray aleyhine on sekiz çizgisi üzerinden bir firikik verildi. Eşrefin vuruşunu Hakkı yakaladı ve bir kafa vuruşu ile ağlara taktı. Fakat Salim ile Lütfi yerinde bir tabiye ile Hakkıyı ofsayd bırakmışlardı. Sayı makbul addedilmedi. Hırçın bir cereyanla oyun sonuna yaklaşıyor. Tam 44 üncü dakikada Hakkı sıkı bir şütle şeref golünü çıkardı ve bir dakika sonra Galatasaray sahadan 2 — 1 galib çıktı.

Galatasaraylılar çok güzel oynadılar, fakat galibiyet daha ziyade oyunun bütün ağırlığını muvaffakiyetle yüklenen Salim — Lütfi müdafaasının gayreti ile tahakkuk etti.

Beşiktaşlılar, daha kuvvetli bir manzara arzetmelerine rağmen, bir türlü sonu gelmiyen dahilî ihtilâfların verdiği moral bozukluğuna kurban gittiler.

Atlı spor kulübünün dünkü binişinden üç görünüş

Atlıspor kulübünün dünkü av koşusu

Dün Atlıspor kulübü tarafından tertib edilen mevsimin son av koşusu Orman çiftliği ile çimento fabrikası arasındaki erazide yapıldı.

Sabah saat dokuzdan itibaren ava iştirâk edecekler, otomobillerle veya atlı olarak toplantı yerine gelmeye başladılar. Gündüz kadar yaptığı birçok av koşuları ve yürüyüşlerle bu spora lâzım gelen ehemiyeti veren Muhafız alayı komutanı albay Tekçe ile arkadaşları da saat tam dokuz buçukta toplantı yerine geldiler. Misafirler arasında kordiplomatiğe mensup birçok zevat da vardı. Av binişlerine ve yürüyüşlere daima iştirâk eden İngiltere sefareti hava ataşesi B. Elm Hörst ve refikaları beraberlerinde getirdikleri Bay Baret ismindeki kıymetli bir misafirle binişe başka bir ehemiyet verdirmiş oldular. Çünkü Bay Baret kendi yetiştirdiği av köpekleri ile İngilterede büyük av binişleri yapmış bir şahsiyettir.

Toplantı yerinde Atlıspor kulübü müdürü B. Ahmed Akman misafirlerine güzel bir masa hazırlamıştı. Bu masada birer koktel içildikten sonra atlara binildi ve tam saat onda ava başlandı. Kulüp heyeti reisi ve yarış ıslah encümeni umumî kâtibi Bay Atıf Esenbelin tanzim etmiş olduğu program mucibince evvelâ kısa bir dörtnal yapıldıktan sonra manialı erazi istikametine dönüldü. Hızla inilen güzel bir meyli müteakip büyük bir çalı mania atlandı. Önde tilki izine düşen köpekler Bay Ahmed Akmanın idaresinde bağıra bağıra manialere saldırıyorlardı. Yayla üzerinde önünde direk ve arka tarafında bir toprak duvarı olan iki metre genişliğinde çok güzel bir mani geçildikten sonra oldukça dik bir yardan inildi. Kır parmaklığı şeklinde tanzim edilmiş son manii geçen süvariler önlerinde köpeklerin tilkiyi yakalamak üzere olduğunu gördüler. Hakikaten bira zsonra tilki köpeklerin ağzına düştü ve av sona erdi.

Bay Ahmed Akman bu binişlerde âdet oldugu veçhile yakalanan tilkinin kuyruğunu ava en evel yetişen Bayan olan alman sefirinin kerimesi Bayan fon Kellere verdi. Atlılar erazi üzerinde bir mikdar daha dört nal yaptıktan sonra saat 11 de Orman çiftliğine geldiler.

Orada Atlısporun davetlisi olan atlılar neşe içinde bir öğle yemeği yedikten sonra dağıldılar.

Ankaragücü - Gençlerbirliği mütekaitlerinin maçı

Ankara Gücü - Gençler Birliği tekaüd oyuncuları bir arada

Dün büyük maçtan evvel Ankara Gücü ve Gençler Birliği kulübleri takımlarında bir kaç sene evveline kadar yer almış değerli futbolcular arasında bir maç yapıldı.

15 şer dakikalık iki devreden ibaret kısa fakat güzel maç 1 - 0 Gençler Birliğinin kazanmasiyle neticelendi.

Ekserisi ihtiyarlıktan ziyade göbeklenmiş olan bu eski futbolcular nefesleri müsaade ettiği müddetçe iyi oynadılar. Yeşil çimin üstünde hiç oynamadıklarından biraz süratli koştukça ve çıkış yaptıkça yuvarlandılar Tribünleri dolduran halk vaktiyle kulüblerine bir çok şerefler kazandıran bu emekli futbolcuları çok alkışladı.

Millî küme takımlarının puvan vaziyetleri

	Maç.	Ga.	Ber.	Mağ.	At.	Ye.	Pu.
Güneş	9	9	0	0	28	7	27
Beşiktaş	8	5	0	3	19	8	18
M. gücü	11	3	1	7	17	28	18
Üçok	9	4	0	5	21	23	17
Harbiye	9	3	1	5	9	15	16
G. saray	7	4	0	3	10	16	15
Alsancak	7	1	0	6	8	18	8

Dünkü bisiklet yarışları

Ankaragücü takım tasnifinde birinci oldu

Seri bisiklet yarışlarının yedincisi dün Gölbaşı Çakalköy yolu üzerinde ve 100 kilometre mesafede yapılmıştır. Ajanlık dünkü yarışta kulübler bisikletcileri arasında ayrıca bir takım tasnifi yapmış ve takım birincisine de güzel bir kupa hediye etmiştir.

Yarışa iştirak eden kulübler arasında takım tasnifine dahil olarak üç kulüp bulunuyordu. Bunlardan Ankara Gücü takımını, Eyup Yılmaz, Erdoğan Günal, Nuri Kuş, Kâmuran Bozkır, Güneş takımını: Talat Tuncalp, Faruk Sezener, Osman Tanyolaç, Mehmed Hasbek ve Muhafız takımını da Muzaffer Tetik, İlyas Özdemir, Süleyman Akbaş, Yusuf Türkün teşkil ediyordu.

Çok çetin bir yol üzerinde yapılan bugünkü yarış baştan nihayete kadar heyecanla geçmiş ve neticede koşucular aralıklarla aşağıdaki dereceleri almışlardır:

1 — Eyup Yılmaz (Ankara Gücü) Orhan Suda (Kocaeli) 3 saat 7 dakika 53 saniye. 3 — Erdoğan Günal (Ankara Gücü), 4 — Kâmuran Bozkır (Ankara Gücü), 5 — Nuri Kuş (Ankara Gücü), 6 — Faruk Sezener (Güneş), 7 — Alâaddin (Ankara Gücü), 8 — Osman Tanyolaç (Güneş), 9 — Mehmed Hasbek (Güneş), 10 — Muzaffer Tetik (Muhafız Gücü).

Birinci gelen Eyup Yılmaz ile Orhan Suda rakiblerinden sekiz dakika gibi mühim bir farkla ve elele çizgiyi geçmişlerdir.

Takım tasnifinde kulüblerin derece leri şudur :

Puvan
6 Ankara Gücü birinci
23 Güneş ikinci
32 Muhafız Gücü üçüncü .

Harbiyenin İzmirdeki maçları

İzmir, 30 (Hususî - gecikmtişir) — Millî küme karşılaşmalarına bu hafta da devam edilmiştir. Havanın kapalı olmasından dolayı az bir seyirci önünde yapılan Harbiye - Alsancak maçı, Alsancağın nisbî bir hâkimiyeti altında cereyan etmesine rağmen Harbiyenin 1-0 gabiliyetiyle neticelenmiştir.

*

İzmir, 1 (Hususî) — Bugün şehrimizde Üçok - Harbiye idman yurdu arasında yapılan maç çok heyecanlı olmuş ve binlerce seyirci tarafından takdir edilmiştir. Bugünkü maçı 4 e karşı 7 sayı ile Üçok kazanmıştır.

B. Celâl Bayarla Dr. Arasın Atinada son günleri

Son ziyaret protokol çerçivesini aşmıştır

İki dost millet, başbakanlarının şahıslarında kardeşçe kaynaştılar

Atina, 30 (A.A.) — "Gecikmiştir" Başvekile refakat eden hususî muhabirimizden: Kifisyadaki öğle yemeğini istisna edersek çok dostça olduğu için çok yüklü olan kabul programı tamamen tatbik edilmiş addolunabilir. Fakat asıl tetkika değen nokta bu ziyaretin program hatlarını aşarak halk tabakaları üzerinde bıraktığı tesirlerdir.

Yunanistanın büyük hükümet reisi General Metaksas ile kıymetli Başvekilimiz ve Hariciye vekilimiz arasındaki samimî dostluğu tekrarda bilmem faide var mıdır? Çünkü bunu Türkiyede, Yunanistanda bilmiyen kimse yoktur, denilebilir: fakat bu rabıtanın asıl derinliğini teşkil eden halk dostluğu bu ziyaret esnasında her vesile ile her adımda ve binbir şekilde kendini göstermiştir.

Tezahürlerin samimiliği

Bu tezahür son derece samimîdir, hakikîdir, candandır. Bunun ilk bir sebebini Başvekilimizin şahsen en sempatik bir adam olmasında aramalıdır. B. Celâl Bayar, vakur ve mültefit çehresiyle bütün yunanlıları kendine celbetmiştir. En demokrat bir devlet adamı gibi yolu üstünde herkese iltifatlarda bulunmuş, önünden geçtiklerinin bilâ tefrik elini sıkarak dostluğunu göstermiştir. Bunlar yunan milleti üzerinde tesir bırakan jestlerdir. Hariciye vekilimiz ise Yunanistanın en çok tanıdığı ve sevdiği bir simadır.

Muvaffak olmuş bir ziyaret

Aras, türk - yunan dostluğunu Büyük Şefimizin yükse kdirektifleri altında, ilk kuranlardan biridir ki bu dostluğun muhtelif safhalarında daima faal bir rol oynamıştır. Buraya yalnız muahede akdetmek, yalnız general Metaksas'a ziyaretini iade etmek için değil, aynı zamanda dostluk bağlarını bir kat daha sıkarak iki milleti kabilse bir kat daha biribirine yakın yapmak için gelmiş olan türk devlet adamları - nın ahalice bu kadar sempatize edil - mesi şüphe yok muvaffakiyetin en başlı âmillerinden birini teşkil eder. Bu itibarla Atina seyahatine tam muvaffak bir ziyaret ismini verebiliriz.

Atinada son gün

Atina, 1 (A.A.) — Başvekile refakat eden hususî muhabirimizden :

Dün Başbakanımızla Hariciye vekilimizin Atinada son günleri idi. Sabah ondan itibaren büyük müzeyi Nekis müzesini gezdikten sonra Kifisyada Sesil otelinde Başvekil General Metaksas tarafından verilen öğle yemeğinde hazır bulundular.

Saat 16 da bazı dostları ve bu arada Başbakanımızın bilhassa çok yakından alâkadar olduğu Pire deniz kulübünü ziyaret ettiler.

Elçiliğimizdeki kabul resmi

Saat 19 da Türkiye elçiliğinde gazetecileri kabul merasimi vardı. Kaç gündür hakkında sütunlar dolusu sitayiş yazısı yazdıkları Celâl Bayarı hareketinden evel bir kere daha yakından görebilmek için yunanlı ve ecnebi gazeteciler büyük bir tehalükle elçiliğe koşmuşlardır.

Başbakan kendileriyle ayrı ayrı konuştuktan ve her birini taltif için ayrı bir cümle sarfettikten sonra ayrıca verilen beyanatı okudu. Meslekdaşlarımız kendisine teşekkürler ederek ayrıldılar.

Halkın tezahürleri arasında

Saat 21 de hareketi mukarrer olan tren için Başbakan ve Hariciye vekilimiz Büyük Britanya otelinden otomobillerle ayrıldıkları vakit etrafta toplanan büyük bir halk kütlesi tarafından şiddetli ve sürekli bir surette alkışlandılar.

İstasyona giden stad caddesi havadan bir kaldırımdan diğerine kısa mesafelerle çekilmiş mavi - beyaz milyon larca ampullerle âdetâ nuranî bir tünel haline getirilmişti. Otomobiller, iki tarafı dolduran on binlerce halkın yaşa ve zito sesleri her tarafı çınlâtan alkışları arasında ilerliyerek istasyona geldiler.

İstasyonda

İstasyon meydanında, tıpkı muvasa lâtta olduğu gibi, bir efzun kıtası selâm resmini ifa ediyordu. Vekiller halkın çoşkun tezahürleri arasında salona geçerek kendilerini uğurlamıya gelmiş olanlara mülâki oldular. Salonda Celâl Bayarın büyük dostu başvekil general Metaksastan başka refikalarile nazırlar, başta kurmay reisi olan birçok generaller, ingiliz elçisi Vaterlo, sovyet maslahatgüzarı, Romanya elçisi Filoti, Yugoslavya elçisi Lazereviç refikalariyle birlikte, bütün türk elçiliği erkânı, hariciye protokol şefleri ve yüksek memurları hazır idiler.

Dost memleketin başbakanına veda

Mızıka tarafından çalınan istiklâl ve yunan marşlarından sonra başvekilimiz evvelâ general Metaksasla veda ettiler. İkisinin gözlerinden bu ayrılık tan doğan teessürler sarahaten okunuyordu. Sonra sıra ile generallerin ve sair teşyicilerin ellerini sıkarak trene bindiler. Bu esnada Bayan Celâl Bayara pek çok buketler takdim edilmişti.

Selânik yolunda

Tren, bu merasim biter bitmez, fakat tam muayyen vaktinde, yavaş ya - vaş Selâniğe doğru hareket etti, program mucibince Selânikte iki saat duruyoruz. Bunun asıl sebebi şehri gezmek ve umumî valisine küçük bir ziyaret yapmakla beraber Atatürk'ün evini gezmektir. Burası Selânikten geçen her türk için artık bir ziyaretgâh olmuştur.

1 mayıs bayramı olduğu için her taraf kapalı olmakla beraber türk misafirleri bütün sokaklarda en samimî tezahürlerle ağırlanıyorlar.

Başbakanımız bugün İstanbulda

(Başı 1. inci sayfada)

teftiş ettiler. Selânik konsolosu türk kolonisini kendilerine takdim etti. Umumî valinin ve konsolosun bayanları bayan Celâl Bayara birer buket verdiler. İstasyon etrafını doldurmuş olan halk bu merasim esnasında sürekli alkışlarda bulunuyordu. İstasyondan çıkıldığı vakit meydanda ihtiram safı teşkil etmiş olan iş bölüklerinin ve gençlik teşkilâtının zitolarile ve ellerini öne doğru uzatarak selâm verdikleri görülüyordu. Başvekilimiz, hariciye vekilimiz, önlerinden geçerek hem onları, he mde az ötede bir yığın teşkil eden halk kütlesini selâmladılar.

"Zito Kemal Atatürk"

Meydan, alkış "zito Türkiye„ ve "zito Kemal Atatürk„ seslerile çınlıyordu. Merasim sırasile tertib edilmiş olan otomobillere binen başbakan, hariciye bakanı, bayanlar ve heyet âzası yanlarında umumî vali, kolordu komutanı, belediye reisi olduğu halde doğruca Atatürk'ün evini ziyarete gittiler.

Bütün güzergâhı ve bilhassa Atatürk'ün evi civarını ve etrafını hınca-hınç doldurmuş olan halk kütlesi kalbden taşan büyük heyecanla ve sürekli alkışlarla misafirleri ağırlıyordu

Atatürk'ün evinde

Evin önünde yer almış olan şehir mızıkası türk ve yunan millî marşlarını çaldı. Başbakan ve dış işleri bakanı evin bilâistisna her tarafını ayrı ayrı durarak tedkik ederek ziyaret ettiler. Bu esnada bütün etraftaki sokaklardan bitmek tükenmek bilmiyen alkış sesleri yükselmekte devam ediyordu.

Selânik belediye reisinin nutku

Evin ziyareti esnasında Selânik belediye reisi Başbakanımıza aşağıdaki beyanatta bulundu:

"— Atatürkün evini en iyi şekilde muhafaaz etmek Selânik için bir şeref meselesidir. Biz evin plânını evin tamirinden sonra alacağı şekle göre tanzim etmek istiyoruz. Lâzım gelirse etrafında meydanlar ağaçağız. Onun için evin yeni şekli hakkında tanzim edilecek plânının bize de gönderilmesini rica ederim.„

Başbakan gösterilen bu derin alâkadan dolayı hem kendisinin, hem türk hükümetinin teşekkürlerini Reise bildirdikten sonra heyet yeniden otomobillere binerek türk konsolosluğuna gitti. Yolda geçerken yeni tamir edilmekte olan Ayadimitri kilisesi önünde durarak içini gezdi, Kilisenin eskiden beri iyi muhafaza edilmiş olan mozayikleri hakkında vekillerimize malûmat verildi.

Selânik konsolosluğunda

Başbakan ve dış işleri bakanı konsoloslukta bir müddet kaldıktan sonra şehri gezmeğe çıktılar. Yalılar boyundan geçerek küçük Karaburuna kadar gittiler. Alatini köşkü civarından geri döndüler. Kıral birinci Jorjun heykeli önünde de bir iki dakika durduktan sonra Beyazkale önünden ve rıhtımdan geçerek kale kahvelerine ve oradan Çavuş manastırına çıktılar.

Çavuş manastırında

Başbakanı ve Hariciye vekilimizi burada istikbal eden başrahip kendilerini izaz ettikten sonra ayrılırken dosdoğru kalbinden gelen bir heyecanın titrek sesiyle başbakana dedi ki:

"— Ulu tanrı, iki memleketi idare eden ricali, her iki millet tarafından temenni edilmekte bulunan birleşmeye ermeleri için sarfettikleri gayretlerde kendi ilhamına mazhar etsin. Ve onları bu doğru yolda takdis etsin.„

Başrahibin bu güzel duygusundan mütehassis olan Başbakan bu sözlerinden dolayı teşekkür ederek izhar etmiş olduğu arzu yolunda kanaatle, emniyetle yürünmekte olduğunu iki milletin de işaret ettikleri bu yolda hareket eden ricalin daima kuvvetle ilerliyeceğinden ve milletlerinin itimadına yardımına güvendiğinden emin bulunduğunu söyledi.

Selânikten ayrılış

Oradan istasyona inildi. Heyetimiz istikbal esnasında yapılan aynı merasimle ve aynı zevat tarafından uğurlandı.

Başbakanımız ve Hariciye vekilimiz saat 11 de ahalinin sürekli alkışları arasında Selânikten hareket ettiler.

Trenimiz yarın sabah 9 da Sirkecide olacaktır.

Mühürsüz un çuvalları

Buğdayı koruma vergisi kanunu mucibince vergiye tâbi fabrikalardan, vergisi verilerek çıkarılan veya âdi değirmenlerde öğütülüp satışa çıkarılan unların, nakilleri sırasında, çuvalların da mühür kurşunları mevcud olup da nakliye tezkeresi gösterilmediği takdirde bu kabil un çuvalları için bir zabıt varakası tutulması ve bunların müsaderesine karar verilmesi talebiyle cumhuriyet müddei umumiliklerine bildirilmesi Finans Bakanlığınca kararlaştırılmıştır.

Başbakanımızın ve Dr. Arasın Atina seyahatine ait resimler

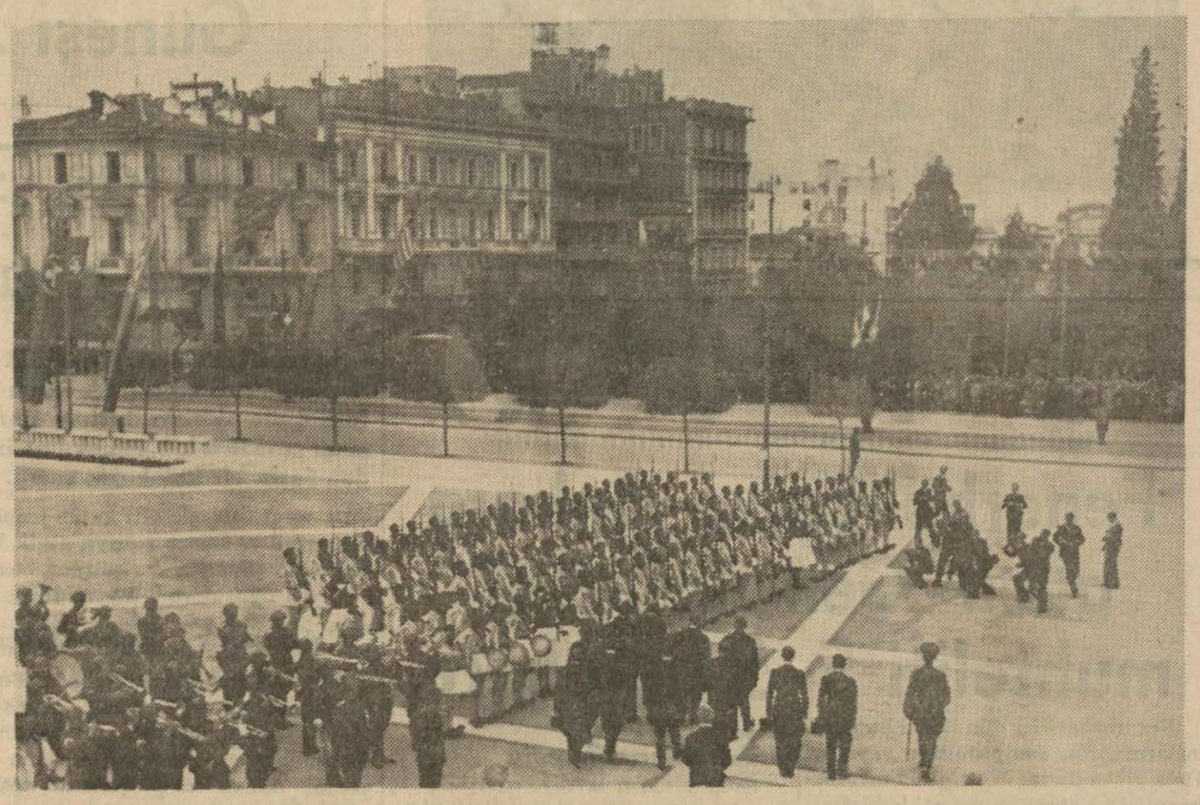

B. Celâl Bayar, Atinada meçhul askerin mezarına giderken efzon kıtasını teftiş ediyor.

Türk - Elen munzam anlaşması Atinada iki memleketin Başbakanı tarafından imzalanırken

Başbakanımız Dedeağaç istasyonunda kendisini karşılıyanların coşkun tezahürleri arasında

Drama istasyonunda Başbakanımız ve biriken halk

Türk gazetecileri olimpiyada

(Başı 1. inci sayfada)

Olempiya'da belediye reisi samimî sözlerle dolu bir nutuk vererek, Olempiya'nın mukaddes topraklarında kardeş türk gazetecilerini selâmlamakla bahtiyar olduğunu söyledi.

Bu güzel toplantı dolayısiyle Büyük Önder Atatürk'e, başbakanımız Celâl Bayara ve Ankara valisine telgraflar çekildi.

Olempiya'da payitaht nazırının misafiriyiz.

Bu dakikada kardeş Elen milletinin misafirperver ve samimî muhiti içinde bulunuyoruz. Aramızda birçok mevzular konuşuyor, fakat her münasebetle söz, türk - elen dostluğuna intikal ettiriliyor. Elen dostlarımız, meslekdaşlarımız ve halk memleketimizden o kadar samimî bir lisanla bahsediyorlar ki, burada kendimizi hiç yabancı bulmuyoruz. Kendi memleketimizde gibiyiz.

Mora ehalisi, elen milletinin bütün iyi hislerine ve misafirperverliğine güzel bir örnek teşkil etmektedir. Yollarda bize sıksık türkçe hitab edildiğine şahid oluyoruz.

Salı günü Selâniğe gideceğiz. Orada iki gün kaldıktan sonra da Belgrada hareket edeceğiz.

Küçük Dış Haberler

× **Belgrad** — Kıral ikinci Piyer ile valide kıraliçe Mari ve Prenses Tomislav ile Prens Andre, Dalmaçyadaki Miloçer şatosundan Belgrada dönmüşlerdir..

× **Budapeşte** — 67 yaşında olan polis şefi B. İnre Helenyi tekaüde sevkedilmiştir. B. İmre bilhassa nasyonal sosyalistlere karşı gösterdiği şiddetle tanınmıştı.

× **Paris** — B. Marşando kabinenin bugünkü toplantısında, kendi servislerince hazırlanan malî projeleri verecektir.

× **Belgrad** — Enternasyonal Belgrad ilkbahar panayırı açılmıştır.

× **Belgrad** — Saltanat niyabetinin bir kararnamesi ile Naib Prens Pol Tümgeneralliğe yükseltilmiştir,

× **Vaşington** — B. Ruzvelt, enternasyonal mülteciler komitesinin amerikan azâlığına Taylor'u tayin etmiştir. Taylor İtalyaya gidecektir.

× **Bükreş** — Senlalul gazetesi hükümet tarafından kapatılmıştır. Bu gazete Goganın kapattığı Adverul yahudi gazetesinin yerine çıkıyordu.

× **Berlin** — Hitlerin İtalyaya yapacağı ziyaret münasebetiyle 80 alman gazetecisi Romaya gitmiştir.

19 mayıs şenliklerine hazırlık

İstanbul, 1 (Telefonla) — 19 mayıs şenlikleri için bir program hazırlandı. Şenliklere mekteblerden başka spor teşekkülleri de iştirak edecek, jimnastik şenliklerinden başka muhtelif spor müsabakalrı yapılacak ve kazananlara Atatürk kupaları verilecektir.

Romanyada mahkûm olan demir muhafızlar

Bükreş, 1 (A.A.) — Demir muhafızlar teşekkülünün 17 azası memnu silâh taşımak, risaleler tevzi etmek ve hasmane nidalar çıkarmak gibi hafif cürümlerden dolayı altı aydan bir seneye kadar muhtelif haps cezalarına mahkûm edilmişlerdir.

Fransada hazırlanan kararnameler

Paris, 1 (A.A.) — Başvekil Daladye ile maliye nazırı Maraşando, millî ekonomi istihsalât nazırı Patnotr ve mensub oldukları nezaretlerin teknik servislerinin direktörleri bu sabah uzun bir toplantı akdetmişlerdir. Bu toplantı esnasında yarın kabine meclisine ve sonra nazırlar meclisine tevdi edilecek olan ilk kararnamelerin şekli tertib edilmiştir. Hariciye nazırı Bone malî eksper sıfatiyle içtimada hazır bulunmuştur.

Millî şeker ve ziraatimiz

(Başı 1. inci sayfada)

fabrika bakiyesi küspeler, taze, kuru ve silolanmış bir halde en iyi hayvan yemlerindendir.

Yemine pancar küspesi katılan hayvan bütün kış neşe içinde yaşar, süt hasılâtı artar, semirir, kuvvetlenir.

Görülüyor ki bir tek nebat, köylünün ne kadar çok işine yarıyor. Ona modern ziraatin bütün hususiyetlerini öğrettikten başka, bol para kazandırır, köyünü, yolunu imâr ettirir, hayatını düzene sokar ve nihayet, Anadoluda mühim bir dert olarak karşımıza çıkan hayvan yemi meselesine de bir çare olur.

Bu yazdığımız noktalar Türkiyenin şeker fabrikası kurulan mıntakalarında görülmüş olan hakikatlerdir. İftiharla söyliyebiliriz ki bugün pancar ziraati yapılan yerlerimiz, diğer mıntakalara kıyasla, nisbetsiz derecede ileridedirler.

Bugün Trakya, Uşak, Eskişehir ve son zamanlarda Turhal çiftçileri, fabrika ziraat memurlarının rehberliği ile her bakımdan, komşularından üstün bir hale gelmişlerdir. Bunun için dir ki Sayın Başbakan: "rentabiliteyi düşünmeksizin şeker fabrikalarını her tarafta çoğaltacağım" derken zarara doğru değil, memleket nam ve hesabına büyük bir kazanca doğru adım atmaktadır.

Dr. Kerim Ömer Çağlar

Bahar bayramı neşe ile kutlandı

Bir mayıs bahar bayramı dün şehrimizde canlı bir şenlik içinde kutlanmıştır. Ankaralılar, kafile halinde ve aileleriyle güzel bir gün geçirmek için Kayaşa, Orman çiftliğine ve Baraja koşuyorlardı. Otobüs , otomobil ve tren - ler tamamiyle dolmuştu. Dün Ankara, baharın en güzel bir gününü yaşadı. ve bahar bayramını neeş ile kutladı.

Macar hikâyesi:

Maskeli balo

Yazan: Franz Fendrik *Çeviren : Z. Ferid Törümküney*

Blanka başını önüne eğmiş işiyle uğraşıyordu. Masa örtüsü işliyordu. Molnar odaya girdiği zaman yerinden bile kımıldamadan başiyle selâmladı. Molnar, ailenin çok eski bir dostu idi. Bu yüzden ona karşı artık etiket yapağa lüzum görülmüyordu. O, bu evde kendi evinde imiş gibi hareket ederdi. Kadının karşısına geçerek bir koltuğa oturdu:

— Sokaklar o kadar kalabalık ki; güç hal gelebildim. Bütün şehir paskalya şenlikleri yapıyor.. Çocuklar nerede?

— Maskeli baloya gittiler. Viktor, eski bir ispanyol şövalyesi kılığına girdi. Toni'de bir kazak kostümü giydi. İkisi de pek neşeli idiler.. Her halde iyi eğlenecekler.

Molnar tasdik etti:

— Tam gülüp eğlenecek çağdalar... Doğrusu... Gençlik her zaman ele geçmez.. Zamanında ondan kabil olduğu kadar istifade etmeli... Bandi'den ne haber?

— Akşam bir telgraf aldık Yarın geliyormuş.

Bir iki dakika sustular. Molnar bir sigara yaktı. Kadın işine devam ediyordu. Erkek birden söze başladı:

— Demek hepsi gittiler. Seni yalnız bıraktılar!

— Canım, neye böyle söylüyorsun... Çocuklar beni götürüp de ne yapsınlar... Artık böyle şeyler benden geçti.

Molnar kendi kendine konuşur gibi yavaş bir sesle söyledi:

— Geçti mi?

Kadın mahzun, mahzun gülümsedi:

— Viktor altı ay sonra yirmi yaşına girecek.

Erkek derhal itiraz etti:

— Bundan ne çıkar. Sen kocaya vardığın zaman daha çocuktun.

— Doğru...

Gene sustular. İkisi de düşünüyorlardı.. Blanka ile Molnar senelerce evel çocukların temiz ve romantik aşklariyle biribirlerini sevmişlerdi. Kızın babası, onların bu çocukça sevgilerine aldırış etmedi. Blanka'yi Bandi ile evlendirdi. Bandi daha o zaman olgun ve paralı bir adamdı. Molnar hiç evlenmedi. Ailenin sadık bir dostu olarak kaldı. Her akşam yemekten sonra evlerine gelirdi. Çocuklar kendisine amca derlerdi.

Bütün aile Molnara o kadar alışmışlardı ki; artık onu bir yabancıdan ziyade aileden bir kimse olarak telâkki ediyorlardı. Bandi'nin kalbinde Blanka'ya karşı halâ eski aşkı devam ediyordu. Fakat kadının aile ocağına olan bağlılığı kendisine hiç bir zaman bu mevzu üzerinde konuşmak fırsatını vermemişti. Kız evlendikten sonra aralarında küçük bir flört bile kalmamıştı. Ciddî iki arkadaş olmuşlardı.

Sokaklarda çift, çift dolaşan neşeli insanlar Molnarın üzerinde tuhaf bir tesir yapmış ve bu akşam onu coşturmuştu. Biraz düşündükten sonra gene söylemeğe başladı:

— Blanka... Artık çocukların büyüdü. Biraz da kendini düşünmelisin.. Bandi burada olsaydı, o da bana hak verirdi. Haydi, kalk giyin de seninle birlikte maskeli baloya gidelim. Biraz eğlenir, açılırsın. Nedir bu, kadınlığının en güzel çağında dünyadan elini eteğini çekmişsin. Hiç itiraz dinlemem. Kıyafet değiştirmek için kostümün yok değil mi? Sen hiç üzülme, ben şimdi gider yarım saate kalmaz her ikimize de uygun birer kostüm bulurum. Olur mu?... Ben gidiyorum.

Blanka yalnız kalınca, bugüne kadar geçen bütün hayatı gözünün önünde canlandı. Evlendiği günden itibaren o, yalnız kocası ve çocukları için yaşamıştı. Gençliğin zevk ve eğlencelerinden uzak kalmıştı. Şimdiye kadar kocasından gizli hiç bir şey yapmamıştı. Fakat, bu akşam ona ne oldu. Bunu kendisi de bilmiyordu. Şimdi Molnar'ın titreyen, yalvaran sesi kulaklarında çınlıyordu. Senelerdenberi ruhunun bir köşesinde saklı duran aşk ve eğlence arzusu, bu anda bütün vücudunu bir ateş gibi sarmıştı. Aradan yarım saat geçmeden Molnar geldi. Elinde bir sürü paketler vardı.

*

Çılgın arzularla dans eden çiftlerin arasından geçerek büfeye gittiler. Orada kimseler yoktu. Molnar birden kadını kucakladı. İhtirasla sıkıyordu. Blanka kendini erkeğin kollarından kurtardığı zaman büfenin öbür ucunda biribirine sokulmuş bir çift duruyordu. Erkek eski ispanyol şövalyeleri kılığına girmişti. Göz göez geldiler. Blanka hafif bir çığlık koparak oradan kaçtı. Molnar bin müşkilâtla onu vestiyerde bulabildi. Blanka heyecanla fısıldadı:

— Hemen eve gideceğim.

Molnar gözlerinde nihayetsiz bir sevgiyle ona bakıyordu. Yavaşça kulağına eğildi:

— Eve, evimize gideceğiz. Dedi.

Kadın, güzel başını otomobilin köşesine yaslamış. Hayatında bir daha göremiyeceği evini, çocuklarını ve kocasını düşünüyordu.

ÇAPRAZ KELİMELER

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	N	İ	S	A	N	■	T	O	Z
2	İ	K	İ	Y	Ü	Z	■	Y	E
3	S	İ	Z	■	M	İ	■	■	R
4	A	Y	■	K	U	N	D	U	Z
5	N	Ü	M	U	N	E	■	R	E
6	■	Z	İ	N	E	T	■	A	V
7	T	■	■	D	■	■	A	Y	A
8	O	Y	■	U	R	A	Y	■	T
9	Z	E	R	Z	E	V	A	T	■

Dünkü çapraz kelimelerin halledilmiş şekli

Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya:

1- Zelzeleyi en çok duyan vilâyetimiz.
2- Sahip manâsına eski türkçe bir kelime - Büyüklük,
3- Evlenme mukavelesi
4- Şeref - Parlatan boya.
5- Ezen.
6- Toprak rengi - Avadanlık.
7- Yapmak, vücuda getirmek - Bir nevi kısa cübbe.
8- Gevşeklik.
9- Motörle işleyen bir nevi Karadeniz kayığı.

Dünyada neler oluyor

Amerikada kızıl saçlı kadınlar tercih ediliyor

Geçenlerde Luiziana hükûmetinin senatörlerinden Ellander, çok dikkate değer bir konferans vermiş ve hükûmet dairelerine alınan kadın memurlarda, iktidardan ziyade güzellik aranılmakta olduğundan şikâyet etmiş.

Amerikan senatör, devlet hizmetinde ki güzel kızların, cazibesi az olan kadın memurlardan daha çabuk terfi etmekte olduklarını tesbit etmiş. Bu hususun, kamoyun da dikkatini çekmekte ve herkesi sinirlendirmekte olduğunu kaydeden Bay Ellender, bu meselenin bazı departmanlarda çok acayip tezahürleriyle karşılanmakta olduğunu ilâve etmiş ve demiştir ki:

"Öyle hükûmet departmanları var ki, sadece kırmızı saçlı kızları memur almaktadırlar."

Bunun hangi hükûmette olduğu sualine, Ellender cevab vermemiş, ancak bu kötü âdete nihayet verilmesi lâzım geldiğini söylemiş. Amerikan Senatör, konferansının iyi bir tesir yapacağını ümid etmekte ve güzel kızların tercih edilmelerine bir nihayet verileceğini sanmaktadır.

Bu faziletkâr Senatör'ün, hem güzel hem de iktidarlı olan kızlara acaba bir diyeceği varmı?

Tuna üzerinde kanlı bir facia

Tunada Noysas ile Nukovar arasında işleyen "Petar Grinski" adındaki vapurda kanlı bir facia olmuştur. Vapurun lokantasını işleten Todoroviç, güverteye çıkarak vapurun kapdanı Brasanç'a kahve getirmiş. Bu sırada bir kaç yolcu ile hasbihalde bulunan kaptan ısmarlanmadan gelen bu kahveden bir manâ çıkarmağa çalışırken, lokantacı, caketinin kolu içine sakladığı kocaman bir kasab bıcağını çekerek kaptanın başına sağlı sollu indirmeğe başlamış. Kaptan yediği bıçak darbelerinden bir iki dakika sonra ölmüş. Güvertede bulunan yolcuların vaziyete müdahalede bulunmaları şöyle dursun, her biri çil yavrusu gibi bir yana kaçmak çaresine tevessül etmiş. Yolcuların bu telâşına mukabil soğuk kanlılığını hiç bozmayan katil, güverteden inerek vapurun mutfağına girmiş ve ahçının gözü önünde bıçağını çekip kendi gırtlağını kesmiş.

İki kişinin hayatına mal olan bu kanlı hâdisenin sebebi, vaktiyle kaptanın ahçıyı beğenmediğini söz arasında söylemesidir.

Bir cellâdın talisizliği

mesleği uğruna sevgilisini kaybetti

Talisizliğin peşlerini bırakmadığı bazı insanlar vardır; ve bu talisizlik bu gibi bahtıkara olanların hayatında çok büyük bir rol oynamaktadır. Ancak, idam cezasını icra ve tatbika memur bir kimsenin yakasına talisizlik yapışır ve vazifesini yapmasına engel olursa, mesele daha büyük bir ehemiyet kesbetmektedir.

Nitekim asıl adı Kalt olan eski Leh cellâdı Macejeviç de günün birinde vazifesini başaramamak talisizliği ile karşılaşmıştır.

İdam sehpasına getirilen bir ölüm mahkûmu, asıldıktan sonra ip kopmuş ve dolayısiyle cezalandıramamıştı. Bir ân için ölümden yakasını sıyırmış olan suçlu, hayata tekrar kavuşmuş olmak sevinciyle mi nedir, cellâdın karnına bir iki tekme indirmişti. Bu hâdiseden sonra, cellâdın talisizliği çorap söküğünü andırmıştı. Bunlardan biri, onu çok sarsmıştı.

Cellâdın çıldırasıya sevdiği bir kadın vardı. Günün birinde, onun bu çok sevdiği kadın, şerefsiz bir işle meşgul olduğunu, işi gücü, tabiî ecelleri gelmeden, bir çok kimselerin öbür dünyaya gitmelerine yardım ettiğini söyliyerek kendisine karşı büyük bir nefret duymağa başladığını ilâve etti.

Kadını tasavvur edilemiyecek derecede seven cellâd, bu sitemlere katlanamıyarak, vakitsiz yolladıklarının yanına gitmeğe, fakat, onların yanına bilmediği bir yoldan gitmemek için ihtisası dahilinde olan vasıtalara müracaat etmeğe karar verdi. Ancak, talisizliğin de ezelî ve ebedî bir arkadaş diye onun yanı başında yürüdüğü için, Varşova civarında evvelâ bir ağacın dalına ondan sonra boynuna taktığı ipin ilmiği sıkışmamış, epey uzun sürecek olan yolculuğundan alıkonulmuştu.

Şimdi artık kendi ihtisas ve sanatına karşı büyük bir itimadsızlık besleyen cellâd, hiç bir suretle ve hiç kimseye karşı ihtisasından istifade etmemeğe azmetmiş olduğunu söylemektedir.

Allo.. Allo... Radyo Napolleon!

Yakın bir âtide, radyonuzu açtığınız zaman Skalada dolaşırken, "allo, allo, Radio Napoleon!" diye bir istasyona rastlıyacaksınız.

Günün birinde böyle bir radyo istasyonunun kurulacağını kim aklına getirebilirdi. Ancak, dünyada olup biten hâdiseler arasında akla gelenler değil, asıl akla gelmeyenler ekseriyeti teşkil ettiğine göre, birdenbire insana acayip görünen bu istasyonun tesisi de alelâdelikten öbür tarafa geçmemektedir.

Kısacası:

İngiltere, vaktiyle Napoleon'un son nefesini verdiği St. Helena adasının limanını genişletmeğe ve bu münasebetle de burada bir radyo istasyonu kurmağa karar vermiştir. İstasyon mürsilesi Napoleon'un oturmuş olduğu evin yanı başında kurulacak, fakat Studio Napoleon'un yaşamış olduğu adada neşriyatta bulunacaktır. St. Helene adasının ahalisi, İngiltere hükûmetine müracaat ederek, neşriyata "allo, allo, burası Napoleon radyosu!" ile başlanmasını rica etmiş, hükûmet de ada halkının bu arzusuna muvafakat ettiğini bildirmiştir.

ANDAÇ

Nöbetçi Eczaneler

Pazar	: Yeni ve Cebeci eczaneleri
Pazartesi	: Halk ve Sakarya "
Salı	: Ege ve Çankaya "
Çarşamba	: Sebat ve Yenişehir "
Perşembe	: İstanbul eczanesi
Cuma	: Merkez "
Cumartesi	: Ankara "

HALK ve YENİ SİNEMALAR

Seans saatleri

Her gün

YENİ	HALK
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Cumartesi günleri

YENİ	HALK
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Pazar günleri

YENİ	HALK
11	11
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Geceleri saat 21 de

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon, müracaat şehir: (1023-1024). — Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir Anbarı: (3705). — Taksi Telefon numaraları: Zincirli cami civarı: (2645, 1050, 1196). — Samanpazarı civarı: (2806, 3259). — Yenişehir, Havuzbaşı, Bizim taksi: (2323) — Havuzbaşı: Güven taksi: (3848); Birlik taksi: (2333) — Çankırı caddesi, Ulus taksi: (1291).

Otobüslerin ilk ve son Seferleri

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	19.00
Dikmen'den Ulus M. na	8.00	19.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.30	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'denUlus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl. ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.45	7.30
Akköprüden S. pazarı'na	8.00	9.45

§ U. Meydanı ile İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

§ U. Meydanı ile Yenişehir, Bakanlıklar, Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanından saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus Meydanına dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Teahhütlü 18 e kadardır.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya	: Her sabah 8.20.Her akşam 19.15 ve 19.50 de (salı, perşembe, cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına	: Hergün 9,35 (Kayseri, Sıvas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı	: Hergün 9.35
Zonguldak hattı	: " 15.00
Kırıkkale'ye rayotobüs	" 16.05

GÜNDELİK

Hicri - 1357	Rumî - 1354
Rebiül'evvel: 2	Nisan: 19
S. D.	S. D.
Güneş: 4 56	Akşam: 19 07

ÇOCUK İLÂVEMİZDE

Evelki haftaki bilmecemizi çözüp hediye kazanamıyanlar

Adana öğretmen okulu 932 Tevfik Ercan, Zonguldak Namıkkemal okulundan 38 Türkân, Ankara Dumlupınar okulundan 627 Ihsan, Bolvadin hükümet tabibi kardeşi Turan Bayazıt, Elâzığ 17 T. alayında hesab memuru Tekin Katlan, Elâzığ İzzet paşa mahallesinde 30 gün Tekin, Ankara İstiklâl ilk okulundan 59 Osman İnal, Adana birinci orta okuldan 288 İrfan Tohtamış, Ankara erkek lısesinden 469 Necdet Ertem, Yozgat cumhuriyet okulundan 137 Fikret Tan, Ankara Ulus ilk okulundan 336 Ahmet Toplu, Ankara birinci orta okuldan 1239 Necmettin, Malatya lisesinden 185 Şeref Ünal, Diyarbakır Ziya GökAlp okulundan 39 Ahmet alacı, Ankara Polatlı kazası ilk okulundan 356 Adnan, Ankara Ulucanlar düz sokak 3 Bedia cansız, Ankara Ön cebeci 32 Enver Üngörün kızı oya Üngör, Afyon karahisar okulundan 133 Müberra Ünlü, İstanbul Cihangir Şimşirci sokak Sümer apartıman 12. 6. Kostanten Binos, Ankara ticaret lisesinden 110 Muzaffer, Zonguldak orta okulundan Hasan Uluğ, Ankara İltekin ilk okulundan 488 Recai Serer, Adapazarı orta okulundan 620 Celâl Durusoy, Bolvadin Akçeşme okulundan İhsan Senik Zonguldak Namıkkemal okulundan 88 Müşerref, Kütahya lisesinden 10 Ali Aykut, Ankara İsmet İnönü okulundan 159 Kâmuran Bulaç, Ankara cumhuriyet ilk okulundan 861 Orhan Ersoy, İstanbul Haydarpaşa lisesinden İzzet Saraçoğlu, Ankara birinci orta okuldan Sabit Yetkin, İstanbul erkek lisesinden 381 Sabri Tatun, Ankara birinci orta okuldan 1043 Fitnat Öngen, Elâzığ şirkethan 40 Oğuz Taşet, Bursa birinci orta okuldan 285 Osman Kazıklı, Ankara onuncu yıl yatı okulundan 67 Orhan Tucaltan, Mersin kayatepe ilk okulundan 162 Burhan Hekimoğlu, İstanbul Sarıyer 14 üncü ilk okuldan 415 Faik Bayram, Ankara Necati ilk okulundan 960 İlhan Aytaç, Samson lisesinden 1040 Orhan Demirbağ, Gazianteb orta okulundan 199 Refet Yaman, Merzifon orta okulundan 114 Hilmi Seçkin, Kuşadası ikinci ilk okuldan 77 Neclâ Güvenç, Ankara birinci orta okuldan 786 İsmet Ergün, Ankara ön Cebeci Uğurlu sokak 8 Kühi Güven, Zonguldak orta okuldan 1034 İsmail Ünlü Türk, Ankara birinci orta okuldan 1286 Sadettin, Ankara Etlik okulundan 285 Neclâ, Diyarbakır lisesinden 778 Mehmet Mungan, Adapazarı orta okulundan 244 Muzaffer Sofu oğlu, Ankara Necati ilk okulundan 28 Cahit Dilek, H. Murat mahallesi Kayum göz sokak 17 Muzaffer, Ankara Hacet tepesi Baykara sokağı 8 Sabiha Varal, Ankara İnönü ilk okulundan 1133 Fikret Özçelik, Kütahya orta okulundan Münevver Artuk, Trabzon lisesinden 887 Kemal Taluy, Ankara erkek lisesinden 1494 Halûk Çiftçi oğlu, Ankara erkek lisesinden 1069 Vehbi, Bafra gazi okulundan 20 Doğan Yalçın, Ankara Sanat okulundan 129 Fikret Olgun, Ankara Gazi lisesinden 766 Memduh Törün, Bolu cumhuriyet ilk okulundan 279 Faik Uluğ, Ankara İltekin il kokulundan 634 Şükran Göktekin, Bursa ziraat okulundan 377 Recep, Ankara birinci orta okulundan 190 Memed Tuncal, Diyarbakır İsmet paşa okulundan 29 Güzel göz, Çanakkale orta okulundan 981 Mehmet Tan, Ankara Necati ilk okulundan 1190 Kemal Selçuk, İstanbul Arnavut köy 25 inci ilk okuldan Ayşe Vafi, Ankara İltekin ilk okulundan 22 Seyhan Ülkütaşır, Riyaseti cumhur bandosunda Muzaffer kızı Sevim, İstanbul Beşiktaş yeni mahalle 6 Basri Alev, İstanbul Kadırga 3 üncü ilk okuldan 255 Hayrrünnisa, İstanbul 17 inci ilk okuldan 509 Sabiha Billur, Konya lisesinden 992 Ali Rıza, Kayseri geçi kapı caddesi Akın terzihanesinde Abdürrahim Varınlı, Ankara Atatürk ilk okulundan 427 S. Emre, Trabzon Ziraat bankası karşısı aralık 3 Alkış Dereli, Zonguldak Midhat paşa okulundan 472 Suzan Paktemiz, Ankara Necati okulundan 1017 Nermin Ersöz, Ankara 2 inci orta okuldan 380 Reşide Baturalp, Ankara İltekin okulundan 900 Ayhan Türköz, Kayseri lisesinden 810 Kadri Bayer, Diyarkır İsmet İnönü okulundan Sami Karabulut, Ankara erkek lisesinden 1272 Fethi Durgun, Malatya lisesinden 622 Faruk Oral, Safranbolu Gümüş okulundan 74 Ömer Encan, Kayseri lisesinden 354 Osman Aksoy, Ankara Necati okulundan 39 Kayayücel, Ankara tecim lisesinden 87 Aziz Apaydın, Ankara İsmet paşa ilk okulundan 333 Salih Gedevenli dal, Ankara İsmet İnönü okulundan 1094 Remzi Serin, Ankara Yenihayat okulundan Seyyare Tandoğan, İzmir Kocatepe okulundan Muammer Gedik, Çankırı orta okulundan 360 Naci Özeniz, İzmir duatepe okulundan 422 Kaya Aktaş, Konya lisesinden 647 Zübeyr Şakar, Nevşehir Nar caddesi 42 numaralı evde Fazıla okuyan, İstanbul 61 inci orta okul öğretmeni Sıtkı Tarhan, Ankara Necati ilk okulundan 188 Sabiha Binerbay, Ankara tecim lisesinden 385 Necati Coşkuner, Ankara İltekin okulundan Münevver enderin, Ankara Gazi lisesinden 1213 İsmail Güngör, Klecik 2 inci okuldan 193 Hasan Gürel, Dinar yeni yol il kokulundan Şükran Atasagün, Ankara Sakarya mahallesi onbaşı sokağı Cahid Barış, Bursa Emir buhari okulundan 153 Sezai Aksöz, Ankara İltekin ilk okulu 975 Kadriye Uluçesik, İstanbul Çengel köyü kuleli askerî lisesinden 685 Süleyman Özbey, Ankara İnönü ilk okulundan O. N Kalecik, Ankara T. T. ziraat bankası direktörünün oğlu M. İrfan Güven, Elâzığ orta okulundan 744 Lütfi Ceyhan, Ankara erkek lisesinden 931 Edib Hüznear, Ankara İnönü ilk okulundan 820 Fikret taş, Ankara Bendderesi mahallesi Çamlıca caddesinde Metin Ökte, Ankara Necati bey okulundan 1040 Mehmet Gugeç, Ankara İltekin okulundan 563 Bülend Tekin, İzmit Necati bey okulundan 58 Sedad Baştangeçti, Adana ikinci orta okuldan 95 A. Güven, Mersin orta okulundan 231 Nail er, Ankara İltekin okulundan 704 Rouf Menguç, Ankara orta okulundan 1779 Said Tunçel, İstanbul kuleli lisesinden 670 Saban dağ deviren, Ankara İnönü okulundan 347 Güzin Ongün, İstanbul Kumkapı orta okulundan 357 İzzettin Dikolcay, Zonguldak orta okulundan 863 Sami Çutay, Ankara İltekin okulundan 409 Adni Arar, Diyarbakır İsmet İnönü okulundan 102 Kosti Kaynar, Bafra Gazi okulunda 301 Cemal Camadan, İzmir Seydiköy okulundan 186 Tevfik Gürbüz, Adana 1 inci orta okulundan 288 İrfan Toktamış, Ankara 2 inci orta okulundan 226 Şükriye Efe çınar, Ankara İnönü okulunda 600 Kadriye Şehirli, Ankara Necati bey okulundan 149 Burhan Başak, Konya lise orta okulundan 870 Necati Özün, Ankara devlet demir yolları zat işlerinden Ekrem kızı Nihal Köskü, Adana birinci orta okuldan 175 Fuad Adliğ, Ankara cumhuriyet okulundan 5 Nazif Çelebi, Ankara Dumlupınar okulundan 375 Mehmet Yücel, Ankara erkek lisesinden 1125 Özger Aksoy, Ankara birinci orta okuldan 1231 Sabahattin Selhep, Koca eli orta okulundan 931 Muhsin Runa, İzmir şehir ve civarı gazete müvezzii Hasan Çok gezen, Balıkesir Namıkkemal ilk okulundan 198 Necati Yaşçivi, Konya bölge sanat okulundan 180 Mustafa Er, Ankara İsmet paşa kız enstitüsünden 81 Muazzez Tol, Zonguldak Gazi okulundan 93 Ayşe Özcan, Ankara erkek lisesinden 149 Nihad Önay, Ankara İsmet paşa kız enstitüsünden 69 Behiye Elâ göze kal, Ankara erkek lisesinden M. Çakmak, Ankara Atatürk erkek ilk okulundan Nesrin Karatay, Mersin maarif otelinden Turan Koç, Konya lisesi orta kısmından 857 Necati Türen, İzmir Hakimiyeti milliye okulundan 137 Şükran Benli oğlu, Ankara İsmet paşa Çamlıca sokak 3 - 5 Nihal Ersoy, Ankara Etlik ilk okulundan 150 Hikmet Sarıyörük, Konya lisesi orta kısmından 687 Cahid Doğan, İzmir Namazgâh İsmet paşa okulundan 275 İkbal Türken, Ankara Cebeci İltekin ilk okulundan 1087 Turgud Neşe, İzmir Karataş tramvay caddesi 248 de Yıldırım Gabay, Çankırı Gazi paşa okulundan 111 Samiye Dolunay, Ankara Necati okulundan Alp Aslan Tulunay, Ankara orta okulundan 1018 Tomriş Yıldırım Alpınar, Ankara Yenişehir Mimarkemal okulundan 817 İlhan Başer, Ankara Dikmen caddesi 3 de Gönül Bayer, Konya lise orta kısmından 72 Nihad Yalpacı, Ankara Dikmen caddesi 881 Emel Kılıcöne, Ankara erkek lisesinden 33 Mustafa Öztop, Diyarbakır Bozkurt okulundan Cemil Aksoy, Ankara Dumlupınar okulundan Mehmet Sarı Ali, Ankara stüdyo inşaatında Martino Paraşkova, Ankara Halde 1 - 59 numarada Gülten İrengün, Zonguldak orta okulundan 698 Hadi Ardatürk, Diyarbakır kültür zat işleri memuru Mustafa eliyle oğul türk Ayanab, Adana birinci orta okuldan 86 Nail Koç, Adana orta okulundan 71 Cemil Bagana, Ankara kız lisesinden 1361 Melâhat Sakarya, Ankara Necati bey okulundan 440 Mualla Sepperler, Samson lisesinden 14 Senai Erginün, Ankara İltekin ilk okulunda 394 Salâhaddin Onat, İstanbul Edirne kapı 11 inci ilk okulda 587 Ahmet Bildirik, İzmir Seydiköy okulunda 24 Kadri Eren, Ankara İsmet İnönü okulunda 77 Cavid Soysalan, Ankara İstiklâl ilk okulunda Necib İleri, Adana lisesinde 1370 Şakir Çaldağ, Ankara İsmet İnönü okulu Hamide Senocak, İstanbul 44 üncü ilk okulunda 255 Nafiz Niran, Diyarbakır orta okulunda Cezmi Adabağ, Ankara birinci orta okulda 794 Orhan Namlı, Malatya lisesinde 921 Fikret Sanaç, Ankara erkek lisesinde 292 Ali Gökalp, Ankara Yenişehir Kanur sokak 40 da Zeki Berkmen, Diyarbakır orta okulunda 854 Yusuf Tan, Ankara birinci orta okulunda Nejad Kayhan, Ankara İltekin okulundan 89 Türkân, Mısıroğlu, İstanbul Üsküdar birinci orta okulunda 555 Salâhaddin Eregemen, Bafra orta okulda 14 Şükrü Açıkgöz, Ankara Necati ilk okulunda 708 Abdullah Erdoğan, Konya gazi okulunda 95 Orhan Birgit, İstanbul 27 inci ilk okulda 55 Nihal Karakaş, Bursa Meydancık İncirli caddesinde 5 Mehmet, İzmir orta okulda Hasan Yılmaz, Bolvadin Akçeşme okulundan 580 Mustafa Kar, Ankara İltekin okulu 504 Sarıhan Arın, Konya erkek lisesinde 3 İsmail Hakkı Erdun, Ankara erkek lisesinden 1540 Cahid, Ankara İnönü ilk okulundan 978 Salâhaddin, Ankara 1 inci orta okulda Nermin Akdora, Ankara Dumlupınar okulunda 285 Sabahat Aygül, Ankaradan Vural Pinarbaşı, İstanbul Maltepe birinci ilk okulunda 93 Aliye Atmaca, Bursa meydancık İncirli caddesinde 5 Osman, Ankara Cebecide Bayındırken 25 Nedime Tan ay, Muğla Kavaklı dere nahiyesi ilk okulu 187 Hatice Karahan, Ankara Dumlupınar okulunda 529 Müeyyet Kayı, İstanbul Yıldız yatı okulu 134 Mustafa Kurç, Zonguldak Namıkkemal okulunda 132 Mustafa Saraç, Safranbolu Gümüş okulunda 104 Süreyya Ercan, Ankara 1 inci orta okulunda 617 Vahdet Korman, Ankara Dumlupınar okulunda 764 Bahattin Yurddaş, Ankara tecim lisesinde 342 Süleyman Gürle, Malatya lisesinde 449 Turan Eskal, Ankara erkek lisesinde 846 Oğuz Edip, Ankarada Mustafa yerli kaya, Ankara İstiklâl okulunda 27 Ümid Altıok, Ankara palaban mahallesi güzel Arçın sokak 12 Ayhan Duru, Kastamonu inhisarlar müstakil müdürü Mahdumu Bünelt lülecioğlu, Gazi anteb dayı Ahmet Ağa okulunda 566 Naime Baykal, Diyarbakır İsmet paşa okulu Said Ademoğul, Ankara İsmet İnönü okulunda 1238 Galip Can, Zonguldak Namıkkemal okulunda 316 Suad Günay, Ankara İnönü ilk okulunda 301 Nihal Haykır, Yozgad lisesinde 660 Kenan Balkan, Ankara Keçiören ilk okulundan Samiye Taşbaş.

Irak mektubu

(Başı 5. inci sayfada)

altında merdivenlerle yer altına inen kuyumsu bir şey.. Mithat Paşanın Bağdad valiliği zamanındaki teşebbüslerini anlatan bir kitabdan şu satırları buraya alıyorum:

"Gaz madeninden istifade olunmak üzere Avrupadan celbolunacak edevatın vüruduna değin mahallince tedarik olunan esbab ve alâtı mümkine ile bittecrübe taktir edilen gazın kıyyesi devairi belediyeye yetmiş paraya kadar mal olduğundan çarşılarda ve devairi miriyede ve sairede istimali mutad olan zeyt ve sısam yağı yerine işbu gaz kullanılmağa başlayarak Amerika gazından istiğna hasıl olmuş ve her kasaba yeniden gaz fenerleriyle tezyin edilmiştir.,,

Alelâde lâmbaların bile lüks ve tezyinat sayıldığı günlerden geliyoruz ve bugün, bir kasabada elektrik görmediğimiz zaman, gecelemek mecburiyetinde isek, bizi hafakan basar gibi oluyor. Dev hızı demek bile az. Niçin teşbih aramak; medenî insan hızı deyip geçmeli..

Çoktan beri görmediğim fecre Bağdadda kavuşuyorum.. Koyu örtüler birer birer kalkıyor; al, pembe ve beyaz tüller birer birer sarılıyor.. Şehir, kendini yarı gizliyor; her manzara, bir ruh gibi açılıyor.. Hurmalar, develer, kum, Dicle... Bağdad...

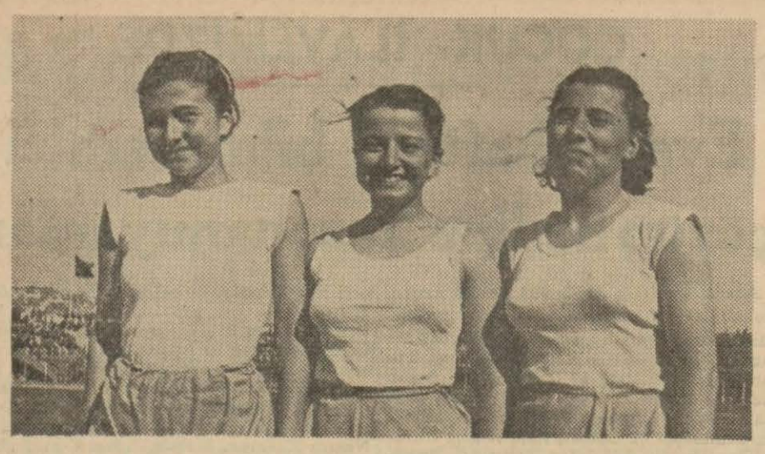

Kız atletler bir arada - Soldan sağa: Melâhat Erkmen, Pakize Güler, Meliha Sevgican

Atletizm müsabakaları

Dün Şehir stadyomunda atletizm teşvik müsabakalarına devam edildi. Ve aşağıdaki neticeler alındı. Dünkü müsabakalar önümüzdeki haftalar için çok ümid verici idi. Bilhassa Mustafa Yalçın'ın ve Fuad Örnem'in yeni Ankara rekorları yapmaları seyirciler tarafından çok alkışlandı.

Teknik neticeleri bildiriyoruz :

Disk atma (büyükler)

Birinci. Yusuf Yıldırım (H.) 34.32, İkinci: Necdet Özmen (G.S.) 30.14, Üçüncü:Suad Bulayir (G.B.) 29.35

Üç adım atlama (gençler)

Birinci Adil Yücekan (Sanat okulu) 11.53, İkinci: Cemaleddin Samancı (A. G.) 11.28, Üçüncü: Ahmed Oğuz (Gş) 10.84 .

Tek adım (kızlar)

Birinci : Meliha Sevgican (B.T.O.) 4, (Yeni Türkiye Rekoru), İkinci Pakize Genç 3.76, Üçüncü: Nihal Hazer 3.51.

1000 metre (büyükler)

Birinci: Mustafa Yalçın (Mg) 36. 50 3/10, (Yeni Ankara rekoru), İkinci: Ali Çakır (Mg) 37.02.4/10, üçüncü: Selim Sunal (D.Ç.) 37.58.7/10..

100 metre (kızlar)

Birinci Melâhat Erkmen (B.T.O.) 14 4/10 (Yeni Türkiye rekoru), İkinci Meliha Sevgican 14.5/10, Üçüncü Fehamet Taçkın 15.4/10.

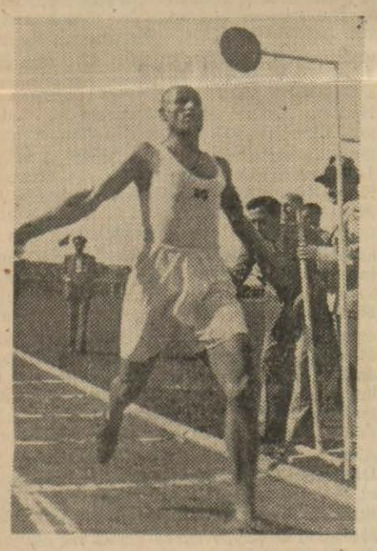

Mustafa Kaplan vasılat çizgisini geçerken

Süad Bolayır disk atıyor

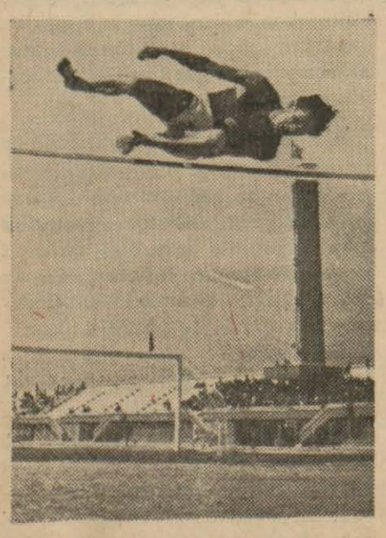

Faik Önem yüksek atlarken

Yüksek atlama (büyükler)

Birinci Jerfi Fıratlı (G.s.) 1.75, İkinci: Faik Önem (G.S.) 1.70.

110 manialı (büyükler)

Birinci: Faik Önem (G.s.) 16.3/10, İkinci: Feyyaz Koran (H.) 19.3/10.

1500 metre (büyükler)

Birinci : Adnan Darılmaz (D.ç.) 4.34.4/10, İkinci: Reşad Önen (G.s.) 4.43.6/10, Üçüncü: İsmail Kılıç (Mg) 4.51.3/10.

110 metre manialı (gençler)

Birinci: Raşid Giray (Gş) 19.4/10, İkinci: Hayri İskenderoğlu (D.ç.) 19.5/10, Üçüncü: Kemal (D.ç.). 21.1/10.

2000 metre (gençler)

Birinci Halil Gürsöz (D.ç.) 6.33. 3/10, İkinci: İsmail Köktürk (D.ç.) Üçüncü Fuad Altay (Gş.)

200 metre (büyükler)

Birinci: Oğuz İriş (Mg.) 23.8/10, İkinci Galib Darılmaz (D.ç.) 24.5/10, Üçüncü: Necati Savaş (H) 24.6/10. .

Bayrak koşusu (gençler)

(200×100×100×200)

Birinci: Güneş takımı 1.19.6/10,. İkinci: Ankara Gücü takımı, Üçüncü Demirçankaya takımı.

Üç adım (büyükler)

Birinci: Abdurrahman Akpınar (H) 13.42, İkinci: Feyyaz Koran (H.) 13.26 Üçüncü: Fethi Alpertunga (H) 12.95.

El topu (kızlar)

Birinci: Nevber Sonel (B.T.O.) 43.34; İkinci: Meliha Sevgican 40.88, Üçüncü: Pakize Genç 39.04..

Bayrak (büyükler)

(400×200×200×800)

Birinci: Demirçankaya takımı 3.55. 6/10, (Y eni Ankara rekoru), İkinci: Galatasaray takımı 4.02.3/10, Üçüncü Güneş takımı 4.16.8/10.

Bir vapurun ölümü

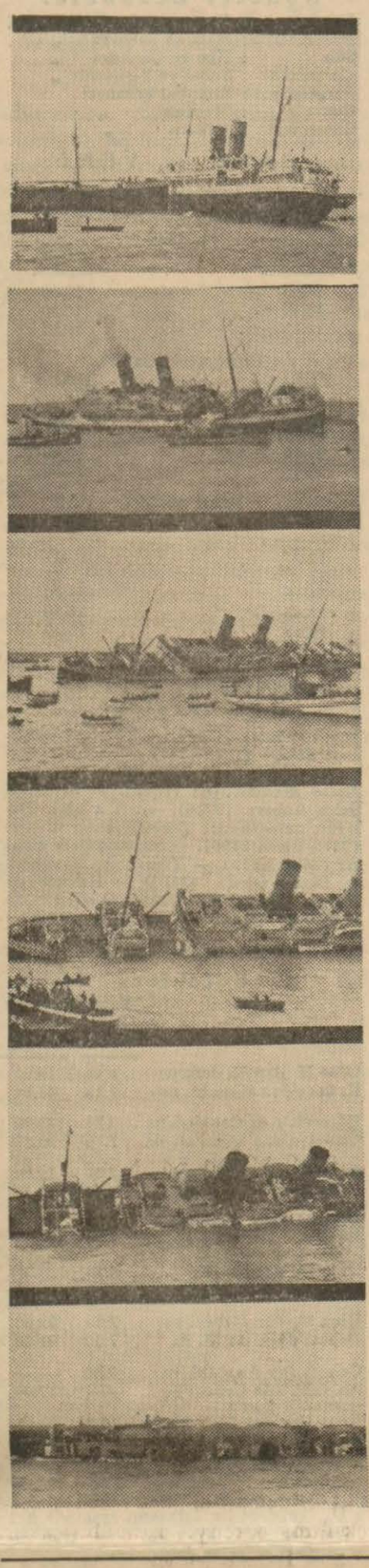

Biraz evel sapa sağlam olan bir geminin, bir çarpışma neticesinde nasıl battığını yandaki resimler ne güzel anlatıyor.

Ceuta adlı alman gemisi. limanda bulunan Orania ismindeki Hollanda bandıralı yolcu gemisine şiddetle çarpıyor ve tornistan etmeye başlıyor.

Fakat Orania bu şiddetli sadmenin tesiriyle yavayş yavaş sağ tarafa yatmağa başlamıştır.

Açılan rahneden içeriye su dolmağa başladığı için, bu yatış gittikçe fazlalaşıyor.

Vapurun batması halinde kazanların patlamaması için, bütün buhar boşaltıldığından, vapurda artık manevra kabiliyeti yoktur.

Vakıa romorkörler vapuru süratle çekip karaya oturtmağa çalışmıyorlar değil. Fakat su ile dolan tekne ağırlaşmaya başladığı için, bu teşebbüs de akîm kalıyor ve koca gemi gittikçe yatarak nihayet sulara gömülüp kayboluyor.

Size bir kaç resimle anlattığımız bu facia, 70 dakika içinde cereyan etmiştir.

Bir kunduracı genç karısını öldürdü

İstanbul, 1 (Telefonla) — 21 yaşında kunduracılık yapmakta olan bir yahudi genci, beş aydır evli olduğu karısını, başkasile münasebette bulunduğundan şüphelenerek bıçakla öldürmüş tür. Katil yakalanmıştır. Hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Bir adadan kaçırılan altınlar

Balıkesirde çıkan "Türk dili" gazetesi yazıyor:

"Marmara nahiyesine bağlı "Ekinlik" köyü adasına evvelce İneboludan yirmi kadar aile getirilerek iskân olunmuştu.

Bu ada, daha kalabalık bulunduğu evvelki senelerde Marmara balıkçılığının merkeziydi.

Buradaki sermayedar tüccarlar doğrudan doğruya Avrupa ve hattâ Amerika ile iş yapıyorlardı.

Mevcud olan büyük evler adanın o zamanki vaziyetini göstermektedir.

Geçen gün u adada bir define bulunduğu şayiası çıkmıştır.

Bu şayiaya göre adadaki metrûk evlerden birisinde henüz adı bilinmeyen bir adam tarafından binlerce liralık altın para bulunmuştur.

Altınları eline geçiren adamın bir motör ile Karadenize kaçtığı söylenmektedir.

Yapılan ihbar üzerine alâkadarlar, keyfiyetten bütün limanları ve gümrük muhafaza teşkilâtını haberdar etmişler, böyle bir adama tesadüf edildiği takdirde yakalanmasını bildirmişlerdir.

Şimdi "Ekinlik" adasının sakinleri binlerce altının saklı bulunduğu bu hazineyi daha evvel keşfedememiş oldukları için acınmaktadırlar.

Bakalım ıssız adadan kaçırıldığı iddia edilen hazine ele geçecek mi?"

Yalnız senin için
Grace Moore

Hafıza ve dikkat hassalarının mehenge vurulduğu bir yer:

Ankara otobüsleri

Yolcular arasında aynı çantayı dokuz defa otobüste unutan var

Eğer her gün otobüslerle işinizin başına gidip geliyorsanız ve çok dikkatli de değilseniz, iki buçuk seneden beri otobüslerde unutulmuş olarak bulunan çeşid çeşid eşyadan birisi de sizindir...

Ankarada otobüs servisleri belediyenin eline geçtiğinden beri tam 2184 eşya parçası unutulmuş olarak bulunmuştur. Bunlardan en çok unutulanları yukardaki resimde görüyorsunuz: Eldiven, gene eldiven; çanta, gene çanta; kasket, ufak valizler ve saire saire.. Fakat rekoru eldiven yapıyor. Bilhassa sağ tekler..

Unutulan eşyanın da gedikli müşterileri vardır: Meselâ, bir zat varmış ki, defterdeki resmî kayıdlara göre, aynı çantayı tam dokuz defa otobüste unutmuş...

Yukardaki resimde bir de iş bankası tasarruf defterini görüyorsunuz... Fakat bu unutuş, nisbeten en emniyetli unutuştur. Çünkü defter, sahibinin eline geçmedikçe hiç bir kıymet ifade etmiyecektir.

Otobüste herhangi bir eşyayı unutmak, hiç bir zaman onu kaybetmek demek değildir. Çünkü şimdiye kadar unutulan 2184 parçadan yarısından çoğu sahibine iade edilmiştir. Sahibi çıkmıyanların çoğu, Ankaraya bir iş için gelen şehrin misafirleridir.

Onlar da Ankarada bir hatıra bıraktık diye düşünerek teselli bulabilirler....

Adanada modern bir stadyom yapılıyor

Adana, (Hususî) — Türk Spor Kurumu Seyhan Bölgesi, Adana stadyomu spor sahaları inşaatına başlamağa karar vermiştir. Bu suretle Adana izkaralı fennî bir futbol sahası ile bir koşu pisti kazanıyor.

Türk Spor kurumu Seyhan bölgesi ilk iş olarak spor sahalarını intizama sokmaya karar vermiş ve Ankara stadyomu plânlarını yapan mimar ve mühendis Viyoli Viyoletiye yaptırmıştır. Ankara stadyomunu yapan bu mühendisin Adana stadyomu için yaptığı plânlar; Türk spor kurumu genel merkezine tasdika gönderilmiş ve ufak tefek tadilât da merkezce yapılarak tasdik edilmiş ve Türk spor kurumu Seyhan bölgesine gelmiştir.

Yapılan şartnamelere göre inşaat Cumhuriyet bayramından evel bitirilecektir. Stadyomun açılış töreni Cumhuriyet bayramında yapılabilecektir.

Hükümet konağı yaptırılacak

Mardin Defterdarlığından :

1 — (44319) lira 54 kuruşluk bedeli keşifli Midyat kazasında yapılacak hükûmet konağının 937 malî yılı zarfında inşa edilmek üzere keşif bedeli olan 44319 lira 54 kuruş üzerinden 11 nisan 938 pazartesi günü saat 13 de tekrar yapılan eksiltmede hiç bir taraftan alıcı görülmediğinden eksiltmenin 2490 sayılı kanunun 43 üncü maddesi mucibince bir ay müddetle ve pazarlık suretiyle ve kapalı zarf usuliyle 11 mayıs 938 çarşamba günü saat 14 de kadar uzatılmıştır.

2 — Muvakkat teminat mikdarı (3323) lira 96 kuruştur.

3 — Bu işe aid fennî şartname, keşifname; model ve proje gibi evrakı müsbite bedelsiz olarak Mardin defterdarlığı ile Nafia dairelerinden aranacaktır.

4 — İsteklilerin mimar veya mühendis olmaları veya resmî ceride ile ilân olunan talimatnamede yazılı ehliyet vesikalarını ibraz etmeleri mecburîdir.

5 — Mezkûr inşaat için maliye vekâleti taraffından gönderilen (39750) liralık tahsisatın asıl bedeli keşif olan (44319) lira 54 kuruşa iblağ edilmediği takdirde sözü geçen keşifnamenin 6, 10 ve 11 inci maddelerinde yazılı şap, sıva ile renkli badananın keşif bedelleri olan 4569 lira 54 kuruş tenzil edildikten sonra geri kalan 39750 lira üzerinden eksiltme yapılacaktır. Eksiltme neticesinde mevcud tahsisattan tasarruf vukubulduğu takdirde tasarruf mikdarı keşifnamenin 6, 10 ve 11 inci maddelerinde yazılı şap, sıva ile renkli badananın yapılması imkânı olduğu takdirde bu işlerin de bu meyanda yapılacaktır. Ve 1050 sayılı muhasebei umumiye kanununun 83 üncü maddesinin (H) fıkrasına tevfikan bedeli ihale mikdarının sülüsünün müteahhide teminat mukabilinde avans olarak verilecektir.

6 — İhale, defterdarlık dairesinde yapılacak ve isteklilerin teklif mektublarını ihale gününde saat 13 kadar defterdarlık makamında toplanan komisyona vermeye mecbur oldukları ilân olunur. (1142) 2281

Juvantin saç boyaları

Daima sabit, daima tabiî

İngiliz Kanzuk eczanesi lâboratuvarlarında hazırlanan Juvantin saç boyaları muzur ve zehirli maddelerden tamamen âri olup saçlara tabiî renklerini bahşeder. Juvantin saç boyaları kumral ve siyah olarak iki tabiî renk üzerinde tertib edilmiştir.

LİNİMANTOL KANZUK: ROMATİZMANIN KATÎ DEVASIDIR. 596

Kiralık daireler

Ulus meydanında yeni yapılan

KOÇAK HAN

ında

Resmî ve hususî müesseselerle şirketlere çok elverişli daireler vardır. Büyük müesseseler için kat halinde de kiralanabilir. Asansör, kalorifer ve her türlü kolaylığı havidir.

Altındaki Burla biraderler mağazasına müracaat. Tel: 1780 2484

Sümer Bank Kayseri Bez Fabrikası Müdürlüğünden

Halkın sağlam ve ucuz bez ihtiyacını temin maksadiyle imal etmekte olduğumuz XIV tip anahtarlı kaput fiatları:

85 santimlik topu 778 kuruş

75 santimlik topu 710 kuruş

Satışlarımız fabrika teslimi ve peşindir.
Fiatlar asgarî bir balya içindir

Bu fiatlara yüzde 2 zam suretiyle bir topa kadar perakende satış yapılır.

Balyalar 20 top ve 720 metredir

Siparişin bedeli fabrikamıza vasıl olmadıkça sipariş tediye ve sevkedilmez 644

RESMÎ İLANLAR

Bayındırlık Bakanlığı

Kanal inşaatı ikmali

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Malatyada sürgü regülâtörü tevsii inşaatı ile regülâtörden itibaren takriben (12.200) metre uzunluğundaki sürgü kanalının ikmali ve imalâtı sınaiyesi, keşif bedeli (128600) liradır.

2 — Eksiltme 24 mayıs 938 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de nafıa vekâleti sular umum müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — İstekliler: Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri (6) lira (43) kuruş mukabilinde sular umum müdürlüğünden alabilirler. Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (7680) liralık muvakkat teminat vermesi, (50.000) liralık nafia su işlerini veya buna muadil nafia işlerini teahhüd edip muvaffakiyetle bitirdiği ve bu kabil nafia işlerini başarmakta kabiliyeti olduğuna dair nafia vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ibraz etmesi.

4 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar sular umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (1216) 2537

Yapı işleri ilânı

Nefia Vekâletinden :

1.Eksiltmeye konulan iş: Ankara yüksek ziraat enstitüleri kanalizasyon inşaatıdır.

Keşif bedeli 5168 lira 50 kuruştur.

2. Eksiltme 13.5.938 cuma günü saat 15 de nafıa vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında açık eksiltme usuliyle yapılacaktır.

3. Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 388 liralık muvakkat teminat vermeleri ve bu işe girebileceklerine dair yapı işleri umum müdürlüğünden alınmış hliyet vesikası göstermeleri lâzımdır.

4. Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 26 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir. (1194) 2443

Igdır ovası sulama tesisatına aid inşaat

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Iğdır ovası sulama tesisatına aid mehaz tertibatı 560 metrelik tünel ve 1200 metrelik kanal inşaatı keşif bedeli (560.000) liradır.

2 — Eksiltme 23 mayıs 1938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de nafıa vekâleti sular umum müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — İstekliler: Eksiltme şartnamesi mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri (28) lira mukabilinde sular umum müdürlüğünden alabilirler. Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (26150) liralık muvakkat teminat vermesi, (100.000) liralık nafıa su işlerini veya buna muadil nafıa işlerini taahhüd edip muvaffakiyetle bitirdiği ve bu kabil nafıa işlerini başarmakta kabiliyeti olduğuna dair nafıa vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikası ibraz etmesi.

4 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar sular umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (1218) 2538

M. M. bakanlığı

Yatak kılıflık bez alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Her bir metresine tahmin edilen fiatı (30) otuz kuruş olan 300.000 üç yüz bin metre yatak kılıflık bez kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 18 mayıs 938 çarşamba günü saat 15 dedir.

3 — Evsaf ve şartnamesi (450) kuruş mukabilinde M. M. V. satın alma komisyonundan alınır.

4 — İlk teminatı (5750) beş bin yedi yüz elli liradır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektublariyle birlikte ihale saatından en az bir saat evel komisyona vermeleri. (1240) 2539

Fabrikalar

100 ton mutahhar avrupa linters pamuğu alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli (60.000) lira olan 100 ton mutahhar Avrupa linters pamuğu askerî fabrikalar umum müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 17 haziran 938 cuma günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (3) lira mukabilinde komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (4250) lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. .(1212) 2491

A. Levazım Âmirliği

70.000 kilo pirinç alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri için 70.000 kilo pirincin pazarlığında talib çıkmadığından 7 mayıs 938 saat 11 de paazrlıkla eksiltmesi Ankara Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 14000 lira ilk teminatı 1050 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. Kanunî vesika ve teminatla komisyonda bulunulması. (1253) 2541

Jandarma

Ağır sahra kablosu alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

1 — Bir kilo metresi seksen dört buçuk lira değerlenen iki yüz elli altı kilometre vasıf ve örneğine uygun ağır sahra kablosu 19-5-1938 perşembe günü saat onda kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi parasız komisyondan alınabilecek olan bu eksiltmeye girmek istiyenlerin 1623. liralık ilk teminat sandık makbuzu veya Banka mektubunu ve şartnamede yazılı belgeleri muhtevi teklif mektuplarını belli gün saat dokuza kadar komisyona vermiş olmaları. (1241) 2540

Yazlık elbiselik kumaş alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

1 — Bir metresine altmış kuruş fiyat tahmin edilen (35,000) metreden (45,000) metreye kadar (22,900) lira değerinde vasıf ve örneğine uygun yazlık erat elbiselik kumaş 3. 5. 938 salı günü saat onda kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi parasız olarak komisyondan alınabilecek olan bu eksiltmeye girmek isteyenlerin (1717) lira (50) kuruşluk ilk teminat makbuz veya banka mektubunu ve şartnamede yazılı vesikaları muhtevi teklif mektubunu belli gün saat dokuza kadar komisyonumuza vermiş olmaları. (1082) 2198

Vakıflar Umum Md.

Satılık arazi

Vakıflar Umum Müdürlüğünden :

Polatlı kazası dahilinde olup Muhatlı çiftliği denilmekle maruf ve 11796 dönüm 2 evleği havi vakıf arazinin peşin para ile mülkiyetinin satılması için yapılan birinci arttırmada talib zuhur etmediğinden 9 mayıs 938 pazartesi günü saat 16 da ikinci vakıf apartımanında ihalesi yapılmak üzere arttırma on gün daha uzatılmıştır.

Arttırma vakıflar umum müdürlüğü varidat müdürlüğünde yapılacaktır. Taliplerden (367) lira muvakkat teminat alınacaktır. Satış şartını görmek isteyenlerin ihale gününe kadar yukarıdaki adı geçen müdürlüğe müracaatları.. (1262) 2543

Ankara Valiliği

Sabif raf yaptırılacak

Ankara Valiliğinden :

Keşif bedeli 1338 lira 54 kuruştan ibaret bulunan Maliye vekâleti baş hukuk müşaviri odasında yaptırılacak sabit raf inşaatı 4. 5. 938 çarşamba günü saat 15 de vilâyet binası dahilinde nafıa komisyonunda ihalesi yapılmak üzere pazarlığa konulmuştur.

Teminatı muvakkatesi 100 lira 40 kuruştur. İstekliler teminat makbuzu ile ticaret odası vesikası ve nafıa direktörlüğünden alacakları ehliyet vesikalariyle birlikte sözü geçen günde komisyona gelmeleri.

Keşif ve şartnamesini nafıa dairesinde görebilirler. (1255) 2505

Orman koruma

Yazlık elbiselik kumaş alınacak

Orman Koruma Genel Komutanlık Satın Alma Komisyonundan :

1 — Orman koruma genel komutanlık kıtaları ihtiyacı için otuz adet 34909 ilâ 52345 metre yazlık elbise kumaşı kapalı zarf usulü ile ihalesi 17. 5.938 salı günü saat 15 Ankarada Yenişehirde komutanlık binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 28789 — lira 75 kuruş ve muvakkat teminatı (2159) lira 25 kuruştur.

3 — Şartnameler bir lira kırk beş kuruş mukabilinde satın alma komisyonundan alınabilir.

4 — İsteklilerin şartnamesinde yazılı vesikalarla beraber teklif mektublarını ihale saatından bir saat eveline kadar komisyona vermeleri ilân olunur. (1267) 2544

Polis

Kürklü kaput yaptırılacak

Emniyet Umum Müdürlüğünden :

1 — Elde mevcud nümunesine ve şartnamede yazılı evsaf dairesinde zabıta memurları için azı 200 çoğu 382 adet kürklü kaput kapalı zarfla 4-5-938 çarşamba günü saat 11 de münakasaya konmuştur.

2 — Beherine 27 lira kıymet biçilen bu kaputlara aid şartnameyi görmek istiyenlerin emniyet umum müdürlüğü satın alma komisyonuna müracaatları.

3 — Eksiltmeye gireceklerin 774 liralık teminat makbuz veya Banka mektubunu muhtevi teklif mektuplarını 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte eksiltme günü saat ona kadar komisyona teslim etmiş olmaları. (1129) 2258

Sıhat bakanlığı

130 ton kok kömürü alınacak

Ankara Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Satın Alma Komisyonundan :

1 — Müesseseye muhammen bedeli 3380 lira olan 130 ton kok kömürü 14.5.938 cumartesi günü saat 11 de açık eksiltme suretivle satın alınacaktır.

2 — İştirak etmek isteyenlerin % 7.5 üzerinden muvakkat teminatı hudud ve sahiller sıhhat umum müdürlük veznesine yatırmaları lâzımdır.

3 — Şartname her gün müesseseden parasız temin edilir. (1220) 2457

Demir boru alınacak

Ankara Orman Fidanlık Müdürlüğünden :

Orman teşcir sahası için alınacak 4000 metre iki parmak demir boru 15 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur. 13. 5. 938 cuma günü saat 15 de ihalei katîyesi yapılacağından isteklilerin % 7,5 teminatlariyle Ankara Orma müdüriyetine gelmeleri ve şeraiti öğrenmek için de Tophane civarında Orman Fidanlık müdüriyetine müracaatları ilân olunur. (1243) 2481

Kiralık dükkânlar

Ankara Valiliğinden :

Hususî idareye ait olup taşhan ve bankalar caddesinde bulunan ve 31-5-1938 gününde icar müddeti hitam bulan dükkânların numaraları ve icar müddetleriyle muhammen icar bedelleri aşağıda gösterildiği veçhile 2490 sayılı kanunun hükümlerine tevfikan açık artırmaya konulmuştur.

İhalesi 23-5-1938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de vilâyet daimî encümen huzuriyle yapılacaktır.

İhaleye iştirâk etmek istiyenlerin muhammen bedel üzerinden % 7,5 nisbetinde teminatlariyle birlikte mezkûr tarih ve saatte vilâyet daimî encümen salonunda bulunmaları ve şartnameyi görmek isteyenlerin hususî idare tahakkuk ve tahsil müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Emlâkin No.	Cinsi	Mevkii	İcar müddeti sene	İcar müddetine göre Muhammen bedeli L. K.
12	Dükkân	Taşhan	Üç sene	4320
4-64	„	„	1 sene	5548
19	„	Bankalar caddesi	bir sene	1080
23	„	„ „	bir sene	1080
27	„	„ „	iki „	3700
33	„	„ „	üç „	450
35	„	„ „	bir „	150
39	„	„ „	bir „	150
40	„	„ „	üç „	3600
41	„	„ „	bir „	150
42	„	„ „	üç „	3600
43	„	„ „	üç „	3240
47	„	„ „	üç „	3600
48-1	„	„ „	üç „	3280 32
48-2	„	„ „	iki „	2546 88
48-3	„	„ „	bir „	1308
48-4	„	„ „	bir „	1200
48-5	„	„ „	bir „	1200
53	„	„ „	bir „	1560
57	„	„ „	bir „	1800
58-1	„	„ „	üç „	4443
58-2	„	„ „	üç „	4190 40
58-3	„	„ „	üç „	4054 50
3	medrese binası öksüzce Mah.		bir „	206

(1259) 2542

Devlet demiryolları

4 grup tezgâh alınacak

D. Demir Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda muhammen bedelleri ve muvakkat teminatları yazılı muhtelif 4 grup tezgâhlar ayrı ayrı ihale edilmek şartiyle 9.6.938 perşembe günü saat 15 den itibaren sıra ile ve kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenler aşağıda gösterilen mikdarda muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhidlik vesikalarını ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 150 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (1165) 2397

Sıra No.	Tezgâhın cinsi	Mikdar adet	muhammen bedel lira	muvakkat teminat lira
1	Muhtelif frezeler	9	55.000	4.000
2	Freze tezgâhı	2	30.000	2.250
3	Demirhane tezgâhı	8	125.000	7.500
4	Revelver tornalar	8	65.000	4.500

Vilâyetler

İlk okul binası yaptırılacak

Tokat Vilâyetinden :

1 — Zile kaza merkezinde yarım kalan ilk okul inşaatının bitirilmesi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme Tokat daimî encümen dairesinde 6.5.938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de yapılacaktır.

3 — Bu inşaatin keşif bedeli 21629 lira 50 kuruş olup muvakkat teminatı 1622 lira 21 kuruştur.

4 — İstekliler birinci zarfın içine ticaret odası vesikasını ve malî itibar mektubunu ve nafıa bakanlığından aldıkları müteahhidlik vesikasını ve inşaatin fennî mesuliyetini kabul edecek mimar veya fen memurunun adres ve ehliyetini gösteren bir dilekçeyi koyacaklar.

İkinci zarfın içine de muvakkat teminat makbuzu ile teklif mektubunu koyacaklardır. Ve ihaleden bir saat önce encümene tevdi edeceklerdir.

5 — Proje ve keşif vesair şerait hakkında daha fazla malûmat almak isteyenler Tokat daimî encümenine eksiltme gününden bir gün öncesine kadar her mesai günü müracaat erebilirler. (1191/2259) 2385

Iğdırda göçmen evi inşaatı

Iğdır İskân Komisyonundan :

1 — Iğdırda yapılmakta olan göçmen evleri müteahhidinin mukavelesi feshedilmiş olmasından geriye kalan 89072 lira keşifli 152 ev ve eski müteahhid hesabına 2490 sayılı kanunun elli birinci maddesi mucibince 16. 4. 938 den itibaren bir ay müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

İhale günü 16. 5. 938 pazartesi günü olarak tesbit edilmiştir. İhale Iğdırda müteşekkil iskân komisyonu tarafından yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminatı 5703 lira 60 kuruştur.

3 — Dosyasındaki evrakı şunlardır:

Plân, keşif, silsilei fiyat, fennî şartname, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, hususî şartname.

4 — İstekli olanlar Nafıa vekâletinden almış oldukları 938 yılı yapı ehliyet vesikası 938 ticaret odası vesikalarını hamil olarak komisyona müracaat edeceklerdir. (2218/1169) 2351

İlk okul binası yaptırılacak

Muğla ili Denizova Kamunu Yerkesik köyü muhtarlığından :

1 — Yerkesikte on bir bin dört yüz doksan bir lira yetmiş dokuz kuruş keşif bedelli ilk okul inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 8-5-938 pazar günü öğleden sonra saat onbeşte Yerkesikte ihtiyar heyeti tarafından köy odasında yapılacaktır.

3 — İsteklilerin eksiltmeye girebilmeleri için bu gibi işleri yapabileceklerine dair ehliyet vesikası göstermeleri mecburîdir. 2490 sayılı eksiltme kanunu ahkâmına göre muamele olunacağından ticaret odasına kayıtlı olmaları ve yüzde yedi buçuk teminatı muvakkate vermeleri lâzımdır.

4 — Keşif, proje ve şartnameleri köy odasından temin edilebilir. 2405

Bursa ilk bahar ehlî hayvanlar panayiri

Bursa Belediyesinden :

Bursada Atıcılar mevkiinde 1938 senesi İlkbahar ehlî hayvanlar panayırı açılacaktır.

Panayır açılma tarihi olan 10 mayıs 1938 den itibaren sekiz gün devam edecektir.

Panayıra geleceklerin istirahatlerini temin için panayır yerinde su, elektrik, büfe tesisatiyle muntazam otobüs muvasalası vücuda getirilmiştir. Ayrıca meşhur pehlivanlar tarafından iddialı güreşler yapılacaktır. Bundan başka panayırın devam ettiği müddetçe şehrin otel ve banyolarında tenzilât temin edilmiştir.

Alım ve satım hususatında belediyece sayın ziyaretçilere her türlü kolaylıklar gösterileceği ilân olunur. 2406

Sose insa ve tamiratı

Zonguldak Vâliliğinden :

Zonguldak vilâyeti içinde aşağıda isimleri ve keşif bedelleriyle muvakkat teminat mikdarları yazılı:

Yolun ismi	Keşif bedeli	Eksiltmeye konulan Ksm. T.	Muvakkat teminat
1 — Bartın-Safranbolu	68130.24	41130.24	3084.77 Tesviye
2 — Zonguldak-Devrek	25367.68	15357.68	1152.57 Şose esaslı tamirat
3 — Ereğli-Devrek	32269.60	19269.60	1445.22
4 — Beycuma-Çaycuma	53826.80	31326.80	2349.51 Yeni Şose inşaatı
5 — Safranbolu-Araç	25014.89	15014.89	1126.12 Sınaî imalât
		122111.21	

Yukarıda şose esaslı tamiriyle yeni şose inşaatı işlerinin ceman 122111 lira 21 kuruşluk kısımları inşaatı işleri kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 16. 5. 938 pazartesi günü saat 15 de Zonguldak vilâyeti daimî encümeninde yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak Zonguldak Nafıa müdürlüğünde yazılıdır.

İstekliler bu işlerin hepsine veya içlerinden her hangi bir veya bir kaçına talip olabilirler. Eksiltmeye girmek isteyenlerin talimatnamesine tevfikan Nafıa vekâletinden alınmış müteahhidlik ehliyet vesikası ile ticaret odasından alınmış vesika ve muvakkat teminatlariyle birlikte teklif mektublarını yukarıda yazılı günde ihale saatinden bir saat evveline kadar vilâyet daimî encümeni reisliğine vermeleri ilân olunur. 2187/1154) 2348

Malatya Bez ve İplik Fabrikası T. A. Şirketinden:

Şirketimiz Adana Fabrikası Mamulâtı:
Kaput Bezi Fiatları;

Tip	Genişlik	Top metre	Fiatı
2	75	36	725,—
14	85	36	751,—
14	90	36	784,—

Ayrıca elbiselik grizet ve dikişsiz Torba siparişleri kabul edilir.

İplik Fiatları:		Paketi
Meter Numarası	4	295,—
„ „	6	315,—
„ „	8	335,—
„ „	10	335,—
„ „	12	395,—

Fiatlar fabrika teslimidir.

Siparişler doğrudan doğruya Adana fabrikamız müdürlüğüne veya Ankarada Yenişehirde Atatürk alanında Şirket İdarei merkeziyesine yapılabilir.

Siparişler Banka garantisi mukabilinde 91 gün vade verilebilir.
856

Türk Hava Kurumu

25. ci tertip

BÜYÜK PİYANGOSU

BİRİNCİ KEŞİDE: 11 - Mayıs - 938 dedir

Büyük ikramiye: 40.000 liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır . . .

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretiyle siz de taliinizi deneyiniz.

REÇETELERİNİZİ

(Sakarya eczane) sinden yaptırınız. Her istediğiniz yerli ve Avrupa ilâçları bulunur. Resmî hususî müessesata azamî kolaylık gösterilir. Balık yağı kilosu 85 kuruştur. Ulus, Halk sineması sırasında. Telefon 2018 1—613

KİREÇ

En eyi cins damarsız halis mermerden yapılmış Karaköy çalı kireçlerini 2791, 2861, 1446 ve 3300 telefonlardan arayınız. 2093

Dr. Bâsıt Ürek

Cebeci Merkez Hastanesi İç Hastalıkları mütehassısı Her gün hastalarını Yenişehir Meşrutiyet caddesi Ürek apartmanında saat 13 den sonra kabul eder. *Tel: 1694*

ARAR LİSAN OKULU

Almanca, fransızca, ingilizce

yalnız 10 lira mukabilinde 3 ay ders. Yeni hal arkası Yeni hamam apartımanı Tel: 3714 2438

KANZUK

En hoş meyva tuzudur. Inkibazı defeder. Mide, bağırsak, karaciğeden mütevellit rahatsızlıkları önler. Hazmı kolaylaştırır. 596

İngiliz Kanzuk eczanesi

Hava kurumu

Türk hava kurumuna ispekter muavinleri alınacak

Türk Hava Kurumu Genel Merkezinden :

Türk Hava Kurumu için (150) lira aylık ve seyahatlerde (5) lira yevmiye verilmek üzere imtihanla ispekter muavinleri alınacaktır.

Aranılan vasıflar şunlardır:

A - Memurin kanununun (4) üncü maddesindeki vasıfları haiz olmak,

B - Yaşı (35) ten yukarı olmamak,

C - Yüksek mektep mezunu olmak (Mülkiye, Yüksek Ticaret ve İktısat Mektebi mezunları tercih edilir),

Ç - Filî askerliğini yapmış olmak,

D - Yapılacak tahkikat neticesinde ahlâk ve seciyesi müsaid bulunmak,

İstenilen vesikalar şunlardır:

A - Nüfus cüzdanı veya tasdikli kop yesi,

B - Kendi el yazısiyle tercümeihal hulâsası (memuriyette bulunanlar için resmî vesikalar),

C - Tahsil ve askerlik vesikası,

Ç - Türkiyenin her tarafında yolculuğa mütehammil olduğuna ve hastalıklı olmadığına dair tam teşekküllü hükümet hastahanesinden alınacak fotoğraflı rapor,

İmtihan programı:

A - Ticarî hesap, faiz, iskonto, faizli cari hesaplar,

B - Ticarî usul defteri

C - Hukukî bilgiler,

Ç - Tahrir,

İmtihan 20 mayıs 938 saat on beşte Ankarada, Türk Hava Kurumu merkezinde, İstanbulda, İzmirde Türk Hava Kurumu şubesinde yazılı olarak yapılacaktır.

İstekliler yukarıda yazılı vesikalarla birlikte bir dilekçe ile hemen Ankarada Türk Hava kurumu başkanlığına müracaat etmelidir. 2513

DİŞ TABİBİ

M. AZİZ TUNÇ

Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder. Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1

Taş, kum ve çakıl

İhtiyacı olanların 2684 telefonla Anafartalar caddesi Emek apartıman 4 numarada Arkur şirketine müracaatları. Sevkiyat müstacelen ifa olunur. Malzeme temizdir. 2466

Dr. Şevket Hüsnü Taray

Cebeci hastahanesi
Kulak, burun, boğaz mütehassısı
Adliye sarayı köşesi Saraf Hakkı apart. No. 5 Tel. 3912. — ev 1279

Saat 3 - 7.

ULUS — 19. uncu yıl. — No: 6017
İmtiyaz sahibi
Nureddin Kâmil Suner
Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik Fenik
Ulus Basımevi: Ankara

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan :

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır..

Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Satılık :

Satılık arsalar — Yenişehirin en mutena yerlerinde 400 den 2000 metre murabbama kadar ebadda imarca parsellenmiş ve ucuz fiatla T. 2992 1430

Satılık — Yenişehir Cebecide Küçük çapta satılık inşaata elverişli arsalar. Telefon 2406 2427

Satılık — Yenişehir Cebecide irat getirir satılık apartımanlar ve evler Telefon 2406 2428

Acele satılık arsa — Alman sefarethanesinin arkasında asfaltta 1408 metre arsa H. Alıcıoğlu Tel. 1538 2450

Azimet dolayısiyle acele satılık (150) liraya iyi bir alman marka piyano: Yenişehir Atatürk Uranı Ercan apartımanı No. 11 2470

Kullanılmış iyi bir piyano satılıktır — Ulus gazetesinde M. Z. rumuzuna mektupla müracaat. 2509

Satılık, kiralık yalı — İstanbulda Sarıyerde piyasada en güzel mevkide B. Hasib yalısı. 12 büyük müzeyyen oda. Yanındaki 53 No. ya müracaat. 2473

Satılık ev — Bütün konforu haiz 4 odalı, havadar. Hacıbayram Ünyay sokak 26 No. ya ve 3441 den 44 numaraya telefonla müracaat. 2504

Satılık bağlar — Yukarı Öveç yatağında yan yana 2 evli mamur akar sulu ve havuzlu bağlar gerek ikisi birden ve gerekse ayrı ayrı satılıktır. Taliplerin yeni halde No. 4 de müracaatları. Telefon. 2368 2492

Kiralık :

Kiralık mağaza — Balıkpazarında Hanef apartımanı altında köşe başındaki mağaza kiralıktır. İçindekilere müracaat Tl. 2429 2374

Kiralık — 4 oda, 1 hol müstakil antreli birinci kat. Yenişehir Adakale 18-1 Rusçuklu Fahri Tl. 3753 2413

Kiralık — Kavaklıdere Güven mahallesinde 31 No. lu evde 2 oda 1 hol ve 1 banyodan mürekkep müstakil kat içindekilere müracat. 2455

Kiralık — 2 odalı daire. Sağlık Bakanlığı karşısı İlkiz sokak No: 20 Mahir Esen apartımanı No: 2 ye müracaat alt kattadır. 2476

Kiralık ev — 4 oda 1 salon, mutbak banyo ve balkonu havidir. Cebeci Uzgörenler sokak No. 15. 2508

Kiralık oda — Mobilyalı veya mobilyasız, Yenişehir İsmet İnönü caddesi No. 74. 2535

Kurslar :

Daktilo kursu — 46 ıncı devresine mayıs ilk haftasında başlıyacaktır. 2 ayda diploma verilir. Yeni hal arkası Yenihamam apart. Kat 2 Tel: 3714 2433

İş arıyanlar :

Almanca fransızca tercüme muhabere diğer lisanlarda yazı işleri. Daktilo ile evde çalışılır. Ulusta mütercim rumuzuna mektupla müraccat. 2426

Fen memuru aranıyor

Hemen çalışmağa başlamak üzere bir kaç fen memuru aranmaktadır. Talib olanlar bir mektubla Ulus gazetesine Z. A. rumuzuna müracaat etmelidirler. Mektubta talibin şimdiye kadar bulunduğu işler hakkında malûmat, istediği ücret mikdarı, kendisi hakkında kimlerden malûmat istenebileceği ve son zamanlarda alınmış bir vesika fotoğrafı bulunmalıdır. Şahsen müracaat kabul olunmaz. 2545

Yalnız
MAZON MEYVA TUZU
Hakikaten müessirdir
KABIZLIK
HAZIMSIZLIK
Mide

Ekşilik, şişkinlik ve yanmalarını giderir. Mide ve barsakları alıştırmaz. Ağızdaki fena kokuyu, tatsızlığı ve dildeki paslılığı defeder.

Son derece teksif edilmiş bir tuz olup müşabih isimli müstahzarlarla kıyas kabul etmez. Horos markasına dikkat.
2200

Uyanış Servetifünun

1891

Başyazarı: A. Ihsan Tokgöz

47 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankarada satış yeri AKBA Kitabevidir. Senelik abone 10 lira. 592

—Yavrum Oya! bugün yatıracağım para ile İŞ Bankasındaki hesabın 50 lirayı bulacak. Taliin varsa, haziran Keşidesinde bu paran birden 1000 lira artabilir.

YENİ SİNEMALAR HALK

BU GÜN BU GECE

Senenin en cici ve nefîs filmi

YÜZ ERKEĞE BİR KIZ

Baş rollerde:
Deanna Durbin ve Greta Garbonun yeni eşi musiki dâhisi Leopold Stokovsky

Seanslar 2,45 - 4,45 - 6,45 gece 21 de

Gece saat 21 de Ankara Palas orkestrasının iştirakiyle yeni dans numaraları

İFatlarda zam yoktur.

BU GÜN BU GECE

ZORAKİ ASKER

Kahkaha ve neşe yaratan sevimli artist Fernandelin en güzel filimlerinden

Seanslar: 2,30 - 4,30 - 6,30 gece 21 de

Halk matinesi: 12,15 de

Bir Yıldız Doğuyor

1—591

Yangın, hayat, otomobil, cam sigortaları yapılır.

Halil Naci Mıhcıoğlu, Telefon: 1230
Anafartalar cad. No. 111 Tel.: 2089
"Ünyon" Ankara acentalığı 1334